

Programmabegroting 2020
Urk groeit én verandert!

Jaren 2020 tot en met 2023

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	5
Inleiding	9
Leeswijzer	13
Trends en ontwikkelingen	16
Deel 1 PROGRAMMA'S	17
1. Urk mit eenkanger	18
2. Urk leert	19
3. Urk werkt	21
4. Urk leeft	23
5. Urk verbindt	26
Deel 2 PARAGRAFEN	29
A Weerstandsvermogen en risicobeheersing	30
B Onderhoud kapitaalgoederen	42
C Treasury	48
D Bedrijfsvoering	53
E Verbonden partijen	60
F Grondbeleid	69
G Lokale heffingen	80
H Sociaal domein	94
I Interbestuurlijk Toezicht Flevoland	98
Deel 3 FINANCIËLE BEGROTING	103
1. Balans per 31 december 2020	104
2. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	106
3. Overzicht baten en lasten	109
4. Baten en lasten per programma	115
5. Financiering	123
6. Stand en verloop reserves	124
7. Stand en verloop voorzieningen	124
8. Investeringsplan	125
9. Incidentele baten en lasten	126
10. Algemene dekkingsmiddelen	128
11. Structurele reservemutaties	129
R RAADSBESLUIT	133
B BIJLAGEN	135
1. EMU-saldo	136
2. Investerings- en vervangingsplanning	137
3. Investeringsfonds en ZZL-gelden	139
4. Toezeggingen en moties	140
5. Strategische agenda colleges DUN	141

VOORWOORD

In 2020 gedenken we dat het 75 jaar geleden is dat Urk zijn vrijheid herwon. Democratie en vrijheid zijn niet vanzelfsprekend. We mogen omzien in dankbaarheid maar hebben ook een verantwoordelijkheid met het oog op de toekomst. Urk groeit en Urk verandert. Het is belangrijk dat wij blijven gedenken met het oog op vrede en vrijheid van toekomstige generaties. Het oorlogsmonument is een blijvend herinneringsteken aan onze herwonnen vrijheid. Dat geldt ook voor de Stolpersteine ter nagedachtenis van de Joodse slachtoffers. Het oorlogsmonument is tot stand gekomen dankzij een maatschappelijk initiatief. De gemeente heeft een verantwoordelijkheid om het in stand te houden. Daarom willen wij het monument een herstelbeurt geven.

Begroting

In de programmabegroting 2020 staat wat we het komende jaar willen bereiken. Daarbij is tevens een doorkijk gegeven in meerjarenperspectief. Onze ambities zijn vertaald in vijf begrotingsthema's c.q. pijlers. Op grond van landelijke regelgeving zijn in de begroting 49 voorgeschreven taakvelden opgenomen, evenals 36 beleidsindicatoren. De rijksoverheid wil op deze wijze gemeenten onderling beter vergelijkbaar maken.

In de nu voorliggende begroting is de septembercirculaire verwerkt. Omdat het rijk minder geld uitgeeft dan was geraamd, krijgen we voor 2019 weer een korting. De daarop volgende jaren zijn gelukkig positief.

Om stuur te houden op de groei en ontwikkeling van Urk voert onze gemeente een actieve grondpolitiek. Dit is van invloed op het risicoprofiel van onze gemeente. Met de nieuwe Notitie Grondbeleid zijn alle bestaande notities over grondexploitatie en faciliterend grondbeleid aangevuld en geactualiseerd. De gemeenteraad neemt de richtinggevende besluiten. Belangrijk daarbij zijn de jaarlijkse herzieningen van de grondexploitaties. Na de verwerving van Schokkerhoek (nu Zeeheldenwijk) richt onze aandacht zich momenteel op het verwerven van gronden die nodig zijn voor het binnendijkse bedrijventerrein.

De begroting en de meerjarenraming 2021-2023 is structureel en reëel in evenwicht, inclusief de septembercirculaire. Wel is er een hoge schuldpositie als gevolg van de hoge investeringen voor gronden ten behoeve van de woningbouw. Naar verwachting blijft die schuldpositie voorlopig hoog aangezien er de komende jaren ook fors geïnvesteerd moet worden in een nieuw bedrijventerrein. Ook de komst van de buitendijkse haven brengt lasten met zich mee.

Zoals u weet leidt de huidige invulling van de zogeheten trap-op-trap-af systematiek tot forse schommelingen in de gemeentebudgetten. Het is niet langer uit te leggen dat in situaties waarbij het rijk het geld niet uitgeeft de gemeenten worden gekort. Dit jaar houdt het rijk 10 miljard over en wordt de gemeente Urk extra gekort. Daarbij is er een doorwerking in meerjarenperspectief. Mede dankzij druk vanuit de gemeenten heeft de Tweede Kamer een motie van het lid Segers C.S. aangenomen waarbij is uitgesproken dat ongewenste effecten van de trap-op-trap-af systematiek voorkomen moeten worden. Voor het einde van het jaar moet de regering in goed overleg met de VNG met voorstellen tot aanpassingen komen. Vanuit Urk zullen wij via onze kanalen de druk op zowel de VNG als het rijk hoog houden.

Tijdens de behandeling van de Kadernota is bij motie de wens geuit om de lastendruk voor onze inwoners niet te laten stijgen. Aan deze wens is invulling gegeven.

Economie

Het gaat op dit moment goed met de economie van Urk. De regering verwacht dat ons land een periode tegemoet gaat van gematigder groei. Gewezen is op de risico's van internationale handelsconflicten en veranderingen in Europa, waaronder de Brexit. Daarom moeten we blijven inzetten op een goede infrastructuur en het benutten van economische kansen. Een van de instrumenten om veranderingen vorm te geven is de Regiodeal. In het komende jaar gaan wij hier samen met andere overheden nader invulling aan geven. Naast het oplossen van de problematiek van de IJsselmeervisserij gaat het vooral om innovatie in relatie tot duurzaamheid en talentontwikkeling gekoppeld aan de maritieme agenda. Speerpunt is de duurzame ontwikkeling van het nieuw aan te leggen bedrijventerrein bij de Port of Urk. Dat is een hele uitdaging gezien de klimaatdoelstellingen en alles wat daar mee samenhangt. Het is noodzakelijk om met ondernemers en provincie om tafel te zitten vanwege de ontwikkeling van de Maritieme Servicehaven Noordelijk Flevoland. Prioriteit heeft de aanleg van een goede ontsluitingsweg van deze haven, ruimtelijk goed ingevuld binnen het bedrijventerrein.

Wij blijven ons inzetten in Brussel voor onze visserij. De ontwikkelingen inzake de Brexit worden nauwgezet gevolgd. In 2020 hopen we de eerste resultaten te zien van de BIZ.

Sociaal domein

Een goed sociaal netwerk vormt de basis onder een samenleving waarbij mensen omzien naar elkaar. Urk verandert. Het is een uitdaging om er samen voor te zorgen dat stevige sociale netwerken van familie, vrienden, kerken en verenigingen in stand blijven. Dit is *Urk mit Eenkanger*.

Wij gaan voort op de ingeslagen weg van implementatie van het IJslands preventiemodel. Dit als onderdeel van het bredere kader van het gezondheidsbeleid. Het gaat vooral om een duurzame gezonde levensstijl.

Er is voor de duur van deze kabinetsperiode extra geld beschikbaar gesteld voor het oplossen van de problemen bij jeugdzorg. Dit is een eerste stap in de goede richting. Samen met de VNG zullen wij ons inzetten dat dit bedrag structureel wordt.

In de september circulaire is bovendien extra geld beschikbaar gesteld voor het sociaal domein. Daardoor kunnen knelpunten op het gebied van jeugd, participatiewet en op het terrein van de maatschappelijke ondersteuning worden opgelost. Wij komen binnenkort met een nadere uitleg over de inzet van dit extra bedrag.

Onderwijs, sport en cultuur

In het kader van de groei van Urk hebben wij in de meerjarenbegroting extra geld opgenomen voor de bouw van een nieuwe sporthal in de Zeeheldenwijk. Deze hal zal enerzijds ruimte gaan bieden voor het onderwijs en anderzijds voor de buitenschoolse activiteiten. Deze hal past in het totaal van maatschappelijke voorzieningen die wij in de nieuwe wijk willen realiseren.

Het project De Parel oppoetsen bevindt zich in een afrondende fase. Eind dit jaar zullen de strandkiosk en Touristinfo gereed zijn. In beide voorzieningen zijn douche- en toiletvoorzieningen voor recreanten en toeristen opgenomen. Urk wil een gastvrije gemeente zijn. Verder is in de begroting een extra bedrag opgenomen voor cultuur. Hiermee willen wij de basis onder de Urker cultuur versterken.

Duurzaamheid en leefbaarheid

Wij werken aan een duurzaam of beter gezegd leefbaar Urk. Er zijn grote veranderingen gaande waar we op in moeten spelen. De keuze van het kabinet voor een klimaatneutraal Nederland in 2050 en het stopzetten van de gaswinning in Groningen raakt heel Urk. We moeten van het gas af als energiebron voor het verwarmen van huizen en het draaiende houden van onze industrie. Er komt een leefbaarheidsvisie voor Urk waarin aangegeven wordt waar we met elkaar naar toe gaan. U wordt gevraagd heldere kaders vast te stellen. Deze kaders worden in de stuurgroep, waarin leden van uw raad zitting nemen, voorbereid. Schone mobiliteit heeft gevolgen voor de inrichting van de openbare ruimte. Duurzame visserij biedt nieuwe kansen. Bovendien zijn er volop kansen voor een innovatief bedrijfsleven. In Flevoland en op Urk staan we de komende decennia voor enorme uitdagingen: regionale energietransitie. Gasloos bouwen in nieuwe woonwijken en van gas naar gasloos in bestaande woonwijken. Ook het bedrijfsleven krijgt hier volop mee te maken. Wij hebben een enorme uitdaging bij het realiseren van het nieuwe en duurzame bedrijventerrein.

Stikstofproblematiek

PAS op de plaats. Dat is wat er aan de hand is op het gebied van de ruimtelijke ontwikkeling in heel Nederland. Ook op Urk ondervinden wij de gevolgen van de problematiek rond de uitstoot van stikstof. Er zal iets moeten gebeuren om Urk leefbaar te houden. Dat geldt zowel voor de natuur als voor ruimte voor wonen en werken van onze inwoners. De uitspraak van de Raad van State in het stikstof dossier raakt de uitvoering van drie majeure projecten op Urk: de buitendijkse haven, het nieuwe bedrijventerrein en de woonwijk Zeeheldenwijk. Er is het risico van vertraging waardoor de beschikbaarheid van noodzakelijke woningbouw en gronden voor groei van het bedrijfsleven onder druk komt staan. Voor de Zeeheldenwijk zien wij aanknopingspunten om te komen tot een oplossing. Ook voor het bedrijventerrein gaan we op zoek naar een alternatieve aanpak. In samenhang daarmee zijn er ook financiële risico's: renteverlies als gevolg van vertraging van projecten en extra kosten als gevolg van het oplossen van de stikstofproblematiek. Wij zijn van mening dat het rijk voor deze eventuele kosten moet opdraaien. Inmiddels het eerste rapport van de commissie Remkes verschenen. In het komende jaar zullen wij u door middel van informatiebijeenkomsten op de hoogte houden van de voortgang in dit dossier. Het moge duidelijk zijn dat wij ons maximaal zullen inzetten om de voortgang van deze majeure projecten te borgen.

Omgevingswet

Wij zijn volop bezig ons voor te bereiden op de invoering van de Omgevingswet in 2021. Met de Omgevingswet wil de rijksoverheid de regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigen en samenvoegen. Een onderdeel van deze wet is de landelijke invoering van een Digitaal Stelsel Omgevingswet. Dit betekent het nodige voor onze taakuitvoering. Voor het zover is, zal er voor Urk een omgevingsvisie en later een omgevingsplan worden gemaakt. In het komend jaar zult wij hierover nader met u in gesprek gaan.

Diverse projecten

In de begroting is geld opgenomen voor diverse projecten in het kader van het integraal beheer van de openbare ruimte.

Er komt geld beschikbaar voor de bouw van een nieuwe brandweerkazerne. We maken in 2020 een plan van aanpak om deze nieuwe brandweerkazerne op locatie Lemsterhoek te realiseren. Dit doen wij in nauw overleg met de regionale brandweer en de plaatselijke vrijwilligers.

Om deelname aan het openbaar vervoer te bevorderen is het nodig te komen tot twee centrale opstappunten. In 2020 komen wij met nader uitgewerkte plannen. Goed overleg met onze inwoners hoort daarbij.

Ondermijning

Ondermijnende criminaliteit is een ernstige dreiging voor de samenleving. Eerder dit jaar hebben wij een ondermijningsbeeld vastgesteld. Het is goed dat het rijk wil investeren in de aanpak van ondermijnende criminaliteit. Afgelopen jaar heeft onze burgemeester voor het eerst gebruik moeten maken van de bevoegdheid om een pand te sluiten nadat er wapentuig was aangetroffen. Ook zijn er delicten gepleegd op het gebied van drugstransporten. In 2022 moeten alle gemeenten een beleid ontwikkeld hebben voor de aanpak van mensenhandel. We zullen als samenleving alert moeten blijven op ondermijnende activiteiten en signalen melden bij de politie.

Dienstverlening

Het kabinet heeft aangegeven dat de dienstverlening van de overheid veel hoger op de agenda moet. Inwoners en bedrijven moeten hun zaken met de overheid veilig en makkelijk online kunnen doen. Onze inzet is dat inwoners en bedrijven bij het gemeenteloket goed worden geholpen. Wij hebben recent een visie op onze dienstverlening vastgesteld: *de gemeente dichtbij*. De klant staat hierin centraal. Om onze klanten goed te kunnen bedienen werken we zaakgericht en waar mogelijk digitaal. De gemeente is 'om de hoek' en online (plaats onafhankelijk). Zonder een goede ICT-ondersteuning is moderne dienstverlening aan het loket en online niet mogelijk. De inwoner kiest zelf of hij/zij digitaal iets regelt, langs komt/ in gesprek gaat, belt of een brief of een e-mail stuurt.

Informatisering

Informatisering en veiligheid van informatie worden steeds belangrijker. Landelijk stijgen de kosten van ICT. In vervolg op het rekenkameronderzoek over ICT hebben wij een plan van aanpak gemaakt voor een nieuwe i-Visie. Dit plan van aanpak is recent met u gedeeld. Het komend jaar maken wij op basis hiervan een nieuwe visie voor Informatievoorziening. Deze door u vast te stellen visie vormt de basis voor het nieuwe uitvoeringsplan ICT. Duidelijk is wel dat de gemeente blijvend moet investeren in ICT.

Samenwerking

In het coalitieakkoord *Urk mit Eenkanger* is aangegeven dat wij ons actief zullen inzetten om inwoners meer te betrekken bij het lokale beleid. Dat is belangrijk voor het versterken van draagvlak bij te nemen besluiten. Heldere communicatie en een goed verwachtingsmanagement is daarbij van belang. Nieuw beleid zoals de invoering van de Omgevingswet en de uitwerking op lokaal niveau van het klimaatakkoord kunnen niet zonder inbreng en draagvlak van onze inwoners en bedrijven.

Om onze belangrijke opgaven te realiseren, hebben we medewerking van anderen nodig. Daarom is samenwerking met buurgemeenten, provincies, rijk, Europa en andere partijen van belang. Om onze regionale positie te versterken gaan we nauwer samenwerken met de gemeenten Noordoostpolder en Dronten. Deze samenwerking noemen we DUN. Daarom investeren we blijvend in onze netwerken.

Urk is gemeente waar het goed toeven is. Samen met deze inwoners en het bedrijfsleven willen wij ons inzetten voor de toekomst van Urk. Dit vraagt van iedereen inzet en betrokkenheid. Daarbij mogen wij niet vergeten dat we de vele voorrechten, de welvaart en de genade dagelijks van de Heere God ontvangen. Het past ons dan ook de Heere God daarvoor te danken en om Zijn zegen te bidden over al het werk binnen onze gemeenschap, op wat voor terrein dan ook, nu en in de toekomst.

Burgemeester en Wethouders van Urk,

I.A. Bakker, burgemeester

R. Jeltema, gemeentesecretaris

INLEIDING

De begroting 2020

Voor u ligt de begroting 2020 en meerjarenbegroting 2021-2023. Een begroting met aandacht voor doelstellingen, (beleids-)indicatoren en bijbehorende activiteiten.

De programmabegroting kent een aantal vaste elementen. Belangrijk is om met het lezen van de leeswijzer te beginnen. Hierin is uiteengezet hoe de begroting het best gelezen kan worden. Binnen de programma's is een onderverdeling in deelprogramma's gemaakt.

Het tot stand brengen van de begroting conform de nieuwe richtlijnen BBV was een intensieve klus. Het formuleren van beleidsdoelstellingen en bijbehorende indicatoren vergt tijd en zorgvuldigheid. Het is een uitdaging om samenhang aan te brengen tussen de verschillende doelstellingen. Er is zoveel mogelijk geprobeerd doel en activiteit te matchen.

De bedoeling van de programmabegroting is dat de gemeenteraad heel concreet formuleert wat hij via het programma tot stand wil brengen. Daarmee geeft de raad het college een opdracht mee voor het komende jaar. Tevens is het voor de raad mogelijk om, met de in de loop van het jaar beschikbaar komende stuurinformatie, het te realiseren beleid te volgen en bij te sturen. Per programma wordt antwoord gegeven op de "2 W-vragen":

1. Wat willen we bereiken? (doelstellingen)
2. Wat gaan we ervoor doen? (maatregelen, beleid, bestuursakkoord, producten)

De "3^e W-vraag" is ondergebracht in hoofdstuk 3.4.

3. Wat mag het kosten? (programmakosten)

Van planning tot control

De programmabegroting maakt deel uit van een reeks beslismomenten voor de raad in de cyclus van planning en control. Met de behandeling van de kadernota geeft de raad het college de kaders mee voor de nieuw op te stellen meerjarenbegroting. De kadernota wordt opgesteld als voorzet voor de discussie in de raad. Deze nota bevat richtinggevende uitspraken die kunnen worden beoordeeld, overgenomen, verworpen en aangevuld. Zo nodig worden uitspraken expliciet vastgelegd in moties. De te stellen kaders zijn uiteraard sterk afhankelijk van de financiële situatie van de gemeente Urk en de bestuurlijke prioriteiten van de raad zoals deze zijn vastgelegd in de strategische kaart van de raad en het collegeprogramma. Veel ligt al vast in de besluitvorming door de raad in het verleden. Ter verduidelijking is het instrumentarium van de raad hieronder weergegeven.

Instrumentarium	Vaststellingsmoment	Doel
1. Kadernota 2020-2023	27 juni 2019	Richtinggevend en kaderstellend
2. Programmabegroting 2020-2023	7 november 2019	Taakstellend
3. 1 ^e Tussenrapportage 2020	juni 2020	Control en verantwoording
4. 2 ^e Tussenrapportage 2020	december 2020	Control en verantwoording
5. Jaarrekening 2020	juli 2020	Control en verantwoording

Uitgangspunten

Algemeen:

Binnen het raam van de kadernota, kan de begroting zowel het eerste jaar als in het meerjarenperspectief sluitend worden aangeboden. Bovendien is de omvang van incidentele onttrekkingen fors gereduceerd. Alle jaarschijven eindigen met een klein structureel positief saldo.

Bevolkingsgroei annex ruimtelijke ontwikkeling:

De ontwikkeling van basisgegevens inwoners en woningen is onder andere bepalend voor de Uitkering gemeentefonds en Onroerend zaakbelasting (OZB). Vooral van de Uitkering gemeentefonds omdat een groot deel van de verdeelmaatstaven daarvan zijn afgeleid. Hoewel de woonvisie voor wat betreft de woningbouwontwikkeling uitgaat van 95-130, wordt voor wat betreft het financieel meerjarenperspectief van 100 uitgegaan. Voorgaande jaren werd uitgegaan van 90 woningen.

Basisgegevens

per 1 januari	2019			prognose: 100 won.pj. 307 inw.pj.		
	werkelijk	begroot	2020	2021	2022	2023
Inwoners (info AH)	20.764	20.830	21.075	21.382	21.694	22.016
Woonruimten volgens BAG	6.470	6.471	6.570	6.670	6.770	6.870

Prijs- en loonontwikkeling:

Voor de nieuwe jaarschijf 2023 is op basis van de vermelding in de meicirculaire een loonstijging van 1,6% en een prijsmutatie van 1,7% voorzien.

Uitkering gemeentefonds:

De recent verschenen septembercirculaire is in deze begroting verwerkt. De circulaire geeft een positiever beeld dan de meicirculaire.

Reeds verwerkt in de begroting:

Als gevolg van de besluiten bij de kadernota 2019 zijn de volgende bedragen in de begroting 2020 e.v. verwerkt.

Reeds genomen besluiten kadernota 2019	Incidenteel		Structureel	
	jaar	bedrag	jaar	bedrag
Sporthal Zeeheldenwijk <i>De extra kosten die gemoeid gaan met de verwezenlijking van een sporthal.</i>			2023	172.000
Fietspad Urkerveld <i>Investering € 300.000 ten laste te brengen van de reserve bijzondere projecten (€ 117.185) in combinatie met de Algemene reserve (€ 182.815).</i>	2019	182.815		
Cultuurnota <i>Werkbudget van € 15.000 en Beleidsmedewerker 0,5 fte.</i>	2019	35.000	2020	55.000
Sportboulevard <i>Met dit extra budget en incidentele middelen uit investeringsfonds kan 3 ton worden geïnvesteerd.</i>			2020	5.000
Veiligheidsregio Flevoland <i>Sterke kostenstijging door o.a. nieuwe wet- en regelgeving, eisen aan vakbekwaamheid en arbeidshygiëne. 50% van gevraagd budget is toegekend.</i>	2019	76.024	2020	106.779
Centrale archivering <i>Alle archiefwaardige documenten in een centraal archief (Document Management Systeem).</i>	2019	80.000		
Zaakgericht werken, fase 2	2019	105.000		

Resultaat begroting

Zoals gesteld, is de begroting conform het perspectief van de kadernota opgesteld. De afwijkingen ten opzichte van de kadernota worden toegelicht.

Analyse ("-" is positief)	2020	2021	2022	2023
<i>Saldo kadernota volgens raadsvoorstel</i>	-17.162	77.664	32.684	-4.985
<i>Afwijkend effect meicirculaire</i>	-102.127	-22.143	119.380	128.348
<i>Omslag-, bespaarde rente en rente geldleningen</i>	-117.590	-117.590	-117.590	-117.590
De raming rente geldleningen kan worden verminderd wegens aflossing van enkele dure leningen. Ook de raming rente kort geld kan worden verminderd. De omslagrente kan daarom aangepast worden van 2,5% naar 2,25%.				
<i>Regiosamenwerking Zwolle</i>	-7.485	-6.085	-4.265	-2.394
Betreft herziene bijdrage per inwoner regio Zwolle.				
<i>Actualisatie Strategische Woonvisie Urk 2035+</i>	22.008	21.837	21.837	21.837
Betreft door ons college vastgestelde geactualiseerde Woonvisie. Gebaseerd op actuele onderzoeken, essentieel om financiële, maatschappelijke en politieke risico's te beheersen. Met het structurele budget kan uitvoering worden gegeven aan het opgestelde 'Plan van aanpak' inzake actualisatie van de Strategische Woonvisie Urk 2035+.				
<i>Loonsom</i>	133.579	133.579	133.579	211.579
De nieuwe ambtenaren cao is hoger uitgevallen dan oorspronkelijk was geraamd.				
<i>OZB</i>	-55.000	-55.000	-55.000	-55.000
Extra bijstelling wegens de grenswijziging				
<i>Septembercirculaire</i>	-15.249	-162.769	-254.583	-281.804
De septembercirculaire vertoont na verwerking dit netto positief resultaat. Hieronder wordt de specificatie weergegeven. Wat betreft de meerjarenraming zijn alle jaren positief ten opzichte van de meicirculaire 2019. Dit wordt vooral veroorzaakt door de verschuiving van investeringswerken. Aangezien het sociaal domein voor het grootste deel ook is opgenomen in de algemene uitkering, deelt die ook mee in het positieve ontwikkeling van het accres. Welk is er een negatief resultaat over 2019 van afgerond € 119.000.				
Begrotingssaldo	-159.026	-130.507	-123.959	-100.010
<i>Nog te nemen begrotingsmaatregelen</i>	159.026	130.507	123.958	100.009
Om de begroting op nihil te sluiten wordt dit saldo verantwoord op de stelpost nog te nemen begrotingsmaatregelen en zal worden betrokken bij de behandeling van de kadernota 2020. Feit is dat de mogelijke gevolgen van de stikstofproblematiek (uitstel investeringsprojecten) en die van het versneld afbouwen van de gasproductie in Groningen (lagere baten) niet in de Miljoenennota 2020 zijn meegenomen. Die kunnen wel weer een negatieve bijstelling in de Meicirculaire tot gevolg hebben. Vandaar dat het positieve saldo voorlopig op deze stelpost wordt geparkeerd.				
Begrotingsluiting	0	0	0	0

Septembercirculaire gemeentefonds 2019	2019	2020	2021	2022	2023
Algemene Uitkering volgens septembercirculaire geraamd in begroting	22.273.343	23.599.234	24.541.326	24.897.343	25.712.603
	22.369.999	23.325.186	23.877.925	24.038.388	24.760.218
Bruto saldo (- = voordelig)	96.656	-274.048	-663.402	-858.955	-952.386
Extra t.b.v. sociaal domein, binnen algemene uitkering, incl. loon/prijs mutatie	0	233.984	469.288	570.107	635.139
*Jeugd 1)		185.820	355.074	444.824	529.295
*WMO		48.164	114.215	125.284	105.843
Taakmutaties	22.189	24.814	31.344	34.264	35.443
<i>Ambulantisering in de GGZ</i>	7.588	9.769	12.352	14.648	15.043
<i>Waterschapsverkiezingen 2019 compensatie</i>	4.237				
<i>Compensatieregeling voogdij 18+</i>	10.364				
<i>Invoering Wet verplichte GGZ compensatie</i>		4.548	4.724	4.926	5.170
<i>Toezicht en handhaving kinderopvang en gastouderopvang</i>		2.334	2.388	2.450	2.530
<i>Bbz-levensvatbaarheidsonderzoeken</i>		4.438	4.548	4.660	4.808
<i>Donorwet</i>		3.725	7.332	7.580	7.892
Mutatie op begroting	118.846	-15.249	-162.769	-254.583	-281.804

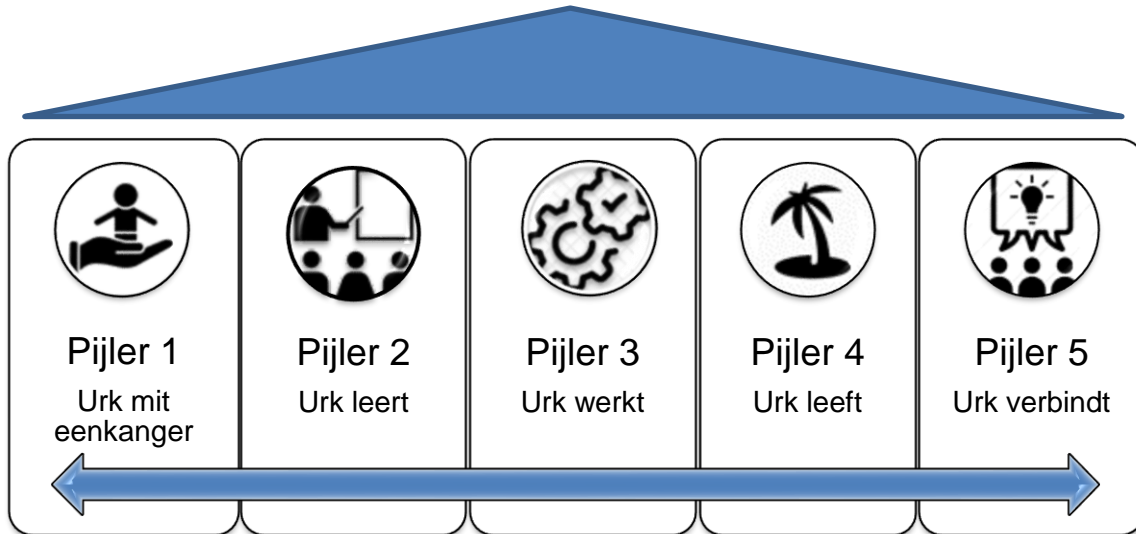
1) De incidentele middelen (2019:400 mln., 2020 en 2021: 300 mln.), ter beschikking gesteld bij de meircirculaire, waren reeds in de begroting verwerkt.

LEESWIJZER

In deze leeswijzer leiden wij u stapsgewijs door de verschillende onderdelen van de programma-begroting. Allereerst gaan we in op deel 1 programma's, waarna vervolgens wordt ingegaan op de paragrafen (deel 2), de financiële begroting (deel 3) met aansluitend de bijlagen.

PROGRAMMA'S (deel 1)

In de programma's gaat de aandacht uit naar doelstellingen, beleidsindicatoren en daaraan gekoppelde concrete activiteiten en middelen. Gekozen is om de benaming van de vijf programma's gelijk te houden aan de vijf pijlers. In onderstaande schema zijn de vijf pijlers visueel weergegeven. Aan de hand van deze vijf pijlers wordt gestalte gegeven aan de groei van Urk. De vijf pijlers staan in verbinding met elkaar. Opgaven kunnen effect hebben op meerdere pijlers.

Wettelijke ontwikkelingen

Hier worden de ontwikkelingen in de wet- en regelgeving weergegeven die de aandacht (moeten) hebben en die van invloed zijn op één of meerdere beleidsterreinen.

Maatschappelijke opgaven

Samen meer bereiken als één overheid. Rijk, gemeenten, provincies en waterschappen. Alleen ga je sneller, maar samen bereik je meer. Dat is het uitgangspunt van het Interbestuurlijk Programma (IBP) dat deze kabinetsperiode start. Een gezamenlijke bestuurlijke aanpak die past bij de aanpak van maatschappelijke opgaven van deze tijd. Hieronder zijn tien opgaven schematisch weergegeven.

	Opgave	Toelichting
Fysiek	1. Samen aan de slag voor het klimaat	door onder meer een CO2-reductie tot 49 % in 2030 en circa 50.000 nieuwbouwwoningen per jaar aardgasvrij op te leveren in 2021 en 30.000-50.000 bestaande woningen per jaar aardgasvrij te maken of 'aardgasvrij-ready'. Bij de inrichting van het land moet rekening gehouden worden met klimaatverandering.
	2. Toekomstbestendig wonen	door onder meer sloop en transitie van woningvoorraad, bestrijding van leegstand en meer kansen op de woningmarkt voor kwetsbare groepen.
	3. Regionale economie als versneller	door meer nadruk te leggen op de regionale omstandigheden voor het bereiken van ambities.
	4. Naar een vitaal platteland	door onder meer te zorgen voor duurzame landbouw zonder ongewenste risico's voor de leefbaarheid van boeren, burgers en milieu.
Sociaal	5. Merkbaar beter in het sociaal domein	door onder meer extra in te zetten op de aanpak van eenzaamheid, kindermishandeling, huiselijk geweld en verwarde personen wordt voorkomen dat kwetsbare groepen binnen verschillende interventies van zorg en straf tussen wal en schip raken. Hiermee kunnen kwetsbare groepen naar vermogen meedoen in hun eigen vertrouwde omgeving en verminderen we (herhaald) slachtofferschap en daderschap.
	6. Nederland en Migrant goed voorbereid	door een flexibeler asielstelsel, snellere terugkeer van migranten zonder verblijfsrecht en verbetering van het taalniveau en de arbeidsparticipatie van nieuwkomers.
	7. Problematische schulden voorkomen en oplossen	door onder meer beginnende schulden eerder te signalen en gemeenten meer mogelijkheden te geven om kosten van het beschermingsbewind te beheersen.
Overkoepeld	8. Goed openbaar bestuur in een veranderende omgeving	door onder meer een integrale aanpak van multiproblematiek in ondernemingsgevoelige gebieden, het benutten van kansen door digitalisering en het openbaar maken van informatie, en de democratie weerbaarder te maken en decentrale volksvertegenwoordigers en bestuurders beter te ondersteunen.
	9. Passende financiële verhoudingen	door onder meer toezicht te vernieuwen, totale rijksuitgaven als basis te hanteren voor een goede normeringssystematiek, en knelpunten in de fiscale regelgeving te inventariseren.
	10. Overkoepelende thema's	die gaan onder meer over krimp- en grensregio's, het aansluiten van de Nationale Omgevingsvisie op de bestaande Omgevingsvisies, en samenwerking op EU-dossiers.

In het licht van trends en ontwikkelingen en het gegeven dat Urk een groeigebied is, zijn er zes belangrijke opgaven voor Urk geïdentificeerd (bron: Platform31).

1. Goed schaken op twee borden: groei accommoderen én verbeteren
2. De economie verder verstevigen en ruimte creëren voor (nieuw) ondernemerschap
3. Verbeteren van de bereikbaarheid
4. Het bestrijden van ondermijning
5. Versnellingen en intensiveringen in de duurzaamheidstransitie
6. Samenhang en samenwerking in de regio versterken

Wat willen we bereiken?

In de raadsperiode ligt de focus (nog meer) op de Maatschappelijk effecten. Per pijler zijn de Maatschappelijke effecten weergegeven. Naast het (nader) benoemen van Maatschappelijk effecten is het meetbaar maken een vereiste. Het sturen op Maatschappelijk effecten en ze van de grond krijgen is ingewikkeld. Het vraagt tijd, zorgvuldigheid en afstemming. Het is een continue proces en uitdaging om samenhang aan te brengen tussen de verschillende doelstellingen. Er is zo veel mogelijk geprobeerd doel en activiteit te matchen. Activiteiten dienen een bijdrage te leveren aan de gewenste maatschappelijke doelstellingen. Zo heeft de ontwikkeling van Zeeheldenwijk als uiteindelijk doel de inwoners een fijn woon- en leefgenot te geven. En zo wordt voor het bevorderen van de economische bedrijvigheid en werkgelegenheid in een circulaire economie een buitendijkse haven met aangrenzend bedrijventerrein aangelegd.

Wat gaan we daarvoor doen?

Hier gaan we allereerst in op de kernpunten c.q. beleidsuitvoeringen die in 2020 de hoogste prioriteit krijgen. Zij zullen gedurende het boekjaar nauwlettend worden gevolgd. Verder zijn uitvoeringszaken per programma opgenomen die vanuit het coalitieakkoord 2018-2022 naar voren gebracht. Niet alle beleidsuitvoeringen zijn in de planning weggezet. Bovendien zijn niet voor alle zaken financiële middelen voorhanden.

Beleidsindicatoren

Met de wijziging van het BBV van 5 maart 2017 zijn provincies en gemeenten voortaan gehouden om in de programma's in de begroting en in de programmaverantwoording in het jaarverslag, de Maatschappelijk effecten die met de verschillende programma's worden beoogd of gerealiseerd, toe te lichten aan de hand van beleidsindicatoren. Voor gemeenten is een lijst van indicatoren ontwikkeld en samengesteld. Daarbij golden een aantal belangrijke uitgangspunten:

- de indicatoren leveren een bijdrage aan de versterking van horizontaal toezicht;
- de raadsleden worden daarmee in staat gesteld om op Maatschappelijk effecten te kunnen sturen;
- de indicatoren zijn van toepassing op alle gemeenten;
- de indicatoren zijn gebaseerd op landelijke bronnen waardoor er geen extra informatie uitvraag hoeft te worden gedaan en zodat gemeenten automatisch deelnemen;
- er worden bestaande bronnen gebruikt;
- de indicatoren worden regelmatig door de bronnen gepubliceerd;
- voor de indicatoren met betrekking tot het 'sociaal domein' is aangesloten bij de reeds bestaande 'Gemeentelijke monitor sociaal domein'.

Indien de voor een beleidsindicator relevante gegevens niet door de bronhouder kunnen worden verstrekt, neemt de gemeente bij de beleidsindicator op: gegevens nog niet beschikbaar (afgekort: n.n.b.).

PARAGRAFEN (deel 2)

De paragrafen geven gebundeld informatie over bepaalde thema's, die anders té gefragmenteerd aan de orde zouden komen. Deze informatie wordt voor zowel bestuurders als toezichthouders van belang geacht om de financiële positie van de gemeente te kunnen beoordelen. Een zevental paragrafen is verplicht voorgeschreven door het Besluit Begroting en Verantwoording, namelijk: weerstandsvermogen en risicobeheersing, onderhoud kapitaalgoederen, treasuryparagraaf, bedrijfsvoering, verbonden partijen, grondbeleid en lokale heffingen. De paragraaf Decentralisatie rijkstaken wordt aangehouden totdat het implementatieproces Sociaal domein naar tevredenheid is geoptimaliseerd.

In de paragraaf Interbestuurlijk Toezicht Flevoland is voor een vijftal toezichtdomeinen het verwachte toezichtregime over 2020 weergegeven met daarbij te ondernemen activiteiten genoemd.

FINANCIËLE BEGROTING (deel 3)

Via de vaststelling van de begroting autoriseert uw raad het college tot het doen van uitgaven. Gezien het belang van een goed inzicht in de baten en lasten, de financiering, de reserves en voorzieningen en het investeringsplan is gemeend een apart deel (3) hieraan te wijden.

Er is gekozen om de kosten van alle programma's onder te brengen in deel 3.3. Dit is ook het niveau waarop uw raad de baten en lasten accordeert. In het overzicht wordt het resultaat na bestemming weergegeven en de daarin begrepen reservemutaties afzonderlijk in beeld gebracht.

De begroting is opgesteld op basis van de kadernota 2019 en aanvaard beleid tot en met de 1^e tussentijdse rapportage 2019, welke in de junivergadering is behandeld. De financiële toelichting is op hoofdlijnen en verklaart het verschil tussen het programmasaldo van de begroting 2020 en de begroting 2019 ná wijziging. De verschillen spitsen zich vooral toe in verschuiving van de urenramingen op basis van de afgesproken prioriteiten en het effect van incidentele mutaties uit begrotingswijzigingen 2020 op de jaarschijf 2020.

BIJLAGEN

Het is een voorschrift om een overzicht van het EMU-saldo op te nemen in de begroting. In bijlage 2 is in de investeringslijst per programma opgenomen. In deze lijst staan de investeringen die in 2020-2023 zijn gepland of uitgevoerd kunnen worden. Verder treft u in bijlage 3 de overzichten Investeringsfonds en ZZL-gelden. In bijlage 4 is de lijst met toezeggingen en moties bij de behandeling van de kadernota 2018 opgenomen. Tot slot is in bijlage 6 de strategische agenda opgenomen met de gezamenlijke ambities van de colleges van de gemeenten Dronten, Urk en Noordoostpolder (DUN).

TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

Het onderzoeksbureau Platform31 heeft voor de Flevolandse gemeenten een onderzoek verricht naar de gemeenschappelijke uitdagingen en de daar aan gekoppelde gezamenlijke strategische positionering verricht. In het onderzoeksrapport zijn de belangrijkste trends en ontwikkelingen op het gebied van demografie, economie, in het sociale domein, wonen en ruimte, duurzaamheid en bestuur belicht en ingekleurd met specifieke kenmerken van Urk. In onderstaand schema zijn ze beknopt uiteengezet.

Demografische trends en ontwikkelingen	- sterke groei bevolking - géén ontgroening (0-20 jarigen stijgt met 4 % de komende 20 jaar) - géén krimp van de potentiële beroepsbevolking - sterke natuurlijke aanwas én vergrijzing
Wijzigende economische structuur en arbeidsmarkt	- groei beroepsbevolking geeft Urk goede kansen - economie wordt een zandlopereconomie - praktisch opgeleiden biedt kansen - de flexibiliteit, het aanpassingsvermogen en kwaliteit van het arbeidsaanbod (o.a. door permanente educatie) is de sleutel voor een goede economische ontwikkeling
Transformeren en innoveren in het sociale domein en sociale tweedelingen, kunnen meedoen of afhaken, kunnen rondkomen e.d.	- beperkte sociale problematiek - bijna iedereen doet mee - grote mate van sociale cohesie - nauwelijks onbenut potentieel - hooguit kwetsbare positie voor lagere administratieve middengroep (MBO-niveau) - niet zozeer voor de praktisch opgeleiden (zeker niet in technische beroepen)
Ruimte en wonen	- sterke groei van aantal huishoudens (43%) - beperkte groei aantal paarhuishoudens (19%) - zeer sterke groei aantal eenpersoonshuishoudens (100%), vooral ouderen - quality of living en kwaliteit/variëteit woningvoorraad steeds belangrijker
Ingrijpende duurzaamheidstransitie	- én, én, én om Parijse doelstellingen te realiseren - wonen, werken, recreëren, verplaatsen, produceren en consumeren gaan ingrijpend veranderen - leidende rol gemeente en bestuur noodzakelijk
Bestuurlijke trends en ontwikkelingen	- van tijdperk van veranderingen, naar veranderingen van tijdperken - transformeren, experimenteren, innoveren en vernieuwen cruciaal om te komen tot goed beleid - ander beleid vergt lef, overwinnen weerstanden en gevestigde belangen - versterken bestuurskracht, ontwikkelen organisatie en eisen IBT - voldoende oog voor ondermijning noodzakelijk

1.1 Urk mit eenkanger

1.2 Urk leert

1.3 Urk werkt

1.4 Urk leeft

1.5 Urk verbindt

Inhoud en doelstelling

De sociale infrastructuur op Urk staat. In de jaren volgend op de decentralisaties is hard met elkaar gewerkt om deze vorm te geven. Het beleid is eigentijds en gaat uit van het principe 1Gezin, 1Plan en 1Werkwijze waarbij niemand tussen het wal en het schip valt. De toegang tot ondersteuning is laagdrempelig, integraal en objectief. Belangrijk is dat de ondersteuning die u ontvangt, ook helpt.

In 2018 is het beleid van de afgelopen jaren geëvalueerd. De uitkomst laat zien dat Urk een voorbeeld is voor de participatie-samenleving. Urk kent een krachtige basis van informele zorg met veel vrijwilligers, mantelzorgers en inzet vanuit de kerken. De cultuur is sterk op gemeenschap gericht, waarbij meedoen en werken de norm is. Het omzien naar elkaar leidt tot een haast organisch vangnet voor de meest kwetsbaren in de samenleving. Dit sterke punt is – zoals overall - ook een kwetsbaar punt. Veranderingen in de samenleving roepen de vraag op of de kracht van Urk duurzaam is naar de toekomst toe. Hoewel de hechte samenleving eraan bijdraagt dat problemen sneller in beeld zijn, geldt er als tegenkracht dat hulpvragen door de cultuur van maar doorgaan in een (te) laat stadium bij hulpverleners terechtkomen.

Urk groeit op termijn naar 30.000 inwoners. De helft van de bevolking is onder de 25 jaar. Het blijft een uitdaging om ondanks de groei de betrokkenheid vast te houden en blijvend te werken aan een gezonde en positieve samenleving.

Op onderdelen wordt daarvoor de regionale samenwerking opgezocht. Als leidraad voor de samenwerking geldt: “Samenwerking met als doel meerwaarde te realiseren voor onze inwoners en partners in relatie tot de opgaven waar we lokaal allemaal voor staan”.

► WETTELIJKE ONTWIKKELINGEN

Het uitvoeren van de taken en verantwoordelijkheden binnen het sociale domein: Jeugdwet, WMO, Participatiewet, Schuldhulpverlening, (Passend) Onderwijs, Leerplicht.

► MAATSCHAPPELIJKE OPGAVEN

Nederlandse overheid

- Merkbaar beter in het sociaal domein (opgave 5)
- Nederland en Migrant goed voorbereid (opgave 6)
- Problematische schulden voorkomen en oplossen (opgave 7)
- Overkoepelde thema's (opgave 10)

Urk

- Het welzijn van de inwoners. Niemand mag buiten de boot vallen, maar zorg moet toegankelijk zijn voor iedereen die het zo hard nodig heeft;
- Manifest Waardig Ouder worden;
- Gezonde leefstijl.

► WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE ERVOOR DOEN?

Maatschappelijke effecten	Programma 3 Urk werkt	Looptijd	Begroting/kadernota
Op Urk is de basis op orde	1. Beweging organiseren van maatwerk naar algemene voorzieningen	2019-2020	B
	2. Implementeren uitkomsten IJslands Preventiemodel	2019-2020	B
	3. Borgen gezonde financiële positie	2019-2020	B
We passen op elkaar	4. Borgen preventieve ondersteuning voor (aanstaande) ouders	2019-2020	B
Helpen waar nodig	5. Versterken verbinding onderwijs en zorg	2019-2020	B
	6. Door ontwikkelen schuldhulpverlening	2019-2020	B
	7. Intensiveren van het integratiebeleid	2019-2020	B
	8. Ontwikkelen visie voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang	2019-2020	B
En blijven in verbinding	9. Ontwikkelen dashboard stuurinformatie en cliëntervaringen	2019-2020	B
	10. Evalueren en door ontwikkelen Productief Partnerschap	2019-2020	B
	11. Faciliteren campagne vaccinatiegraad	2019-2020	B

► BELEIDSINDICATOREN

Indicator	Urk			NL	Beschrijving	Bron
	< 2018	2019	2020	< 2019		
Demografische druk	87,1%	86,6%	86,5%	69,8%	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.	CBS
Bijstandsuitkeringen	12,5			39,0	Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 1.000 inwoners (18jr e.o.).	CBS
Lopende re-integratievoorzieningen	11,8			30,5	Het aantal re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar	CBS
Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	37			60	Het aantal per 1.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep.	CBS
Kinderen in armoede (2015)	1,89%			6,58%	Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.	Verwey Jonker
Jongeren met jeugdhulp	5,3%			10,4%	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar.	CBS
Jongeren met jeugdreclassering	n.n.b.			0,3%	Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).	CBS
Jongeren met jeugdbescherming	1,7%			1,1%	Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.	CBS

URK LEERT

1.2

Inhoud en doelstelling

Voor een bloeiende economie is een brede ontwikkeling en kennis nodig. Het opleidingsniveau van de beroepsbevolking bepaalt in belangrijke mate de (regionale) economische groei.

De verwachting is dat de potentiële beroepsbevolking in Urk de komende twee decennia van 10.800 (2017) naar 13.100 gaat. Terwijl de beroepsbevolking in Flevoland met gemiddeld 2 procent krimpt en landelijke zelfs met 7 procent. Daarmee heeft Urk een stevige troefkaart in handen waarmee haar positie in de regio, maar ook landelijk kan worden versterkt.

Het uitgangspunt blijft dat inwoners, maar vooral jeugdigen, gezond en veilig kunnen opgroeien, hun talenten ontwikkelen op school, thuis en in hun vrije tijd en participeren naar vermogen.

► WETTELIJKE ONTWIKKELINGEN

- Het uitvoeren van de leerplichtwet
- Invulling geven aan het Onderwijsachterstandenbeleid (GOA)
- Borgen Harmonisatie kortdurende peuteropvang
- Terugdringen laaggeletterdheid
- Uitvoering vluchtelingenbeleid

► MAATSCHAPPELIJKE OPGAVEN

Nederlandse overheid

- Nederland en Migrant goed voorbereid (opgave 6)
- Problematische schulden voorkomen en oplossen (opgave 7)
- Een leven lang leren (opgave 10)

Urk

- De economie verder laten groeien en diversifiëren (opgave 2)
- Samenhang en samenwerking in de regio versterken (opgave 6)

► WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE ERVOOR DOEN?

Maatschappelijke effecten	Beleidsuitvoeringen	Looptijd	Begroting/ kadernota
Behouden arbeidspotentieel	1. Ontwikkelen Human Capital Agenda	2019-2023	B
We passen op elkaar	2. Verbreden aanbod (kortdurende) peuteropvang	2019-2020	B
	3. Herziening gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid	2019-2020	B
Helpen waar nodig	4. Lokale inbedding voorkomen voortijdig schoolverlaten in het Voortgezet Onderwijs	2019-2020	B

► BELEIDSINDICATOREN

Indicator	Urk			NL	Beschrijving	Bron
	< 2018	2019	2020	< 2018		
Jeugdwerkloosheid (jaar 2015)	0,84%			1,52%	Het percentage werkeloze jongeren (16-22 jaar).	Verwey Jonker
Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) %	2,0%			1,9%	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.	DUO
Absoluut verzuim	0,0			1,91	Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen (lft. 5-18 jaar).	DUO
Relatief verzuim	36,63			23,28	Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen (lft. 5-18 jaar).	DUO

Inhoud en doelstelling

Het bevorderen van de economische bedrijvigheid en werkgelegenheid op Urk als basis voor een samenleving die zich kenmerkt door sociale cohesie en onderlinge hulp bij zelfredzaamheid.

We werken aan versterking van de economie en werkgelegenheid van Urk. We richten ons daarbij op versterking van de bestaande economische structuur én investeren op nieuwe kansrijke economische sectoren. Doel daarbij is om voldoende werkgelegenheid te kunnen bieden aan al onze inwoners, ongeacht opleidingsniveau en zowel nu als in de toekomst.

Bij een groeiende gemeente horen ook voldoende goede voorzieningen, die Urk aantrekkelijk maken voor bedrijven, bewoners en bezoekers. Aanwezigheid van de benodigde toeristische infrastructuur met voldoende hotels en horeca. De verwachte bezoekersgroei moet goed worden gefaciliteerd en we willen zorgen voor een aantrekkelijke, gastvrije, persoonlijke en schone gemeente. Een gezond woon-, leef- en vestigingsklimaat hoort daarbij.

Het ruimtelijk ontwikkelen en (her)inrichten van het grondgebied op basis van de groei en samenstelling van de bevolking en bedrijven. Revitalisering van bestaande bedrijventerreinen en herontwikkelingen in de woningbouw vinden plaats in goed overleg met het bedrijfsleven en onze inwoners.

Urk nodigt partners uit om samen met ons te investeren in een duurzame economie. Bedrijven en kennisinstellingen kunnen nieuwe en innovatieve producten en diensten ontwikkelen om Urk duurzamer en nog aantrekkelijker te maken. Wij leveren onze bijdrage aan de groei via de investeringsimpuls.

► WETTELIJKE ONTWIKKELINGEN

Wettelijke ontwikkelingen

De wet Kwaliteitsborging voor het bouwen (verder afgekort: WKB) is een nieuw stelsel van kwaliteitsborging voor het bouwen van nieuwe gebouwen en vergunning plichtige werken. Het is de bedoeling het nieuwe stelsel vanaf 2018 stapsgewijs in te voeren. De preventieve toets van Bouw- & Woningtoezicht (BWT) komt te vervallen als het gaat om de bouwtechnische voorschriften. Daarbij houdt BWT tijdens het bouwen geen toezicht meer. Deze taken en verantwoordelijkheden draagt de overheid over aan de private markt. De gevolgen van deze wetswijziging voor zowel de leges als de gemeentelijke organisatie zullen nader op een rij worden gezet.

► MAATSCHAPPELIJKE OPGAVEN

Nederlandse overheid

- Samen aan de slag voor het klimaat (opgave 1)
- Toekomstbestendig wonen (opgave 2)
- Regionale economie als versneller (opgave 3)

Gemeente Urk

- Goed schaken op twee borden: groei accommoderen én verbeteren (opgave 1)
- De economie verder diversifiëren (opgave 2)
- Verbeteren van de bereikbaarheid (opgave 3)
- Versnellingen en intensiveringen in de duurzaamheidstransitie (opgave 5)
- Samenhang en samenwerking in de regio versterken (opgave 6)

► WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE ERVOOR DOEN?

Maatschappelijke effecten	Beleidsuitvoeringen	Looptijd	Begroting /kadernota
Voldoende en passende vestigingsruimte (kwantiteit en kwaliteit)	1. Maritieme Servicehaven Noordelijk Flevoland	2019-2023	B
	2. Bedrijventerrein Port of Urk	2019-2023	
	3. Herontwikkelingslocaties (Westgat)	2019-2023	B
	4. Herontwikkelingslocaties (Lemsterhoek)	2019-2023	B/K
	5a. Huisvesting supermarkten	2019-2023	B
Sterk ondernemings- en vestigingsklimaat	5b. Herhuisvesting supermarkt Boni	2019-2023	B
	6. Sluis Kornwerderzand	2019-2023	B
	7. Regio-deal Noordelijk Flevoland	2019-2023	B
	8. Ontwikkeling Nautisch/Maritiem Centrum inclusief Visserijbelevingscentrum en Kenniscentrum Platvis	2019-2023	
	9. Starts-Ups in één gebouw	2019-2023	
	10. Faciliteren en ondersteunen belangenbehartiger voor de Nederlandse visserij	2019-2023	
	11. Urk promotie via SUP	2019-2023	B
Innovatief en duurzaam	12. Rode loperbenadering voor bedrijven	2019-2023	
	13. Gebiedsagenda Noordelijk Flevoland	2019-2023	B
	14. Nota grondbeleid	2019-2020	B
	15. Nota kostenverhaal - nota bovenwijkse voorzieningen	2019-2020	B
	16. Regulering toerisme (beleidsnota)	2019-2020	

► BELEIDSINDICATOREN

Indicator	Urk			NL	Beschrijving	Bron
	2018	2019	2020	<2018		
Banen	846,0			774,0	Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.	LISA
Vestigingen	134,9			145,9	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.	LISA
Netto arbeidsparticipatie	75,2%			67,8%	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.	CBS
Funciemenging	62,8%			52,8%	De funciemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.	LISA

Inhoud en doelstelling

Samen met onze inwoners zorgen voor een goede kwaliteit van de openbare leefomgeving waardoor het prettig wonen en recreëren is op Urk. Om aantrekkelijk te zijn en te blijven, is de kwaliteit van de woningvoorraad van belang. Belangrijk is het voorzien in voldoende woningen die voldoen aan duurzaamheid, wooncomfort en veiligheidseisen, rekening houdend met de verschillende doelgroepen. Door de veranderende bevolkingssamenstelling en de veranderde woonwensen is het van belang om zeer vroeg gestuurd te ontwikkelen.

Duurzaamheid krijgt een steeds een prominentere plaats binnen alle beleidsterreinen. Er wordt gewerkt aan een leefbaarheid/duurzaamheidsvisie om richting te geven aan het leefbaarheid/ duurzaamheidsbeleid op Urk. De komende jaren zullen de nodige duurzaamheidsprojecten geïnitieerd worden en is het de kunst om bedrijven en bewoners actief te informeren, verleiden en inspireren om bij te dragen aan de duurzaamheidsdoelstellingen voor Urk. Vanuit de duurzaamheidsvisie is het nodig te komen tot een duurzaamheidsfonds om vandaaruit de werkzaamheden in gang te zetten.

Herziening van het afvalbeleid GEMAC (Gebruiksvriendelijk, Efficiënt, Milieuvriendelijk Aangepast) is een belangrijk onderdeel van de duurzaamheidsvisie. Het doel van de herziening is het ontwikkelen van een afvalinzamelsysteem dat scheidingsgedrag onder de burgers actief stimuleert, zodat hergebruik van grondstoffen wordt bevorderd en stappen gemaakt kunnen worden naar een circulaire economie. Dit vraagt een nieuwe manier van denken en doen, niet alleen van onze inwoners en bedrijven, maar ook van de gemeente.

Wij werken aan het schoon, heel en veilig houden van de openbare ruimte. Het beheer van de openbare ruimte wordt integraal uitgevoerd. Wegen, groen en water worden als één geheel gezien. Waarbij rekening wordt gehouden met de belevingswaarde en de functionele kwaliteiten van de openbare ruimte. Ook het terugdringen van zwerfafval heeft een hoge prioriteit. We doen dit alles in maximale verbondenheid met onze inwoners.

Op Urk werken we samen aan een omgeving waar mensen veilig zijn en zich veilig voelen. Bestrijden ondermijning is een serieus aandachtspunt. Net als het borgen van maatschappelijke voorzieningen in de nieuwe wijken.

► WETTELIJKE ONTWIKKELINGEN

De uitvoeringspraktijk van politie, justitie en gemeente op het terrein van openbare orde en veiligheid verandert sterk door de komst van nieuwe wet- en regelgeving. De rol en verantwoordelijkheden van de gemeente op het terrein van veiligheid nemen toe, zoals blijkt uit de aandacht voor toezicht en handhaving. De gemeente wil de wet- en regelgeving correct toepassen en uitvoeren.

Het Landelijk Afvalbeheerplan 2010-2020 (LAP) is gewijzigd. Er is sprake van een verhoging van de doelstelling van nuttige toepassing van 51% in 2007 naar 75% in 2018. De nuttige toepassing van de gemeente Urk was in 2018 44 % (2017: 39 %).

In 2021 zal de Omgevingswet in werking treden. Met de Omgevingswet wordt het huidige stelsel van ruimtelijke regels volledig herzien. De Omgevingswet bundelt de wetgeving en regels voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. En regelt daarmee het beheer en de ontwikkeling van de leefomgeving. Het vraagt om een heel andere werk- en denkwijze van overheden, burgers en bedrijven. Open, samenhangend, flexibel, uitnodigend en innovatief zijn daarbij de kernwoorden. Door minder en overzichtelijke regels, meer ruimte voor initiatieven en lokaal maatwerk en het geven en vragen van vertrouwen. Daarbij moet het doel van een initiatief in de fysieke leefomgeving centraal staan in plaats van de vraag: 'mag het wel?'

Al deze veranderingen zullen invloed hebben op de rol van de gemeenteraad, de rol van het college en de ambtelijke organisatie van de gemeente Urk. In 2018 is een begin gemaakt met de bewustwording van de effecten van de nieuwe wet. Er is een impactanalyse gemaakt waarbij raad, college en organisatie zijn betrokken. In 2019 en verder wordt gewerkt aan de transformatie naar een organisatie die is toegesneden op de nieuwe wet. Dit vraagt een forse inspanning.

► MAATSCHAPPELIJKE OPGAVEN

Nederlandse overheid

- Samen aan de slag voor het klimaat (opgave 1)
- Naar een vitaal platteland (opgave 4)
- Overkoepelende thema's (opgave 10)

Gemeente Urk

- Goed schaken op twee borden: groei accommoderen én verbeteren (opgave 1)
- Het bestrijden van ondermijning (opgave 4)
- Versnellingen en intensiveringen in de duurzaamheidstransitie (opgave 5)
- Nederland Gasloos 2050
- Klimaat adaptatie
- Omgevingsvisie Urk

► WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE ERVOOR DOEN?

Maatschappelijke effecten	Beleidsuitvoeringen	Looptijd	Begroting/kadernota
Bevorderen voldoende passend woningaanbod	1. Zeeheldenwijk	2019-2023	B
	2. Zeewijk	2019-2020	B
	3. Oranjewijk	2019-2023	B
	4. Huisvesting arbeidsmigranten	2019-2023	B
	5. Visie herontwikkeling locatie Noorderzand	2019-2020	B
	6. Actualisatie woonvisie	2019-2020	B
Leefbare, veilige en duurzame omgeving	7. Brandweerkazerne	2019-2023	B
	8. Urkerveld / Nieuwe natuur (incl. dijkovergang)	2019-2023	B
	9. Renovatie bruggen Urkervaart	2019-2023	B
	10. Ligplaatsen in de Lemsterhoek	2019-2023	
	11. Dekkend netwerk AED's	2019-2023	B
	12. Herinrichting Singel	2020-2021	B
	13. Aanpak overlast (hang)jeugd	2019-2023	
	14. Integraal veiligheidsprogramma IVP	2018-2020	B
	15. Doorontwikkeling afvalinzamelingsstelsel GEMAC i.c.m. verlaging afvalstoffenheffing (herziening)	2019-2023	B
	16. Elektrische oplaadpunten	2019-2021	B
	17. Opstellen Leefbaarheid/duurzaamheidsvisie	2019-2023	B
	18. Borgen basisvoorzieningen sociaal domein in de nieuw te ontwikkelen wijken	2019-2023	B
	19. Implementatie Nieuwe Omgevingswet	2019-2023	B
Betere fysieke bereikbaarheid en doorstroming	20. Verkeersinfrastructuur: Domineesweg/randweg	2019-2023	
	21. De Parel Oppoetsen - bewegwijzering	2019-2023	B
	22. Centraal busplein (verbetering OV)	2019-2023	B
	23. Parkeergelegenheid vrachtverkeer	2019-2023	
	24. Verkeer- en vervoersplan	2019-2023	
Behouden Urker cultuur en bezienswaardigheden	25. Renovatie (deel)palenscherm	2019-2020	B
	26. Haveninrichting (visueel aantrekkelijk)		
Passend sport- en recreatiestimuleringsaanbod	27. Evenementenbeleid (doel: risicobeperking)	2019-2023	B
	28. Heroriëntatie accommodatiebeleid/-visie op gemeentelijke sportgebouwen	2019-2023	
	29. Ontwikkeling hotel	2019-2023	

► BELEIDSINDICATOREN

Indicator	Urk			NL	Beschrijving	Bron
	<2018	2019	2020	<2018		
Nieuwbouw woningen (*2016)	21,8	12,8	26,8	7,2*	Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen.	Urk
Huishoudelijk restafval (*2017)	207	200	188	174*	De hoeveelheid restafval per bewoner per jaar (kg)	CBS/Urk
Hernieuwbare elektriciteit (2017)	1,4%			16,9%	Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.	Rijkswaterstaat
Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	0,2			4,8	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.	CBS
Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	1,9			2,5	Het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners.	CBS
Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	0,5			5,4	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.	CBS
Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	6,3			119	Het aantal vernielingen en beschadigingen, per 1.000 inwoners.	CBS
Verwijzingen Halt	147			4,8	Het aantal verwijzingen naar Halt, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar.	Bureau Halt
Jongeren met delict voor rechter (2015)	0,76%			1,45%	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.	Verwey Jonker
Ziekenhuisopname n.a.v. verkeersongeval met een motorvoertuig (2015)	3%			5%	Het aandeel van het totaal aantal ongevallen die leiden tot ziekenhuisopnamen.	VeiligheidNL
Ziekenhuisopname n.a.v. verkeersongeval met een fietser (2015)	3%			6%	Het aandeel van het totaal aantal ongevallen die leiden tot ziekenhuisopnamen.	VeiligheidNL
Niet-sporters (jaar 2016)	54,6%			48,7%	Het percentage inwoners dat niet sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners.	RIVM

1.5 URK VERBINDT

Inhoud en doelstelling

Kenmerkend voor Urk is de hoge mate van maatschappelijke participatie. Bestuur en organisatie, burgers, bedrijven en ketenpartners zoeken verbinding onderling en met elkaar. Iedereen levert zijn of haar bijdrage aan de slagkracht van de gemeente.

Nieuwe mogelijkheden voor communicatie en voor het aanvragen van diensten en producten vraagt een digitale volwassenheid. De gemeente geeft @Antwoord: persoonlijk, via de telefoon of het internet. Bij de directe klantcontacten in de wijk of in het gemeentehuis geldt het I-loket principe. Een doorontwikkeling van de organisatie en inzet van ICT-middelen vindt plaats om wettelijke taken uit te voeren en een optimale dienstverlening te waarborgen.

Gemeenten worden geconfronteerd met 'een verandering van tijdperken' in plaats van 'een tijdperk van verandering'. Van een hiërarchische top-down samenleving gaan we naar een netwerkmaatschappij. Dit vraagt goed bestuur, toekomstbestendige organisatie en passend en gezamenlijk beleid met betreffende ketenpartners. Gemeente Urk werkt op tal van terreinen samen met andere gemeenten, provincies, bedrijven en maatschappelijke instellingen.

Om de burgers betrouwbaar te kunnen bedienen is langdurige stabiliteit in de gemeentefinanciën noodzakelijk (en) om maatschappelijke opgaven met de juiste democratische afweging op te kunnen pakken, is financiële armslag noodzakelijk. Een sluitende begroting voorzien van een meerjarenraming die in evenwicht is. Ook de jaarrekening behoort in evenwicht te zijn. Daarbij voldoen we aan de richtlijnen van de begrotingscirculaire van de provincie Flevoland. Verder is het streven om de woonlasten nabij het landelijke gemiddelde te brengen. Dit vraagt samenwerking met en inzet van onze burgers.

► WETTELIJKE ONTWIKKELINGEN

Burgers en bedrijven moeten gemakkelijker online zaken kunnen doen met de overheid. Uitbreiding van het digitale dienstenpakket verhoogt de efficiency en vermindert de regeldruk. Daarbij staat bij de overheid één ding voorop: gegevens van burgers moeten goed beschermd zijn. In de praktijk betekent dit dat kosten zullen toenemen.

► MAATSCHAPPELIJKE OPGAVEN

Nederlandse overheid

- Goed openbaar bestuur in een veranderende samenleving (opgave 8)
- Passende financiële verhoudingen (opgave 9)
- Overkoepelde thema's (opgave 10)

Gemeente Urk

- Goed schaken op twee borden: groei accommoderen én verbeteren (opgave 1)
- Het bestrijden van ondermijning (opgave 4)
- Versnellingen en intensiveringen in de duurzaamheidstransitie (opgave 5)
- Samenhang en samenwerking in de regio versterken (opgave 6)

► WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE ERVOOR DOEN?

Maatschappelijke effecten	Programma 5 Urk leeft	Looptijd	Begroting/kadernota
Sterk bestuur	1. Samenwerking binnen Flevoland	2019-2023	B
	2. Samenwerking regio Zwolle	2019-2023	B
	3. Interbestuurlijk Toezicht	2019-2023	B
	4. Behouden stabiele financiële positie	2019-2023	B
	5. Organisatieontwikkeling	2019-2023	B
	6. Strategisch personeelsplan	2019-2023	B
Participerende samenleving	7. Burgerparticipatie	2019-2023	B
	8. ZZL subsidies en projecten	2019-2023	B
	9. Leader-projecten	2019-2023	
Klantgedreven dienstverlening (samen, slim, snel en soepel)	10. Implementatie dienstverleningsvisie	2019-2023	B
	11. Informatiebeleidsplan	2019-2023	B

► BELEIDSINDICATOREN

Indicator	Urk			NL	Beschrijving	Bron
	2018	2019	2020	2018		
Formatie	6,0	7,0	7,4	n.n.b.	Het aantal vastgestelde fte per 1.000 inwoners	Urk
Bezetting < 20K / 20-50K inw.	5,8	5,5	5,9	8,4/6,1	Het aantal ingevulde fte per 1.000 inwoners	Urk/Pers.m.
Apparaatskosten	€ 253	€ 276	€ 280	n.n.b.	De apparaatskosten per inwoner (per 1-1)	Urk
Externe inhuur	29,1%	22,7%	13,6%	n.n.b.	De verhouding kosten inhuur externen ten opzichte van de totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Urk
Overhead	11,7%	12,5%	11,9%	n.n.b.	De verhouding overheadkosten ten opzichte de totale lasten	Urk
Woonlasten éénpersoonshuishouden	€ 847	€ 910	€ 909	€ 669	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuis-houden betaalt aan woonlasten.	Urk/COELO
Woonlasten meerpersoonshuishouden	€ 963	€ 1.000	€ 1.004	€ 739	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.	Urk/COELO
WOZ-waarde woningen	€ 210	€ 213	€ 228	€ 230	De gemiddelde WOZ waarde van woningen (x € 1.000).	Urk/COELO

- A. Weerstandsvermogen en risicobeheersing**
- B. Onderhoud kapitaalgoederen**
- C. Treasury**
- D. Bedrijfsvoering**
- E. Verbonden partijen**
- F. Grondbeleid**
- G. Lokale heffingen**
- H. Decentralisatie Rijkstaken**
- I. Interbestuurlijk Toezicht Flevoland**

2A WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING

Weerstandsvermogen

Het **weerstandsvermogen** wordt als volgt gedefinieerd:

'Het vermogen van de gemeente Urk om (onverwachte) verliezen en incidentele financiële tegenvallers op te kunnen vangen, zonder dat de continuïteit of de dienstverlening van de organisatie direct in gevaar komt of financiële noodmaatregelen nodig zijn.'

De **beschikbare weerstandscapaciteit** wordt gedefinieerd als:

'Het geheel aan beschikbare en vrij aanwendbare financiële middelen om mogelijke risico's met financieel gevolg op te kunnen vangen.'

Een **risico** kan worden ervaren als:

'Een fenomeen dat latent aanwezig is en dat met een bepaalde kans tot (negatieve) gevolgen voor ons dagelijks functioneren kan leiden.'

De **benodigde weerstandscapaciteit** wordt berekend aan de hand van het totaal van de geïnventariseerde en gekwantificeerde risico's.

Nota beleidskaders risicomanagement en weerstandsvermogen

In de raadsvergadering van 13 december 2012 heeft uw raad de Nota beleidskaders risicomanagement en weerstandsvermogen 2013 vastgesteld. In deze paragraaf weerstandsvermogen wordt aan de door uw raad vastgestelde beleidskaders invulling gegeven (voor zover in dit kader van toepassing). Het weerstandsvermogen wordt vertaald in een ratio waarbij de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald.

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Om de ratio voor het weerstandsvermogen te beoordelen wordt gebruik gemaakt van onderstaande waarderingstabel. Deze ratio moet in ieder geval hoger zijn dan 1,0 (waarderingcode C).

Waarderingscode	Ratio	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 tot 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 tot 1,4	Voldoende
D	0,8 tot 1,0	Matig
E	0,6 tot 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Inventarisatieschema

Omschrijving	act. begroting 2019			begroting 2020		
	Beschikbare weerstands capaciteit	Benodigde weerstands capaciteit	Ratio	Beschikbare weerstands capaciteit	Benodigde weerstands capaciteit	Ratio
Incidenteel weerstandsvermogen						
weerstandsvermogen algemene dienst	9.632	2.317	4,2	9.977	2.011	5,0
weerstandsvermogen grondexploitatie	6.142	5.370	1,1	6.389	7.645	0,8
Totaal	15.774	7.688	2,1	16.366	9.656	1,7

Structureel weerstandsvermogen

weerstandsvermogen algemene dienst	138,2	159,0

Het incidentele weerstandsvermogen van de algemene dienst is met een ratio van 5,0 **uitstekend**. Het incidentele weerstandsvermogen van de grondexploitatie is met momenteel 0,8 **matig**. Het is verdedigbaar om als 'de nood aan de man is' de beschikbare weerstandscapaciteit van beide onderdelen bij elkaar te voegen. Wanneer beide ratio's worden samengevoegd komt de totale ratio uit op 1,7; hetgeen **ruim voldoende** is om de niet gekwantificeerde incidentele risico's van de gehele organisatie op te vangen.

Het structurele weerstandsvermogen is **uitstekend** daar de ombuigingen naar nihil zijn gebracht. Hierdoor kan de beschikbare incidentele weerstandscapaciteit volledig benut kan worden. Het structurele weerstandsvermogen blijft de komende tijd de nodige aandacht en prioriteit krijgen.

Gelet op het bovenstaande en er tevens van uitgaande dat niet alle risico's zich gelijktijdig voordoen wordt het totale weerstandsvermogen (incidenteel en structureel) op **uitstekend** geschat. Dit neemt echter niet weg dat het huidige vermogen wel (in voldoende mate) intact en beschikbaar moet blijven. Ervan uitgaande dat de bezuinigingsmaatregelen grotendeels zijn gerealiseerd is er sprake van ruim voldoende structureel weerstandsvermogen.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De omvang van de weerstandscapaciteit is van belang voor de beoordeling van de financiële positie van de gemeente. De weerstandscapaciteit omvat de mogelijkheden voor een gemeente om financiële tegenvallers (risico's) op te kunnen vangen en bestaat (indien aan de orde) uit de volgende onderdelen:

- a. De Algemene reserve (algemene weerstandsreserve algemene dienst);
- b. De bestemmingsreserves die dienen ter egalisatie van de volgende specifieke begrotingsposten: Sociale uitkeringen (WWB), Maatschappelijke ondersteuning (WMO), Sociale werkvoorziening (WSW) en reserve Sociaal domein;
- c. De ruimte op de begroting;
- d. De onbenutte belastingcapaciteit;
- e. De reserve Grondzaken (algemene weerstandsreserve grondexploitatie);

Hieronder worden deze componenten nader beschouwd:

a. De algemene reserve (algemene weerstandsreserve algemene dienst)

Voor de bepaling van de weerstandscapaciteit van de algemene dienst is de hoogte van het vrije deel van de algemene reserve (algemene weerstandsreserve algemene dienst) van belang. De geraamde stand per ultimo 2020 van het vrij aanwendbare deel van de algemene reserve bedraagt € 4.455.800.

b. De bestemmingsreserves die dienen ter egalisatie van de volgende specifieke begrotingsposten: Sociale uitkeringen (WWB), Maatschappelijke ondersteuning (WMO), Sociale werkvoorziening (WSW) en reserve Sociaal domein.

Deze bestemmingsreserves dienen ter jaarlijkse egalisatie van de geraamde baten en lasten van de betreffende doeleinden. Vanuit dat oogpunt kunnen deze reserves dan ook worden meegenomen bij de bepaling van de weerstandscapaciteit van de algemene dienst. Het niet bekleemde deel van de geraamde stand van deze **specifieke bestemmingsreserves** bedraagt per ultimo 2020: € 5.382.800.

c. De ruimte op de begroting

Bij de bepaling van structurele ruimte op de begroting wordt uitgegaan van de opgestelde MJB 2020-2023. De exploitatie geeft alleen structurele vrije ruimte op de volgende post:

- Stelpost voor onvoorzien uitgaven;

In de begroting is voor dekking van onvoorzien uitgaven een structureel gelijkblijvende stelpost opgenomen van € 138.200 (vanaf 2020: € 159.000). Er zijn nog wel andere stelposten geraamd binnen de begroting. Deze stelposten zijn echter allemaal aangewezen voor specifieke doeleinden.

Structurele exploitatieruimte

Op basis van BBV dient de structurele exploitatieruimte als volgt te worden weergegeven:

Omschrijving (excl. incidenteel)	2018	2019	2020	2021	2022	2023
A. totaal structurele lasten	52.414.053	44.665.585	49.297.856	54.124.654	55.986.269	55.218.315
B. totaal structurele baten	59.018.405	44.782.134	49.986.667	54.618.259	56.399.461	55.682.557
C. totaal structurele toevoeging aan reserves	10.689.595	5.158.217	902.689	902.526	898.280	895.280
D. totaal structurele onttrekkingen aan reserves	6.120.379	5.433.450	368.557	433.884	531.048	531.048
E. totaal baten (na bestemming)	66.288.378	56.588.517	50.505.479	55.157.687	57.008.509	56.213.605
Structurele exploitatieruimte $((B-A)+(D-C))/E*100\%$	3,07%	0,69%	0,31%	0,05%	0,08%	0,18%

d. De onbenutte belastingcapaciteit

Bij het redelijk peil van de eigen inkomsten gaat het om de opbrengst van de OZB, de afvalstoffenheffing en de rioolrechten. De laatste twee dienen in principe 100% kostendekkend te zijn en het percentage voor het heffen van OZB dient in dat geval minimaal 20% hoger te zijn dan het landelijk gemiddelde ofwel gelijk of hoger dan het "toelatingstarief". Dit tarief staat jaarlijks vermeld in de mei/junicirculaire.

In tabel 1.2 is de berekening van het 'gewogen gemiddelde OZB-tarief' voor de toelating tot artikel 12 voor de gemeente Urk opgenomen. Eventuele onderdekking bij reiniging of riolering moet worden gecompenseerd door een hoger gewogen gemiddeld OZB-tarief.

Tabel 1.2 Berekening werkelijk gewogen gemiddelde OZB-tarief voor toelating tot artikel 12

WOZ-waarde woningen	1,309,000,000	A
WOZ-waarde niet woningen, eigenaren en gebruikers samen	663,500,000	B
OZB-opbrengst o.b.v. totaal WOZ-waarde	4,195,627	C
Onderdekking reiniging/afvalstoffen	0	D
Onderdekking riolering	0	E
OZB-opbrengst gecorrigeerd voor onderdekking	4,195,627	F = C-D-E
Gewogen gemiddelde OZB-tarief	0.2127	= F/(A+B)*100

Wanneer het berekende gemiddelde OZB-tarief voor de gemeente lager is dan het percentage voor toelating tot artikel 12 is er in principe sprake van een onbenutte belastingcapaciteit, immers een verhoging van het OZB-percentage zal nodig zijn om voor een aanvullende uitkering in aanmerking te komen. In tabel 1.3 is bij benadering aangegeven welke opbrengst deze verhoging genereert. In dit rapport is ervoor gekozen het verschil in percentage te vermenigvuldigen met de WOZ-waarde van de woningen + de WOZ-waarde van de niet-woningen. Bij een daadwerkelijke aanvraag zal een meer nauwkeurige berekening aan de orde zijn.

Tabel 1.3 Onbenutte belastingcapaciteit t.o.v. "artikel-12 norm"

OZB-percentage van de WOZ-waarde voor toelating art.12	0.1905%
Werkelijk gewogen % WOZ-waarde gemeente	0.2127%
Vershil	-0.0222%
Onbenutte belastingcapaciteit	-438,014

Het is duidelijk dat er geen sprake is van onbenutte capaciteit hebben inzake OZB, riool- en afvalstoffenheffing.

e. De reserve Grondzaken (algemene weerstandsreserve grondexploitatie)

Voor de bepaling van de weerstandscapaciteit is van belang de hoogte van het vrije deel van de reserve Grondzaken (algemene weerstandsreserve grondexploitatie). De geraamde stand per ultimo 2020 van het vrij aanwendbare deel van de reserve grondzaken, bedraagt € 6.389.000 (2018: € 6.164.000).

Recapitulatie

Bij bepaling van de weerstandscapaciteit wordt onderscheid gemaakt tussen de "algemene dienst" en de "grondexploitatie". Door de naamgeving van de reserves ligt dit ook voor de hand. Daarbij is niet gezegd dat tegenvallers onderling niet gecompenseerd zouden kunnen worden. Formeel is er immers sprake van één gemeente.

Weerstandscapaciteit algemene dienst:

- algemene reserve	4.455.800	
- bestemmingsreserves, ter egalisatie van begrotingsposten	5.382.800	
Totaal	<u>€ 9.838.600</u>	(incidenteel)
- ruimte op de begroting (onvoorzien)	138.200	
- onbenutte belastingcapaciteit (OZB)	0	
- onbenutte belastingcapaciteit (begraafrechten)	0	
Totaal	<u>€ 138.200</u>	(structureel)

De bovengenoemde bedragen (ad € 9.838.600 en € 138.200) geven het vermogen van de gemeente weer om eventueel in "slechte tijden" binnen de "algemene dienst" maatregelen te treffen om incidentele financiële en structurele tegenvallers binnen de begroting op te kunnen vangen.

Weerstandscapaciteit grondexploitatie:

- reserve grondzaken	<u>6.389.000</u>	
Totaal	<u>€ 6.389.000</u>	(incidenteel)

Dit bedrag geeft het vermogen van de gemeente weer om eventueel in "slechte tijden" de financiële tegenvallers van de grondexploitatie op te kunnen vangen.

Risico-inventarisatie (berekening benodigde weerstandscapaciteit)

Een risico is de onzekerheid (kans) dat een gebeurtenis met (negatieve) gevolgen zich voordoet. Risicomanagement komt dus op de eerste plaats. Pas als een risico, ondanks de inspanningen op het gebied van risicomanagement, toch optreedt en negatieve financiële gevolgen heeft voor de gemeente, dan komt het weerstandsvermogen in beeld. Het weerstandsvermogen (beschikbare weerstandscapaciteit) wordt gerelateerd aan de benodigde weerstandscapaciteit welke wordt berekend aan de hand van het totaal van de geïnventariseerde en gekwantificeerde risico's.

In dit hoofdstuk worden de risico's van de gemeente op een rij gezet en ingedeeld in de volgende risicocategorieën:

- Algemeen
- Concreet
- Specifiek

Uitgangspunt bij het bepalen van de risico's is het gegeven dat ze nooit allemaal tegelijk en met een maximale omvang zullen optreden. In een risicoprofiel van meerdere risico's is het ondenkbaar dat ze tegelijk in één jaar zullen optreden. Sommige risico's zullen zich nooit voordoen, terwijl andere zich daarentegen in hun maximale omvang manifesteren.

In dit hoofdstuk worden allereerst de algemene risico's zoveel mogelijk in beeld gebracht. Voor algemene risico's worden in de regel geen afzonderlijke reserves aangehouden. De concrete risico's zijn in principe zoveel mogelijk gedekt door de aanwezige reserves en voorzieningen. De nadruk zal voor de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit op de gemeentelijk specifieke risico's komen te liggen.

Algemene risico's

Algemene risico's zijn voor de gemeente aan te merken als normale risico's. De algemene risico's worden onderstaand benoemd omdat deze risico's in de toekomst voor de gemeente Urk specifieke risico's kunnen worden. Voor specifieke risico's zal vervolgens weerstandsvermogen moeten worden opgebouwd.

Daarbij zou het geheel van algemene risico's bij de gemeente Urk aanleiding kunnen zijn voor het vormen of in standhouden van een minimaal algemeen weerstandsvermogen, los van de hierna te behandelen specifieke risico's.

De volgende algemene risico's worden gesignaleerd:

- **Economische conjunctuur**
Een economisch herstel lijkt ingezet. Voorzichtigheid blijft geboden. Een langdurige recessie heeft gevolgen voor de gemeentebegroting. Met name aan de opbrengstenkant brengt dit risico's met zich mee. Te denken valt aan de lagere opbrengsten wegens: leges bouwactiviteiten, verhuur van gronden en gebouwen, etc.
- **Grondverkopen (grondexploitatie)**
Met betrekking tot risico inschatting van de grondverkopen in het kader van de grondexploitatie is een splitsing gemaakt tussen de werkelijke boekwaarde van de complexen van het voorafgaande jaar en de geplande uitgaven voor het komende jaar. Het eerste onderdeel is een vaststaand gegeven. Op basis hiervan is dit dan ook weergegeven bij de specifieke risico's. Het tweede onderdeel is een nog niet geheel vaststaand gegeven. De jaarschijf van de begroting is, op basis daarvan, dan ook weergegeven bij de algemene risico's (wordt beschouwd als een algemeen begrotingsrisico). Met betrekking tot de grondexploitatie kan worden meegedeeld dat deze goed loopt. Met het oog op de toekomst zijn eind 2018/begin gronden voor Schokkerhoek aangekocht voor € 16,5 miljoen. Verder kan nog worden meegedeeld dat alle exploitaties jaarlijks worden bijgesteld en dat eventuele verwachte verliezen op dat moment worden genomen (ten laste van de reserve grondzaken wordt een voorziening ingesteld).
- **Programma Aanpak Stikstof (PAS)**
Veel bouwplannen sneuvelden de afgelopen periode als gevolg van de uitspraak Raad van State met betrekking tot de Programmatische Aanpak Stikstof. Het stikstofprobleem zien we voorlopig als een risico en niet als een feit. De extra gevolgen brengen wij in beeld. Het mogelijk risico wordt gekwantificeerd en meegenomen in de risicoparagraaf van het project. Dit zal leiden tot het verhogen van het risicoprofiel per project, maar niet direct de financiële waardering van gronden.
- **Renteontwikkelingen**
Op dit moment zijn de rentetarieven erg laag. De gemeente loopt hier risico wanneer als gevolg van economische en monetaire ontwikkelingen de rente gaat stijgen. De door ons gehanteerde algemene rekenrente voor investeringen van 2,25% (2019: 2,5%) is echter nog zonder meer goed te noemen.
- **Algemene uitkering uit het Gemeentefonds, waarbij sprake is van de volgende ontwikkelingen:**
De septembercirculaire sluit voor wat betreft 2019 negatiever maar vanaf 2020 positiever af dan de meicirculaire. Het accres 2019 is nadeliger ten opzichte van de mei-circulaire. Dat komt door lagere rijksuitgaven dan de raming op het gebied van infrastructuur en defensie. Genoemde investeringswerken worden doorgeschoven naar volgende jaren, waardoor het uitkeringsjaar 2020 positief is. In de toedeling van de loon- en prijsbijstelling (LPO) 2019 in de meicirculaire 2019 is een onjuistheid geslopen, dit wordt nu gecorrigeerd.
Wat betreft de meerjarenraming zijn alle jaren behalve 2023 positief ten opzichte van de meicirculaire 2019. De cumulatieve verschillen ten opzichte van de meicirculaire 2019 zijn wel in alle jaren positief. Ze worden vooral veroorzaakt door de kasschuif van investeringswerken.
- **Provinciaal beleid**
Dit kan met name risico's met zich meebrengen bij het realiseren van projecten.
- **Decentralisaties**
2020 is het tweede jaar, waarin het sociaal domein voor het grootste deel in de algemene uitkering is geïntegreerd. Alleen de participatie WSW en de Voogdij/18+regeling zijn nog in de vorm van een integratie uitkering. De WSW zal waarschijnlijk niet worden overgeheveld naar de algemene uitkering, doch de vorm van een decentralisatie-uitkering aannemen.
- **EMU-norm**
Bij overschrijding van de norm van 3% kan de minister boetes opleggen. Dit is gebaseerd op het voorstel inzake de Wet HOF. Op basis van het voorstel is de maatregel in 2015 ingevoerd. Een boete bij overschrijding van het plafond van het EMU-tekort van de gezamenlijke gemeenten behoort tot de mogelijkheden.

- **Organisatierisico's**
De gemeente heeft op dit moment de volgende risico's verzekerd: aansprakelijkheid (wettelijk, bestuurders en werkgever), politiek molest, risico's bij de bouw, brand en storm (gebouwen en inventaris), het wagenpark, materieel buitendienst, transport kunst, ongevallen, verhaalswet ongevallen ambtenaren, rechtsbijstand, collegebescherming, computers, instrumenten/apparaten en fraude. De financiële gevolgen in het geval van kortstondige ziekte of ontslag van personeel kunnen niet verzekerd worden.
- **Open einde regelingen**
Door de economische ontwikkelingen kunnen aanspraken op verschillende regelingen toenemen. De uitgaven voor bijstand en minima kunnen daardoor stijgen. Bij de WMO blijkt het ook moeilijk te zijn om de uitgaven 'in toom' te houden. De gemeente loopt hier financiële risico's. Voor de Sociale uitkeringsregelingen (voorheen WWB), WMO en de WSW zijn inmiddels egalisatiereserves gevormd. Deze reserves kunnen tegenvallende resultaten gedurende een aantal jaren opvangen.
- **Deelnemingen**
Met betrekking tot het rendement uit deelnemingen (dividenduitkeringen) is in de begroting een realistisch saldo opgenomen. Verder kan nog worden vermeld dat de diverse opbrengsten "voorzichtig" zijn geraamd.
- **Verbonden partijen (subsidies o.b.v. gemeenschappelijk regelingen)**
In dit kader kan met name de werkvoorzieningstaak worden genoemd. Het Concern voor Werk is werkzaam op dit terrein. De werkvoorziening is de komende jaren geconfronteerd met grote rijkskortingen en ook de toekomst is niet rooskleurig. Als er tekorten gaan ontstaan, zal de gemeente daarvoor aangesproken worden. Om deze eventueel op te kunnen vangen is echter een egalisatiereserve gevormd. Deze reserve heeft per heden een saldo van € 996.900.
Risico's die van invloed kunnen zijn: de extra financiële risico's bij het beëindigen van de arbeidsovereenkomst bij invoering van de Wet Werk en Zekerheid. Onzekerheden als gevolg van bezuinigingen op de uitvoering van gemeentelijke opdrachten. Teruglopende marges ten gevolge van businessactiviteiten in markten die onder druk staan. In de meerjarenraming is rekening gehouden met een afname van de huisvestingskosten. Het vormgeven van de transitie tot een social firm waar nieuwe revenuen worden beoogd. Het verwacht nettoresultaat over de jaren 2019 tot en met 2023 bedraagt respectievelijk - € 572K, - € 477K, - € 619K en - € 800K.
- **Verbonden partijen (verstrekke geldleningen uit hoofde van de publieke taak)**
In dit kader kunnen worden genoemd de verstrekte geldleningen aan de Stichting Sportaccommodatie Urk. M.b.t. de betalingsverplichtingen die voortvloeien uit langdurige overeenkomsten kan worden meegedeeld dat de termijnen automatisch worden geïncasseerd; daarbij is nog nooit sprake geweest van een betalingsachterstand. Verder kan nog worden meegedeeld dat er, ter meerdere zekerheid, het recht van eerste hypotheek is verstrekt op complexen woningen en de betreffende twee sporthallen. Bovendien wordt de financiële situatie van deze instellingen (zoals ook bij andere verbonden partijen het geval is) jaarlijks beoordeeld aan de hand van de financiële jaarstukken.
- **Beheerplannen**
Op alle mogelijke gebieden zijn de afgelopen jaren beheerplannen gevormd. De dekking van de diverse beheerplannen is structureel afgedekt binnen de begroting. Op die gebieden is dus vrijwel geen risico meer te verwachten. Het laatste beheerplan betrof het beheersplan "gemeentelijke gebouwen".

In onderstaande tabel is een kwantificering van de algemene risico's weergegeven. Omdat deze moeilijk individueel zijn te bepalen, wordt daarbij uitgegaan van de jaarlijkse begrotingsomvang. Op basis van de uitgangspunten wordt uitgegaan van een incidenteel risicoprofiel van 5%. Uitgaande van de begrotingsomvang is van beide onderdelen (algemene dienst en grondexploitatie) de benodigde weerstandscapaciteit berekend. Dit kan als volgt worden weergegeven:

Omschrijving	Grondslag Financieel risico	Risico profiel	Benodigde weerstandscapaciteit	Eventuele opmerkingen
Begrotingsomvang 2020 van Algemene dienst	€ 32.299.900	5%	€ 1.615.000	Het is gewenst, gezien de geïnventariseerde algemene risico's (zoals hierboven gespecificeerd en toegelicht), om een deel van de beschikbare algemene weerstandscapaciteit hiervoor in te zetten. Conform de vastgestelde beleidskaders wordt een richtlijn gehanteerd, waarbij 5% van de 'omzet' als risicobedrag wordt opgevoerd.
Begrotingsomvang 2020 van Grondexploitatie	€ 17.171.100	5%	€ 858.600	
Totaal incidenteel algemene dienst	€ 32.299.900		€ 1.615.000	
Totaal incidenteel grondexploitatie	€ 17.171.100		€ 858.600	

Concrete risico's

Tot concrete risico's worden risico's gerekend waarvan de omvang van de te verwachten verplichtingen redelijkerwijs zijn in te schatten. Voor concrete risico's worden bestemmingsreserves en voorzieningen ingesteld. De gemeente heeft bijvoorbeeld een reserve/voorziening voor wethouders-pensioenen en –wachtgeldten gevormd.

De hoogte van de voorzieningen en bestemmingsreserves dekken de gesignaleerde concrete risico's in voldoende mate af. Er hoeven derhalve geen aanvullende voorzieningen te worden getroffen, waarvoor eventueel de weerstandscapaciteit moet worden aangesproken.

Specifieke risico's

Tot de specifieke risico's worden risico's gerekend welke gelden voor de specifieke omstandigheden waarin de gemeente opereert. In de onderstaande tabel worden genoemde risico's, voor zover mogelijk, gekwantificeerd. Deze risico's kunnen zich eventueel op zowel de korte als de lange termijn voordoen.

Oms+B21:F46	Grondslag Financieel risico	Risico profiel	Benodigde weerstandscapaciteit	Eventuele opmerkingen
Garantie geldleningen woningen particulieren	€ 73.200	5%	€ 3.700	Deze garantie is nog gebaseerd op een inmiddels stopgezette (verplichte) rijksregeling. Er is sprake van een klein risico omdat het Rijk voor 50% deelneemt in de risico's. Verder komen er geen nieuwe garanties bij, waardoor het risico jaarlijks afneemt (sterfhuis constructie).
Stichting De Rots (publiek belang)	€ 232.000	5%	€ 11.600	Aan Stichting De Rots is, inzake de jeugdvoorziening, een garantie afgegeven tot een bedrag van € 273.400 (er is sprake van recht van 1 ^e hypotheek).
Garantie geldlening Stichting Ons Sporthuis	€ 54.000	5%	€ 2.700	Aan Stichting Ons Sporthuis is een garantie afgegeven tot een bedrag van € 80.000.
Huisvuil Centrale (publiek belang)	€ 4.939.100	5%	€ 247.000	Aan deze verbonden partij zijn, o.b.v. de gemeenschappelijke regeling, garanties afgegeven tot een totaalbedrag van € 670 mln. (totaal van de garanties).

Borgstellingen BBZ-kredieten	€ 156.800	5%	€ 7.800	M.i.v. 1 januari 2012 worden er garantiestelling afgegeven i.p.v. verstrekkingen.
Berechja College	€ 875.000	10%	€ 87.500	Aan Berechja College is een garantie afgegeven voor een lening van € 1,5 miljoen. De lening wordt jaarlijks met € 125.000 afgelost.
Concern voor Werk (publiek belang)	€ 358.900	10%	€ 35.900	Aan deze verbonden partij zijn, o.b.v. de gemeenschappelijke regeling, garanties afgegeven tot een totaalbedrag van € 8,5 miljoen. Jaarlijkse aflossing bedraagt € 400.000. (Urk heeft een aandeel van 11,98% in de realisatie van een kassencomplex).
Totaal incidenteel algemene dienst	€ 6.689.000		€ 396.200	

Omschrijving	Grondslag Financieel risico	Risico profiel	Benodigde weerstandscapaciteit	Eventuele opmerkingen
Overige voorraden	€ 731.800	10%	€ 73.200	Dit betreft de geraamde boekwaarde van alle grondexploitatiecomplexen per ultimo 2020
Boekwaarde grexen woningbouw	€ 32.486.100	12,5%	€ 4.060.800	Dit betreft de geraamde boekwaarde van alle grondexploitatiecomplexen per ultimo 2020
Boekwaarde grexen bedrijfsterrein(en)	€ 11.789.200	22,5%	€ 2.652.600	Dit betreft de geraamde boekwaarde van alle grondexploitatiecomplexen per ultimo 2020
Totaal incidenteel grondexploitatie	€ 45.007.100		€ 6.786.600	

Bij de bepaling van de weerstandscapaciteit is aangegeven dat in verband met de naamgeving van de reserves de weerstandscapaciteit grondexploitatie en algemene dienst afzonderlijk in beeld worden gehouden. Ook ten aanzien van de gemeente specifieke risico's wordt dit stramien gevolgd.

Nadere toelichting op deze beide onderdelen:

Algemene dienst

De grondslag voor de berekening van de totaal gekwantificeerde incidentele risico's vormt een bedrag van € 6.689.900. Voor de structurele risico's betreft dit een bedrag van € nihil. De gekwantificeerde risico's zijn gebaseerd op het maximum te betalen bedrag. Het risicoprofiel geeft aan in welke mate het risico wordt meegenomen voor de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit. Het totale kwantificeerbare risico bedraagt € 396.200 (incidenteel) en € nihil (structureel).

Grondexploitatie

De grondslag voor de berekening van het totaal aan gekwantificeerde risico's voor de grondexploitatie bedraagt € 45.007.100 (dit betreft de geraamde boekwaarde van alle grondexploitatiecomplexen en overige voorraden per ultimo 2019). Het totale kwantificeerbare risico bedraagt € 6.786.600 (incidenteel).

Bepaling weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen wordt bepaald uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en de risico's. Dit kan als volgt worden weergegeven.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit van de gemeente Urk is bepaald en is opgebouwd uit 3 onderdelen:

1. Incidentele weerstandscapaciteit algemene dienst: € 9.838.600
2. Incidentele weerstandscapaciteit bouwgrondexploitatie: € 6.389.000
3. Structurele weerstandscapaciteit algemene dienst: € 138.200

Benodigde weerstandscapaciteit

De risico's van de gemeente Urk worden eveneens verdeeld in uiteindelijk 3 onderdelen:

1. Incidentele risico's algemene dienst:

- algemene risico's	1.615.000	
- specifieke risico's	<u>396.200</u>	
		€ 2.011.200

2. Incidentele risico's grondexploitatie:

- algemene risico's	858.600	
- specifieke risico's	<u>6.786.600</u>	
		€ 7.645.200

3. Structurele risico's algemene dienst
		€ 0

FINANCIËLE KENGETALLEN

In deze begroting wordt een doorkijk gegeven naar het jaar 2029. Dit is nodig. Urk groeit en blijft groeien. Opgaven en uitdagingen liggen de komende jaren zowel op het terrein van wonen als werken. Om antwoord te kunnen geven op de blijvende en toenemende vraag naar woningen, moet Urk fors investeren. Daarnaast wordt Urk gevraagd haar bijdrage te doen in de economische ontwikkeling van Noordelijk Flevoland. Dit vraagt strategisch inzicht en gezamenlijke aanpak. Urk kan dit niet alleen en wil dit ook niet. Samen met haar buurgemeente Noordoostpolder en provincie Flevoland is er een grote stap gezet met het realiseren van de buitendijkse haven. Het credo 'Samen leven, samen werken' gaat hier zeker op. Het is noodzakelijk dat de juiste stappen op de juiste momenten worden gezet. In deze nota worden diverse stappen voorgesteld om de vijf pijlers in basis verder te verstevigen.

Kengetallen

De kengetallen en analyse geven gezamenlijk op eenvoudige wijze inzicht aan de gemeenteraad over de financiële positie van de gemeente Urk. In oogschouw dient te worden genomen dat de kengetallen een grofmazig instrument zijn om een uitspraak te doen over de financiële positie. De kengetallen BBV en andere financiële kengetallen vormen een belangrijk onderdeel van het model Interbestuurlijk Toezicht Financieel Toezicht (IBT FT). Het toezichtsdomein Financiën is één van de vijf domeinen waarbij de provincie het toezichthoudende gezag is. De kengetallen zijn in het IBT FT model ingedeeld in drie pijlers c.q. indicatoren: begrotings-, schuld- en weerstandspositie. In het overzicht op de volgende pagina zijn de uitkomsten van de kengetallen van iedere pijler over de jaren 2018 tot en met 2029 weergegeven. Met behulp van de stoplichtkleuren groen, oranje en rood wordt respectievelijk de situatie gunstig, neutraal of ongunstig aangegeven waar het kengetal zich in bevindt. De normen zijn veelal afgeleid van de VNG. De vijf kengetallen BBV worden afzonderlijk toegelicht en beoordeeld over de jaren 2018 tot en met 2029.

Pijlers 2018-2029

Gemeente Urk kent een begrotingspositie (pijler 1) dat jaarlijks sluitend is. Ondanks dat de gemeente Urk moeilijke jaren achter de rug heeft, is het haar gelukt om haar broze financiële positie in 2016 sterk te verbeteren. Aan de hand van 10 financiële regels houdt gemeente Urk haar financiële weerbaarheid op peil. Deze regels worden strak nageleefd en hebben hun waarde inmiddels bewezen. De afgelopen jaren is er fors geïnvesteerd in het voorzieningenniveau. Dit uit zich in een stijging van de woonlasten die boven de VNG-norm uitkomt. De komende jaren liggen de woonlasten fors boven het landelijk gemiddelde.

Vanuit het kengetal netto-schuldquote gekeken, is er een sterke toename van de schuldpositie (pijler 2) zichtbaar. Gemeente Urk komt boven de kritische norm. De verwachting is dat er de tot en met het jaar 2023 voor ruim € 45 miljoen wordt geïnvesteerd en in de jaren 2024 tot en met 2019 nog eens € 20 miljoen. Begin 2018 is er een lening tegen zeer gunstige voorwaarden aangetrokken van € 25 miljoen ten behoeve van (toekomstige) uitgaven Schokkerhoek.

Het weerstandsvermogen (pijler 3) is in 2018 in alle opzichten sterk verbeterd. De ratio's van het weerstandsvermogen algemeen en grondexploitaties (2018: resp. 4,8 en 2,0) zijn gestegen. De ratio van het structurele weerstandsvermogen bedraagt per 31 december 2018 2,0 en de verwachting is dat dit de komende jaren gehandhaafd blijft. Het incidenteel weerstandsvermogen van het concern en de grondexploitatie blijven de komende jaren goed. Beide laten een dalend verloop zien in de jaren 2022-2025. De grondexploitatie komt in 2020 onder de gestelde norm van 1. Het streven is dat de eerste kavels Schokkerhoek in 2021 worden verkocht.

De toename van de balanstotalen en verminderingen van de reserves zorgen er voor dat de solvabiliteit de komende jaren daalt. Vanaf 2024 is de verwachting dat de solvabiliteit gelijk blijft of zelfs weer gaat toenemen. Het kengetal grondexploitatie komt eind 2021 uit op 104 %. Dit betekent dat de neutrale positie in 2018 wordt ingeruild voor een tijdelijke (zeer) ongunstige.

	Kritische norm	rekening 2018	begroting 2019	begroting 2020	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029
BEGROTING													
Woonlasten	125%	121%	123%	120%	117%	114%	112%	109%	106%	104%	101%	99%	97%
Structurele exploitatie ruimte	0%	3,1%	0,7%	0,3%	0,0%	0,1%	0,0%	0,7%	0,7%	0,7%	0,7%	0,7%	0,7%
SCHULDPOSITIE													
Netto-schuld quote (BBV)	130%	70%	113%	139%	157%	140%	131%	126%	119%	109%	98%	89%	80%
Netto-schuld quote (minus verstrekte leningen (BBV)	130%	64%	107%	133%	152%	135%	126%	122%	114%	105%	95%	85%	76%
Debt ratio	80%	58%	61%	64%	68%	67%	68%	67%	67%	66%	64%	62%	60%
Netto schuld (minus verstrekte leningen) per inwoner	€ 1.684	€ 1.861	€ 2.596	€ 3.121	€ 3.829	€ 3.705	€ 3.501	€ 3.391	€ 3.209	€ 2.953	€ 2.684	€ 2.419	€ 2.184
WEERSTANDSVERMOGEN													
Weerstandsvermogen algemeen	1,0	4,8	4,2	5,0	4,8	3,8	3,5	3,8	3,9	3,9	3,9	3,9	4,0
Weerstandsvermogen grondexploitatie (incidenteel)	1,0	2,0	1,1	0,8	0,7	0,7	0,8	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,4
Solvabiliteit (BBV)	20%	33%	31%	29%	26%	26%	25%	26%	26%	27%	28%	30%	31%
Grondexploitatie (BBV)	40%	40%	63%	88%	104%	92%	81%	76%	70%	61%	52%	43%	35%

Toelichting kengetallen BBV

Met ingang van de begroting 2016 moet een verplicht basisset van vijf financiële kengetallen worden opgenomen, de zogenaamde kengetallen BBV. De berekeningswijze van de kengetallen is vastgelegd in ministeriële regeling.

1. Netto-schuld quote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen overige verbonden partijen). Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast. De netto-schuld quote van de gemeente Urk ligt in 2018 historisch laag onder de door VNG gestelde norm (70 %). De komende jaren neemt de quote fors toe door geplande investeringen en benodigde externe financiering.

2. Solvabiliteit

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat volgens artikel 42 BBV uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten. De solvabiliteit bedraagt over de jaren 2012-2015 22% en stijgt naar in 2016, 2017 en 2018 naar respectievelijk 31 %, 36 %, 33 %.

Volgens de VNG-norm is 50% een gezonde factor. In de berekening volgens de VNG-norm worden naast de reserves ook de voorzieningen tot het eigen vermogen gerekend. De solvabiliteit bedraagt voor de jaren 2012 tot en met 2015 tussen 35 % - 37 % en in 2016, 2017 en 2018 resp. 41 %, 48 % en 41 % volgens de berekening van de VNG. De komende jaren zal de solvabiliteit gaan afnemen. Enerzijds door toename van langlopende schulden en anderzijds verhoging van het balanstotaal.

3. Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Voorbeelden van structurele baten zijn de algemene uitkering en eigen belastinginkomsten. Bij structurele lasten zijn dat bijvoorbeeld de personeelslasten, kapitaallasten en bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen. De structurele exploitatieruimte van de gemeente Urk is positief de komende jaren.

4. Grondexploitatie

Voor de berekening van dit kengetal worden de niet in exploitatie genomen gronden en de bouwgrond in exploitatie bij elkaar opgeteld en gedeeld door de totale baten uit de programmabegroting of jaarstukken (ingevolge artikel 17 onderdeel van het BBV = exclusief mutaties reserves) en uitgedrukt in een percentage. Het kengetal laat in 2018 een positieve ontwikkeling zien door hogere grondverkopen en toename begrotingsomvang vanaf 2015. De komende jaren neemt het kengetal een ongunstige positie in door de verwerving van gronden.

5. Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het Coelo publiceert deze lasten ieder jaar in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten worden verstaan OZB, rioolheffing en reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. De belastingcapaciteit van gemeenten wordt daarom berekend door de totale woonlasten van een meerpersoonshuishouden (mph) in jaar t te vergelijken met het landelijk gemiddelde in jaar t-1 in en uit te drukken in een percentage.

In het overzicht op de vorige pagina zijn de woonlasten in de jaren 2020 tot en met 2025 aangemerkt met de kleur oranje. Urk wijkt af met haar woonbezetting ten opzichte van het gemiddeld Nederlands huishouden (verhouding 3,4:2,4). Bij de berekeningsmethodiek 'woonlasten per inwoner' komt gemeente Urk in de buurt de gemiddelde woonlasten per inwoner van Nederland.

2B**ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN****Inleiding**

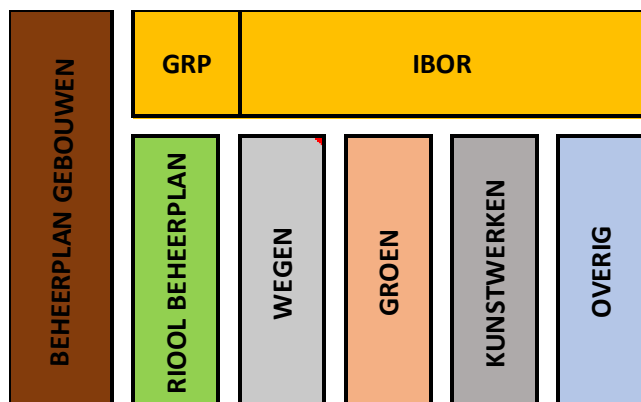
De gemeente Urk heeft evenals andere gemeenten openbare ruimten in beheer. Veel activiteiten vinden hierin plaats, zoals wonen, werken en recreëren. Hiervoor zijn wegen, riolering, kunstwerken, groen, verlichting en gebouwen nodig. Dit worden kapitaalgoederen genoemd. De kwaliteit van deze kapitaalgoederen en het onderhoud daarvan is bepalend voor het onderhoudsniveau en uiteraard de (jaarlijkse) lasten. De lasten vormen een belangrijk onderdeel van de gemeentelijke begroting. Het opstellen van (actuele) beheerplannen op het terrein van de kapitaalgoederen vormt één van de belangrijkste speerpunten. Tevens is het van belang dat bij elke uitbreiding van het areaal de kosten van beheer in beeld gebracht worden, zodat een integrale afweging kan worden gemaakt en bekend is wat de gevolgen zijn van de kosten van beheer en dus de begroting.

Beleidsdocumenten

Kapitaalgoederen	Beheerplannen	Vast-gesteld	Einde looptijd	Financieel vertaald	Achterstallig onderhoud
Overkoepelend	Beleidsplan IBOR	2017	2021	Ja	Nee
Wegen	Wegenbeheerplan	2008	Onbepaald	Ja	Nee
Riolering	Gemeentelijk rioleringsplan Operationeel beheerplan	2015 -	2021 2021	Ja -	Nee -
Water	Maatwerkovereenkomst	2011	Onbepaald	Ja	Nee
Groen	Groenbeheerplan	2006	Onbepaald	Ja	Nee
Gebouwen	Beheerplan gebouwen	2013	Onbepaald	Ja	Ja/nee
Overig	Vervangingsplan masten en armaturen	2006	Onbepaald	Ja	Nee
	Speelruimteplanplan Kunstwerken	Niet aanwezig 2006	Onbepaald	Ja	Nee

Toelichting op tabel:

Het beleidsplan IBOR (Integraal Beheer Openbare Ruimte) wordt beschouwd als het overkoepelend beleidsdocument voor de openbare ruimte. Hieronder vallen de verschillende kapitaalgoederen. Het is de intentie om per kapitaalgoed toe te werken naar een beleidsplan en beheerplan. De riolering valt hier wat buiten vanwege de verplichting die voortvloeien uit de wet milieubeheer. Globaal gezien kan het GRP als het koepeldocument gezien worden en het beheerplan als onderliggend document. In het schema hiernaast is de relatie tussen de verschillende plannen weergegeven.

Kerncijfers

Kapitaal-goederen	Objecten	Situatie 31-12-2019	Geprog. situatie 31-12-2020
Wegen	Weg binnen de bebouwde kom	85,9 km	87,5 km
	Weg buiten de bebouwde kom	4,9 km	4,9 km
	Wegennet geasfalteerd	97.902 m2	100.000 m2
	Wegennet elementenverharding	957.212 m2	1.000.000 m2
	Lichtmasten	3.971 stuks	4.000 stuks
Riolering	Rioolaansluitingen	7.657 stuks	7.750 stuks
	Vrijverval-, druk- en persriolering	162 km	165 km
	Tussen en eindgemalen	16 stuks	16 stuks
	Drukgemalen	9 stuks	9 stuks
	Bergbezinksystemen	3 stuks	3 stuks
	Oppervlaktewater in beheer bij het waterschap en/of derden		
	Natuurlijke en onbeschoeide oevers		
Groen	Plantsoenen	1.861 are	1.900 are
	Gras	11.072 are	11.100 are
	Bomen	6.183 stuks	6.250 stuks
	Openbare speelplaatsen en –plekken (speeltoestellen)	434 stuks	440 stuks
Gebouwen	Gemeentehuis	1	1
	Gemeentelijke gebouwen (brandweer, museum e.a.)	23	23
	Onderwijsgebouwen	15	14
	Binnensportaccommodaties (gymzalen/sporthallen)	2	2
	Peuterspeelzaal en kinderdagverblijven	2	2
	Bedrijfsruimten	1	1
	Woningen	3	3
Overig	Bruggen (auto-, fiets-, voetgangersbrug)	23 stuks	23 stuks

Verklaring aanpassing cijfers

Als gevolg van onder andere de ontwikkeling van de Oranjewijk nemen de arealen gestaag toe.

Areaaluitbreidingen

De reguliere onderhoudsbudgetten openbare ruimte, inclusief de budgetten ter voeding van onderhoudsvoorzieningen, worden jaarlijks met de reguliere prijsmutatie en areaaltoename verhoogd.

Korte toelichting op de verplichte onderdelen

Het BBV schrijft voor dat in elk geval de kapitaalgoederen wegen, riolering, water, groen en gebouwen in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen aan de orde moeten komen (BBV art 12).

Wegen

Bij raadsbesluit 19 september 2002 is het Wegenbeheersplan (rehabilitatie) gemeente Urk vastgesteld en in 2008 geactualiseerd. Op basis van dit plan wordt inzicht verkregen in welke maatregelen er nodig zijn om de kwaliteit van de verhardingen in de gemeente Urk te waarborgen en te verbeteren. Met dit plan zijn de financiële middelen geborgd. In 2019 wordt gestart met het actualiseren van het wegenbeleidsplan en het wegenbeheerplan.

Het Urker wegennet wordt conform de CROW-systematiek elke twee jaar geïnspecteerd. De maatregelen die daaruit voortvloeien worden verwerkt in de jaren erna. De inspectie heeft in 2018 plaats gevonden. In periode 2019/2022 worden diverse maatregelen die hieruit voortvloeien uitgevoerd. De geplande maatregelen worden afgestemd met de andere beheerdisciplines.

Riolering

Het huidige Gemeentelijk Rioleringsplan is in 2015 is door de raad vastgesteld en heeft een looptijd tot en met 2021. Hierin is het beleid voor de gemeentelijke riolering beschreven zowel ten aanzien van de inrichtingsopgaven, het beheer en onderhoud en de vervangingsopgave. In het GRP is een doorkijk gemaakt voor de lange termijn en zijn de maatregelen voor de planperiode concreter beschreven. Om zorg te dragen voor de realisatie van de beheeropgaven op het gebied van de riolering wordt gewerkt met een operationeel beheerplan riolering. Dit is geen vastgesteld document.

Met de komst van de omgevingswet komt de wettelijke verplichting om een GRP te hebben te vervallen. Bij de vertaling van de omgevingswet voor de gemeente Urk moet beoordeeld worden of de gemeente Urk het GRP als middel wil handhaven of dat er gekozen wordt voor een andere vorm. Gelet op de omvang van dit kapitaalgoed is het van belang dat de functie van het GRP geborgd blijft.

Stedelijke Water

Op 29 juni 2009 is door de Flevolandse gemeenten en het waterschap Zuiderzeeland een bestuursovereenkomst gesloten waarin het onderhoud van het stedelijke water, beschoeiingen en de stuwen wordt overgedragen aan het Waterschap. Per 1 januari 2011 is deze overeenkomst in werking getreden. Conform hetgeen in de overeenkomst is aangegeven blijft de gemeente Urk verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van duikers, grondkeringen en droogvallende berm sloten e.d. De afspraken hierover zijn vastgelegd in het GRP.

Groen

Vanaf 1 januari 2018 valt het groenbeheer onder het beleidsplan IBOR. De groen beleid en beheer-afspraken dateren van 2006. Er wordt gewerkt aan het actualiseren van het groenbeleid en beheer plan. De insteek is dat het beleidsplan eind 2018/begin 2019 door de raad wordt vastgesteld.

Jaarlijks wordt het openbaar groen onderhouden conform het beleidsplan IBOR. Dit jaar voor het eerst op basis van beeldkwaliteit. Het grootste deel wordt onderhouden door Concern voor Werk en een klein deel wordt gedaan door het wijkbeheer of externe partijen.

Gebouwen

De gemeentelijke gebouwen vallen niet onder het beleidsplan IBOR. Voor het onderhoud van de gemeentelijke schoolgebouwen wordt gebruik gemaakt van het in 2013 opgestelde beheerplan.

Beheerplannen	werkelijk 2018	begroting actueel 2019	begroting 2020 *)
2a. Openbare verlichting (vervangings)	55.322	50.594	52.736
2b. Openbare verlichting (jaarlijks onderhoud en energiekosten)	34.566	117.355	176.341
3b. Riolering (regulier)	309.605	482.132	459.231
4b. Waterlossingen (regulier; schouwen/maaien))	34.262	40.155	40.569
6a. Sportvelden (renovatie velden)		180.000	
6b. Sportvelden (eigen dienst en derdenbudgetten)	175.867	165.940	184.124
7a. Zwembad (vervangings)	16.311	101.905	57.717
7b. Zwembad (reguliere onderhoudsbudgetten)	173.851	119.513	121.245
8a. Kunstobjecten	0	4.055	2.295
9b. Haven periodiek onderhoud	110.381	75.545	115.557
9d. Haven (structureel onderhoud; bedrijfsmatig)	5.013	20.546	20.877
9e. Haven (structureel onderhoud; recreatief)	108.346	80.403	81.689
11a. ICT (periodieke vervangingen)	123.658	28.836	107.080
11b. ICT (vervangingsinvesteringen)			
12a. Gebouwen (periodiek onderhoud)	112.838	237.252	151.728
13. Machines en voertuigen (vervangings materieel)	82.551	30.129	25.254
13a. Machines en voertuigen (vervangingsinvesteringen)		27.711	
14. Begraafplaatsen	49.110	33.206	28.657
15. Meubilair (periodieke vervangingen)	32.692	13.962	14.203
16b. Kunstwerken / bruggen (regulier)	56.554	63.514	63.890
	1.480.926	1.872.754	1.703.193

*) wordt ieder rapportagemoment aangepast.

IBOR

Veiligheid Openbare Ruimte	74.886	11.613	11.798
Onderhoud wegen en pleinen	427.469	545.535	546.669
Openbare Verlichting	99.834	97.777	97.815
Straatvegen	90.303	91.958	102.713
IBOR Kunstw(bruggen)	12.767	18.700	18.314
Schouw,MaaiWatrg	21.651	24.686	24.686
OvVrz.GroenRecr	19.726	0	0
Openbaar Groen	532.866	371.083	362.826
Ob GroenRei/Rio	92.254	105.515	106.011
Speelt.en weide	30.968	6.175	6.274
Speelt. Meub.	0	6.950	6.950
Totaal IBOR	1.402.723	1.279.990	1.284.056

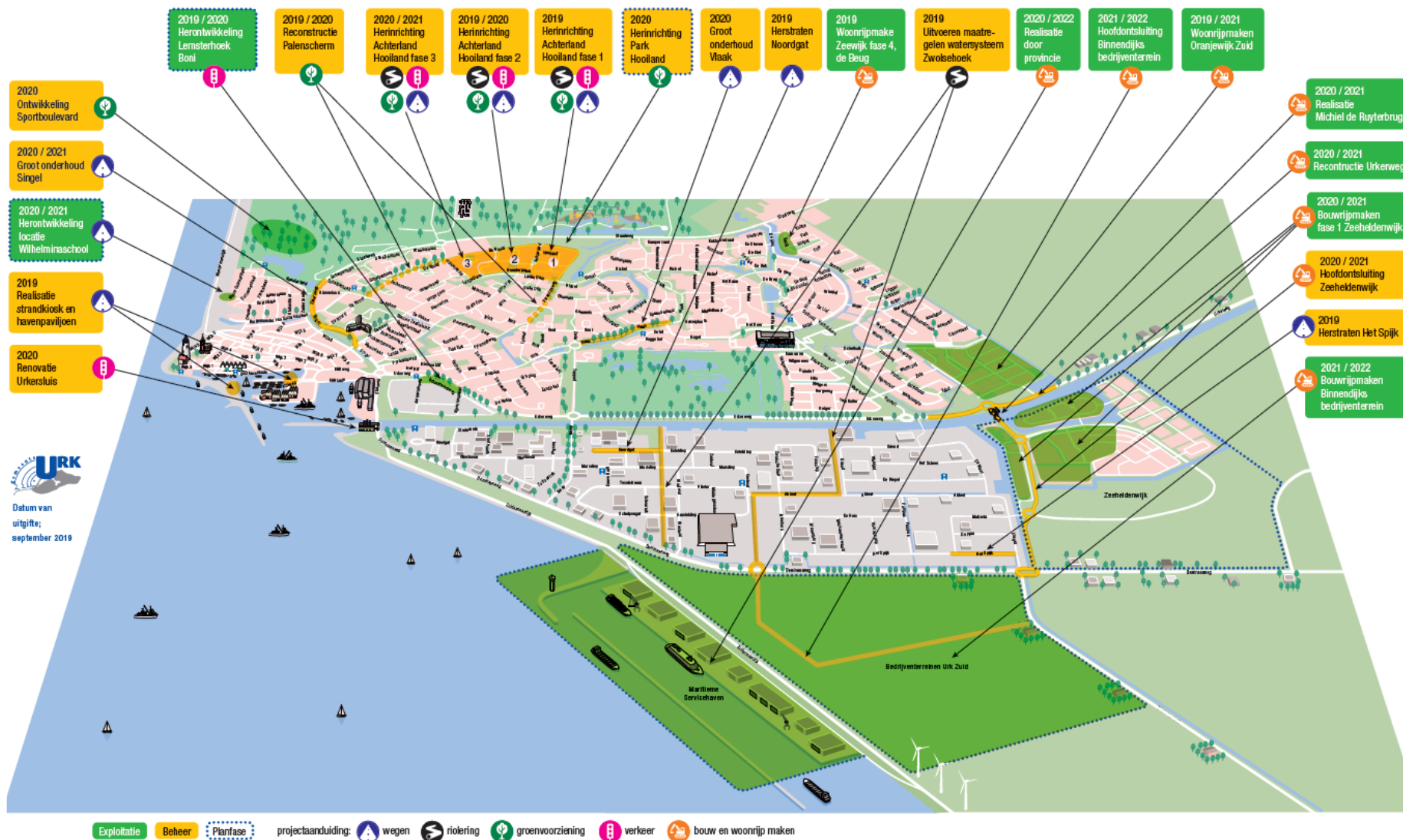
Toelichting

- 6a renovatie veld 10, 11 en 12 in uitvoering
- 7a gebaseerd op geactualiseerd beheerplan; betreft voornamelijk inspectieonderhoud
- 7b budgetten vanaf 2019 aangepast aan sportbesluit BTW
- 8a. Betreft voornamelijk reinigingsonderhoud
- 11a Betreft in beheerplan opgenomen vervangingen
- 12a. Betreft in beheerplan opgenomen vervangingen
- 13. Betreft in beheerplan opgenomen vervangingen en onderhoud
- 13a. Houtversnipperaar

Planning werkzaamheden 2020

Omschrijving werkzaamheden		Geprognoseerd
Ad. 1 Wegen		
Groot onderhoud	Vlaak (gedeelte Nagel-Staartweg)	2020
Groot onderhoud	Singel (gedeelte Jachin Boaz)	2021
Herstraten	Achterland & Hooiland fase 2 + 3	2019/2020
Klein onderhoud asfalt en elementenverharding	Diverse locaties	2020
Ad 2. Openbare verlichting		
Vervanging verlichting	Diverse straten	2020
Ad 3. Riolering		
Rioolvervanging op basis van inspectie	Diverse locaties	2020
Rioolreiniging en inspectie	Omgeving Natuurwijk en Polderwijk	2020
Rioleringsmaatregelen Industrieterein Zwolse Hoek	Diverse locaties	2020/2021
Ad 4. Waterlossingen		
Regulier onderhoud	2020	
Ad 5. Openbaar groen		
Regulier onderhoud		2020
Ad 6. Sportvelden		
Regulier onderhoud	2020	
Vervanging verlichting sportvelden	2019 / 2020	
Ad 7. Zwembad		
Reguliere onderhoudsbudgetten	2020	
Ad 8. Kunstwerken		
Reguliere onderhoudsbudgetten	2020	
Vervanging Palenscherf	2019/2020	
Groot onderhoud Arie de Witbrug en Zwolsebrug		2023
Ad 9. Havengebied		
Regulier onderhoud		2020
Ad 10. Speelvoorzieningen		
Regulier onderhoud		2020 2020/2021
Ad 11. ICT/informatievoorziening		
Uitvoeringsplannen		2020
Ad 12. Gebouwen		
Regulier onderhoud		2020
Ad 13. Machines en voertuigen		
Geen of mutaties met beperkte omvang.		2020
Ad 14. Begraafplaatsen		
Consolidatie en renovatie Oude begraafplaats		2020
Ad 15. Meubilair		
Geen of mutaties met beperkte omvang.		2020

Uitvoering civiel technische projecten

Inleiding

Treasury bestaat in hoofdlijnen uit de taken financiering, cashmanagement en renterisicobeheer. Het heeft tot doel te voorzien in vreemd vermogen tegen zo laag mogelijke kosten en ook te beschermen tegen financiële risico's. Het wettelijke kader voor treasury ligt in de Wet Fido en het Treasurystatuut van de gemeente Urk. De benodigde middelen voor de uitvoering van de diverse programma's worden beheerd door de treasuryfunctie. De uitvoering hiervan eist vaak snelle beslissingen in een complexe geld- en kapitaalmarkt. Onder de treasuryfunctie valt niet het garanderen van rente en aflossing van geldleningen van derden; deze worden per verzoek aan het bestuur voorgelegd.

Treasurystatuut

De Urker treasuryfunctie is vastgelegd in het treasurystatuut. Het statuut vormt het raamwerk waarbinnen de functie wordt uitgeoefend. De treasuryfunctie omvat het beleid inzake de financiering en het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn.

De uitvoering ervan vereist snelle beslissingen in een complexer geworden geld- en kapitaalmarkt. Het beleid van Urk voor de treasuryfunctie is vastgelegd in het treasurystatuut. In het statuut worden de verantwoordelijkheden, bevoegdheden en informatievoorziening geregeld en vastgelegd. Uit het treasurystatuut blijkt dat de gemeente Urk heeft gekozen voor een laag risicoprofiel.

Algemene ontwikkelingen en externe invloeden

Als gevolg van de wereldwijde crisis bevindt ook de treasuryfunctie zich momenteel nog steeds in een onrustig vaarwater. Ook op de financiële (geld- en kapitaal)markten is de rust nog niet weergekeerd. Op treasurygebied hebben wij nog geen directe schade ondervonden van genoemde crisis; wij kunnen nog goed voorzien in onze financieringsbehoefte. Verder kan worden meegedeeld dat overtollige (liquide) middelen veilig zijn ondergebracht bij banken met minimaal een AA rating. In dit kader kan dus worden meegedeeld dat daarbij altijd de (stringente) voorschriften van het treasurystatuut zijn gevolgd.

Financiering lang

Bij het aantrekken van financieringsmiddelen voor een periode van één jaar en langer, wordt vrijwel alleen gebruik gemaakt van het instrument "onderhandse leningen". Bij het aantrekken van een onderhandse lening, wordt doorgaans een tweetal offertes gevraagd bij goed bekend staande, en landelijk opererende bankinstellingen. De financieringspositie van de gemeente Urk kan als volgt in beeld worden gebracht.

Bedragen (x € 1.000)	rekening 2018	begroting 2019	begroting 2020	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023
Vaste activa en Grex voorraden	91.699	98.923	111.407	128.256	127.382	121.778
Fin.behoefte(A)	91.699	98.923	111.407	128.256	127.382	121.778
Eigen vermogen en voorzieningen	50.209	41.603	41.712	42.320	43.144	41.031
Vaste schulden (> 1 jaar)	67.686	60.895	69.833	82.300	84.768	81.235
Fin.middelen(B)	117.895	102.498	111.546	124.620	127.911	122.266
Fin.saldo(A-B)	26.196	3.575	139	-3.636	530	488

Tekort(-); Overschot(+)

De ontwikkeling van het financieringssaldo wordt nauwlettend gevolgd. Per kwartaal wordt aan het bestuur hierover gerapporteerd. Afhankelijk van de ontwikkeling van het tekort (c.q. het uitvoeringstempo van de investeringen) en de renteontwikkeling worden gedurende het jaar nieuwe geldleningen aangetrokken. Uitgangspunt daarbij is dat de kasgeldlimiet en de renterisiconorm niet overschreden mogen worden.

Het verloop van de geldleningen in 2020 kan als volgt worden weergegeven:

Leningen (x € 1.000)	rekening 2018	begroting 2019	begroting 2020	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023
Stand per 1 januari	47.528	67.686	60.895	69.833	82.300	84.768
Nieuwe leningen	25.000	0	15.000	20.000	10.000	4.000
Reguliere aflossingen	-4.842	-6.791	-6.061	-7.533	-7.533	-7.533
Vervroegde aflossingen	0					
Renteaanpassing (oud percentage)						
Renteaanpassing (nieuw percentage)						
Gemiddelde rentepercentage	2,50%	2,50%	2,25%	2,25%	2,25%	2,25%
Stand per 31 december	67.686	60.895	69.833	82.300	84.768	81.235

Machtigingsbesluit

Om tijdig en slagvaardig in te kunnen spelen op ontwikkelingen die zich voordoen op de financiële markten, is het gewenst dat de raad het college machtigt tot het aangaan van langlopende geldleningen. Deze machtiging is aan een maximum gebonden. Ook in vorige jaren is het college hiertoe door de Raad gemachtigd. Bij vaststellen van de kadernota 2018 heeft de raad tevens ingestemd, indien er gunstige omstandigheden zich voordoen, om in 2018/2019 langlopende lening(en) aan te trekken tot maximaal € 25 miljoen. Hiervan is nog geen gebruik gemaakt. Het voorstel is om dit met een jaar te verlengen.

Kasgeldlimiet (norm voor korte schuld)

Een belangrijk instrument in de regelgeving is het zogenaamde kasgeldlimiet. Het kasgeldlimiet is bedoeld om het renterisico op opgenomen kortlopende geldleningen tot een acceptabel maximum te beperken. Verder is de kasgeldlimiet één van de voornaamste kaders op basis waarvan de treasury haar afwegingen met betrekking tot het tijdelijk opnemen van gelden maakt. Bij een "normale rentesituatie, kortlopende middelen zijn dan goedkoper dan langlopende middelen, zal het kasgeldlimiet worden benut om de lopende financieringsbehoefte te dekken.

Bedragen (x € 1.000)	rekening 2018	begroting 2019	begroting 2020	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023
Grondslag = omvang begroting per 1-1	60.041	51.007	50.129	54.618	56.399	55.683
Toegestane kasgeldlimiet (8,5 %) in bedrag	5.103	4.336	4.261	4.643	4.794	4.733
<i>Toets kasgeldlimiet</i>						
totaal netto vlottende schuld***	-25.388	-2.749	105	3.711	-436	-394
toegestane kasgeldlimiet	5.103	4.336	4.261	4.643	4.794	4.733
Ruimte (+) / Overschrijding (-)	30.491	7.084	4.156	932	5.230	5.127

Renterisiconorm (norm voor lange schuld)

Om ongewenste financiële gevolgen van rentewijzigingen te beperken is in de Wet Fido een renterisiconorm aangegeven. Door het verplicht stellen wordt de gemeente gedwongen tot een spreiding van de opgenomen leningen, looptijden, rente aanpassingsdata en eventueel hieruit voortvloeiende rentewijzigingen. Deze norm mag niet overschreden worden. In de praktijk van onze financiering houden wij rekening met deze norm.

De renterisiconorm voor 2020 bedraagt € 10.026.000, te weten 20% van het begrotingstotaal ad. € 50.129.000. Met betrekking tot de ontwikkeling van de aflossingen van onze leningen, ten opzichte van deze norm, kan het volgende overzicht worden gegeven (bedragen x € 1000).

Bedragen (x € 1.000)	rekening 2018	begroting 2019	begroting 2020	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023
Grondslag = omvang begroting per 1-1	60.041	51.007	50.129	54.618	56.399	55.683
<i>Toetsing renterisiconorm</i>						
Renterisiconorm (20 %)	12.008	10.201	10.026	10.924	11.280	11.137
Renterisico op vaste schuld (aflossingen *)	-4.842	-6.791	-6.061	-7.533	-7.533	-7.533
Ruimte (+) / Overschrijding (-)	7.166	3.410	3.964	3.391	3.747	3.604

Financiering kort (kasbeheer)

De lasten minus de baten van de jaarbegroting en ook de investeringen, worden in eerste instantie gefinancierd met *kort geld*, financieringsmiddelen met een looptijd van één jaar of korter. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de instrumenten “rekening-courantkrediet”, “daggeldleningen” en “kasgeldleningen”. Bij het gebruiken van deze instrumenten wordt erop toegezien dat het *kasgeldlimiet* niet wordt overschreden. Als het limiet wordt genaderd dan vindt consolidatie plaats, door het aantrekken van “onderhandse leningen” (lang geld). Hierbij wordt geanticipeerd op de renteontwikkelingen. De handelingen over het beheer geschieden conform het gestelde in het treasurystatuut.

Ontwikkeling liquiditeit

Over de ontwikkeling van de liquiditeitspositie, in relatie tot de kasgeldlimiet, wordt per kwartaal gerapporteerd aan het bestuur. Sinds de invoering van dit systeem is nog geen sprake geweest van een overschrijding. Wij opereren ruimschoots binnen de daarvoor gestelde norm. Tevens worden de administratiegegevens regelmatig aan het CBS gezonden.

Kredietrisico

Verstrekking van leningen en het garanderen van de betaling van rente en aflossing van leningen, is alleen toegestaan voor zover het een publieke taak van de gemeente betreft. Voor een overzicht van het kredietrisico op verstrekte gelden is het volgende overzicht opgesteld.

Bedragen (x € 1.000)	rekening 2018	begroting 2019	begroting 2020	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023
Hypothecaire leningen ambtenaren	11	0	0	0	0	0
Leningen Sociale Zaken (o.b.v. 25%)	343	343	343	343	343	343
Stichting Sportaccommodatie Urk	3.303	3.227	3.151	3.075	2.999	2.923
Totaal	3.658	3.571	3.495	3.419	3.343	3.267

De gemeente loopt over deze verstrekte geldleningen een zeer beperkt risico. De verstrekkingen aan de ambtenaren heeft namelijk plaatsgevonden onder hypothecaire zekerheid, zodat de woning van de ambtenaar onderpand is. Aangezien deze regeling inmiddels is stopgezet (er worden geen nieuwe leningen meer verstrekt), zal dit saldo de komende jaren verder gaan dalen.

Ook bij de leningen verstrekt aan de Stichting Sportaccommodatie Urk is sprake van een beperkt risico. Door SSU zijn de opstallen in onderpand gegeven. Verder wordt jaarlijks, aan de hand van de jaarstukken, de financiële positie beoordeeld.

Het onderdeel leningen verstrekt in het kader van Soza-regelingen heeft voornamelijk betrekking op de verstrekking van BBZ-kredieten aan bedrijven. Met betrekking tot deze leningen loopt het Rijk voor het grootste deel risico (risico Gemeente: 25% en Rijk 75%).

Gebruikte rentepercentages

Binnen onze gemeente worden investeringen doorbelast met het bij de begrotingsrichtlijnen vastgestelde percentage. Voor 2020 is dit percentage vastgesteld op 2,25%. Het beleid is erop gericht dat het investeringsrente percentage pas wordt gewijzigd als zich in de markt een aanzienlijke wijziging (hoger of lager) heeft voorgedaan en het zich laat aanzien dat deze wijziging structureel is. Verder wordt, ten opzichte van de marktpercentages, een voorzichtige marge gehanteerd. Naast het hier vermelde "algemene" percentage zijn er ook nog "specifieke" percentages. Deze laatste percentages worden (individueel) gehanteerd in specifieke gevallen en worden bij het betreffende raadsbesluit (begrotingswijziging) vastgesteld.

Renteschema:

	rente	
a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering		1.611.242
* rente langlopende geldleningen	1.400.585	
* rente korte financiering	189.169	
* bank- en overige financieringskosten	21.488	
b. De externe rentebaten		-73
* rente financieringsregeling	-73	
Saldo rentelasten en rentebaten		1.611.169
c1. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-436.216	
c2. De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend		
* Boekwaarden investeringen waaraan geen rente wordt toegerekend	0	
* Stichting Sportaccom Urk	-97.732	
* Herfinanc.Sporthal 530950/9315	-40.996	
* StimuleringsfondsVNG 821004/0019	-45.650	
* Renovatie Museum Oude Raadhuis	-1.007	
* Starterslening bestaande gebied 13/007	-61.406	
		-246.791
c3. De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend		
* Starterslening Zeewijk II 1007	55.271	
* Starterslening bestaande gebied 13/007	61.406	
* Stichting Sportaccom Urk	97.732	214.409
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		-468.597
d1. Rente over eigen vermogen		-90.000
d2. Rente over voorzieningen		
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		1.052.572
e. De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag, afgerond 0,5%)	2,25%	-1.356.265
f. Renteresultaat op het taakveld Treasury €		-303.693

De omslagrente wordt berekend door het totaal aan de taakvelden toe te rekenen rente te delen op de totale boekwaarde, verminderd met de boekwaarde van de investering welke een afzonderlijke rente krijgen toegerekend. De uitkomst is op basis van de BBV regelgeving, in ons geval afgerond op 0,5%. Zie berekening hierna.

Omslagrenteberekening

De aan taakvelden toe te rekenen rente		1.052.572 A
Totale boekwaarde volgens staat van activa		98.892.803
Af:		
Financieringsregeling	2.126	
c1. grondexploitatie	30.169.964	
c2. projectfinanciering		
* Renteloze investeringen	286.202	
* Stichting Sportaccom Urk	2.407.197	
* Herfinanc.Sporthal 530950/9315	805.428	
* StimuleringsfidsVNG 821004/0019	3.043.335	
* Renovatie Museum Oude Raadhuis 06/??	67.106	
* Starterslening bestaande gebied 13/007	1.833.004	
		38.614.363
In omslag te betrekken		60.278.440 B
renteomslag	A/B	1,75%
af te ronden binnen marge van 0,5%		2,25%

Inleiding

De bedrijfsvoering heeft als reikwijdte de gemeentelijke organisatie, niet alleen de ambtelijke organisatie, maar ook de "bestuurlijke" organisatie. De burger verwacht van de gemeente dat de gelden rechtmatig, doelmatig en doeltreffend besteed worden. Ook verwacht hij dat de gemeente een betrouwbare partner en transparant is. Deze verwachtingen zijn tevens het uitgangspunt voor de bedrijfsvoering en ondersteunen de uitvoering van de doelstellingen. Het welslagen van die doelstellingen is in belangrijke mate afhankelijk van de kwaliteit van de bedrijfsvoering.

In het kader van de bedrijfsvoering kan het volgende worden meegedeeld.

Informatievoorziening / ICT

De in 2019 gestarte voorbereiding voor een vernieuwd Informatiebeleidsplan zal naar verwachting rond de jaarwisseling 2020 zijn afgerond. In dit plan wordt rekening gehouden met de suggesties en aanbevelingen die de rekenkamercommissie heeft laten optekenen in een rapport waarbij de ICT functie binnen de gemeente Urk werd onderzocht. Naast de visie op de informatievoorziening voor de komende jaren zal een uitvoeringsplan opgesteld worden die concrete projecten zal omvatten.

In 2020 zullen vanuit het geldende Informatiebeleidsplan 2017-2020 nog projecten onder handen zijn. Zowel in het nieuw op te stellen Informatiebeleidsplan als het nog geldende plan wordt rekening gehouden met de landelijke ontwikkelingen die al in gang zijn gezet onder de naam Common Ground en Samen Organiseren. Deze initiatieven zijn bestuurlijk omarmd en de VNG trekt samen met gemeenten op om invulling te geven de genoemde onderwerpen.

Een belangrijk project uit het geldende Informatiebeleidsplan is de implementatie van het zaakgericht werken. Een grote verandering die een belangrijke bijdrage levert aan de verbetering van de bedrijfsvoering en dienstverlening van de gemeente Urk. Bovendien wordt hiermee opslag van archiefwaardige documenten sterk verbeterd. Nadat het generieke deel van de implementatie werd afgerond zal ook nog in 2020 de nodige aandacht uitgaan naar de integratie van taakspecifieke applicaties binnen het zaakgericht werken.

De komst van de Omgevingswet zal ook de nodige aandacht vragen in dit jaar. Voorbereidingen tot het inrichten van een zogenaamd DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet) zijn al gestart maar volgend op de landelijke ontwikkelingen zal binnen de gemeente Urk nog veel energie aangewend moeten worden om met ingang van 2021 van start te kunnen gaan met deze nieuwe wetgeving.

Het komende jaar zal een project uit het Informatiebeleidsplan 2017-2020 uitgevoerd worden dat voorziet in een scala aan mogelijkheden om sturings- c.q. managementinformatie te verzamelen. Informatie (kengetallen) die ingezet kan worden voor procesverbeteringen en input voor beleidsontwikkeling.

De ambitie van de gemeente Urk op het gebied van dienstverlening voor haar burgers en bedrijven zijn in 2019 vastgelegd in een nota en informatievoorziening speelt in het ten uitvoer leggen van deze ambitie een belangrijke rol. Over de wijze waarop de ambities vertaald gaan worden naar concrete implementaties die de informatievoorziening van de gemeente raken zal in 2020 meer duidelijkheid worden verschaft

Informatiebeveiliging is en blijft een onderwerp van aanhoudende zorg. Bewustwording van de bedreigingen c.q. risico's vragen blijvende aandacht. De voor gemeenten opgestelde Baseline Informatiebeveiliging wijzigt in de Baseline Informatiebeveiliging Overheid. De transitie naar deze nieuwe regelgeving wordt uitgevoerd en vindt deels plaats in 2020.

Ook de gevolgen van de invoering van de AVG worden het komend jaar nog nader beschouwd. Er is al veel gedaan om de gevolgen van deze nieuwe wetgeving zo goed mogelijk te implementeren.

OVERZICHT UITGAVEN ICT	Begroting		Rekening
	2020	2019 Act	2018

DIRECTE LASTEN EN BATEN

1 Urk mit eenkanger	106.781	172.323	174.327
<u>toelichting budgetten</u> <i>Huur software sociaal domein (Civision Samenlevingszaken); onderhoud en helpdesk; loonkosten ICT medewerkers sociaal domein</i>			
2 Urk leert	0	0	0
<u>toelichting budgetten</u>			
3 Urk werkt	47.790	47.038	48.769
<u>toelichting budgetten</u> <i>Huur software bestemmings- en structuurplannen; Hosting programma GISKIT; Hosting Squit XO (pakket voor vergunningverlening, toezicht en handhaving)</i>			
4 Urk leeft	22.405	22.045	22.463
<u>toelichting budgetten</u> <i>Licentie en onderhoudskosten GBI software (beheersysteem openbare ruimte); licentie WION (kabels en leidingen)</i>			
5 Urk verbindt	38.235	38.089	39.252
<u>toelichting budgetten</u> <i>Huur software heffing en invordering (Civision Heffen en Innen); Licentie en onderhoudskosten Ibabs; huur software GBA (bevolking burgerlijke stand); servicekosten betaalautoomaat; softwarelicentie vastgoedadministratie</i>			
Totaal directe lasten en baten	215.211	279.495	284.811
Indirecte lasten en baten	1.335.661	1.421.474	1.348.334
Opgenomen in Overhead <i>Betreffen ook hiervoor genoemde uitgaafcomponenten maar welke niet direct aan een bepaald programma zijn toe te rekenen. Deze overheadcomponent wordt omgeslagen over de loonkosten</i>			
Totale ICT lasten en baten	1.550.872	1.700.969	1.633.145

Rechtmatigheid

Met rechtmatigheid wordt bedoeld het voldoen aan alle interne en externe wet- en regelgeving. De externe regelgeving omvat alle wet- en regelgeving van hogere overheidsorganen. De interne regelgeving betreft minimaal alle door de raad genomen besluiten. Dit zijn bijvoorbeeld separate raadsbesluiten, maar ook verordeningen en besluiten rondom jaarrekeningen, begrotingen, kadernota's en tussenrapportages. De raad neemt via het normenkader kennis van alle voor de betreffende gemeente relevante wet- en regelgeving. Het normenkader fungeert daarmee als belangrijkste kader voor sturing door de raad op rechtmatigheid en voor de controle op rechtmatigheid door de accountant. Tenslotte wordt het normenkader door de raad vastgesteld. De rechtmatigheidsaudits zullen in 2020 planmatig en structureel worden uitgevoerd conform het interne controleplan. Belangrijk is het tijdig inspelen in hoeverre rechtmatigheid een rol speelt bij de nieuwe taken vanuit het Sociaal Domein. Bij het afgeven van een rechtmatigheidsoordeel baseert de accountant zich ook op de interne audits.

Doelmatigheid en doeltreffendheid

Artikel 213a van de gemeentewet verplicht het college tot het periodiek verrichten van onderzoek naar doelmatigheid en doeltreffendheid van het gevoerde bestuur. De werkwijze van deze onderzoeken is geregeld in de verordening 213a.

Inkoop en aanbestedingen

Rapportage inkoop

De inkoopfunctie wordt verder doorontwikkeld en geprofessionaliseerd. Voorgaande jaren is er jaarlijks een inkoopjaarplan opgesteld. In dit inkoopjaarplan werd terug gekeken op het voorgaande jaar en vooruitgekeken naar het komende jaar. Dit inkoopjaarplan wordt vervangen door een rapportage over inkoop- en aanbestedingen voor de gemeente Urk.

In de rapportage worden onderwerpen uit het inkoop- en aanbestedingsbeleid behandeld, dit zijn met name de volgende speerpunten:

- Integriteit en transparantie;
- Duurzaamheid;
- Social return on Investment (SROI);
- En de kansen voor de lokale bedrijfsleven bij het meedingen naar Gemeentelijke opdrachten.

Naast bovengenoemde onderwerpen wordt ook gerapporteerd over de gehouden aanbestedingen in het voorafgaande jaar, het inkoopvolume, de leveranciers en het contract- en leveranciersmanagement. Het doel van deze rapportage is het onder de aandacht brengen van de doelstellingen van het Inkoop- en Aanbestedingsbeleid en hierin de toekomst op kunnen sturen/ontwikkelen.

Rechtmatigheid

Voor de accountantscontrole wordt er een inkoopanalyse gedaan op de gedane uitgaven in 2019, aan de hand van administratie van crediteuren worden uitgaven geanalyseerd en getoetst aan geldende regels met betrekking tot inkoop. De inhuur van extern personeel is en blijft hierin een belangrijk onderdeel.

Samenwerking

Op gebied van inkoop heeft de gemeente Urk sinds 2014 een samenwerkingsovereenkomst met de gemeente Almere. Nu Urk zich steeds verder ontwikkeld en uitbreidt wordt gekeken hoe de inkoopfunctie voor de komende jaren eruit moet gaan zien. Naast de samenwerking met Almere is de gemeente ook aangesloten bij het Regionaal Inkoop Overleg Flevoland (RIOF) en wordt er gekeken naar mogelijkheden tot samenwerking met de gemeente Dronten en Noordoostpolder met als doel de samenwerking in de regio te vergroten en krachten te bundelen.

Circulair Inkopen

De circulaire economie is een systeem waarin secundaire grondstoffen hergebruikt worden tot hoogwaardige nieuwe producten waardoor er minder tot geen nieuwe grondstoffen gebruikt worden voor productie. Bij het productieproces, het gebruik en het hoogwaardig hergebruiken mag geen schade aan het milieu toegebracht worden. De gemeente Urk gaat naar alle waarschijnlijkheid eind 2019 een 'intentieverklaring' ondertekenen voor circulair inkopen. Samen met de provincie en andere gemeenten wil de gemeente Urk met dit onderwerp aan de gang gaan en onderzoeken wat de doelstellingen, ambities en mogelijkheden.

Personeel

Leren op de werkplek

De ontwikkeling van de organisatie is een continu proces. In 2019 zijn we gestart met het thema “Leren op de werkplek”. Hiermee hebben we aansluiting gerealiseerd met het dagelijkse werk van de medewerkers in de organisatie en de manier van werken. De kwaliteit van de dienstverlening blijft daarbij uitgangspunt.

Vacatures

Bij het ontstaan van een vacature onderzoeken we of de inrichting van de taken herijking nodig heeft. Mogelijkheden voor doorstroom of zijwaartse plaatsingen van onze eigen medewerkers maken daar onderdeel van uit. Zo blijven we ook voor ons eigen personeel een aantrekkelijke werkgever. Dit heeft ook te maken met de overspannen arbeidsmarkt op dit moment. Hierdoor blijft het lastig om op tijd en met voldoende kwaliteit de vacatures in te vullen. Ons uitgangspunt blijft: “Bij twijfel niet inhalen”. Toch gebeurt het wel eens dat tijdens de proeftijd blijkt dat de match toch niet optimaal is. In dat geval blijft de kwaliteit van de dienstverlening voorop staan. Daardoor komt het voor dat afscheid van medewerkers met een tijdelijke aanstelling wordt genomen.

Arbeidsmarktcommunicatie

Per 1 september 2019 is binnen Samenwerken in Flevoland (SWiF) een professionele recruiter aangesteld. Dit is iets later geworden dan gepland. Dat had ook te maken met de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Uiteindelijk hebben we goede afspraken kunnen maken met een medewerker vanuit Het Waterschap Zuiderzeeland. De gemeenten Dronten, Noordoostpolder en Urk met het Waterschap Zuiderzeeland zetten deze gezamenlijke recruiter in voor het op een creatieve manier werven van potentiële medewerkers. De bedoeling is het jaar 2020 te gebruiken als pilot. In de loop van 2020 evalueren we de resultaten van deze nieuwe vorm van recruitment.

Tijdelijke inhuur

Wij hebben de gemeenteraad geïnformeerd over het sinds 2012 vastgestelde beleid bij het inhuren van tijdelijke inhuur. Ook is inzicht gegeven in de kosten daarvan en de dekking van deze kosten. Wij blijven deze ontwikkelingen in 2020 monitoren. Wij informeren de raad over de ontwikkelingen tijdens de reguliere planning en control instrumenten.

Visie op de organisatie

In 2020 ontwikkelen we een visie voor de organisatie van de toekomst 2025. De aanleiding hiervoor is de groei van de gemeente Urk en de gevolgen daarvan voor onze organisatie. De persoonlijke ontwikkeling van medewerkers spelen daarbij een belangrijke rol. De span of control is inmiddels een belangrijk aandachtspunt. Hierbij is een relatie met de ontwikkelingen binnen het strategisch personeelsbeleid.

Arbeidsvoorwaardenakkoord

Na langdurige onderhandelingen is op 28 juni 2019 een concept arbeidsvoorwaardenakkoord overeengekomen. Het is de bedoeling om dit akkoord vanaf 1 oktober 2019 van kracht te laten zijn. De looptijd van dit akkoord is 1 januari 2019 tot 1 januari 2021. In 2020 worden de afspraken van dit akkoord verder uitgewerkt. Over de loonontwikkeling zijn de volgende afspraken gemaakt:

- Per 1 oktober 2019 stijgen de salarissen met 3,25%
- Medewerkers die op 28 juni 2019 in dienst zijn, ontvangen in oktober 2019 een eenmalige uitkering van € 750,00.
- Per 1 januari 2020 stijgen de salarissen met 1%
- Per 1 juli 2020 stijgen de salarissen met 1%
- Per 1 oktober 2020 stijgen de salarissen met 1%

Trainees

Het traineeprogramma is een succes. In de begroting zijn daarvoor structurele middelen opgenomen. We proberen om de 2 jaar met 2 nieuwe trainees afspraken te maken. De opgeleide trainees proberen we binnen de eigen organisatie een passende plaats te bieden. Als dat niet lukt kan dat ook buiten de organisatie van de gemeente Urk zijn.

Samenwerking

De samenwerking tussen de gemeenten Urk en Noordoostpolder op het gebied van de personeel- en salarisadministratie verloopt voor beide partijen tot volle tevredenheid. De desbetreffende medewerkers zijn hierover ook tevreden. Het verzoek van de gemeente Dronten om aan te mogen sluiten wordt in de loop van 2019 verder onderzocht. In het begrotingsjaar 2020 komt hier meer duidelijkheid over.

Binnen Samenwerken in Flevoland (SWiF) werken we samen in het gebruik van het Dynamisch Aankoopstelsel (DAS). Het DAS is een instrument voor het inhuren van tijdelijk personeel. Hiermee wordt voldaan aan de geldende wet- en regelgeving om de inhuur van tijdelijk personeel transparant en open plaats te laten vinden. De administratieve en financiële organisatie is hierop ingericht.

Voor het inhuren van uitzendkrachten, payrollmedewerkers en vakantiekrachten wordt in samenwerking met de gemeente Noordoostpolder in de loop van 2020 een aanbestedingstraject gedaan.

Gesprekscyclus

In 2019 is een start gemaakt met het herijken van de gesprekscyclus, persoonlijk werkplangesprek en beoordelingsgesprek. De resultaten daarvan worden in de loop van het vierde kwartaal 2019 vastgesteld. De toepassing daarvan vindt voor het eerst in het begrotingsjaar 2020 plaats. De resultaten daarvan worden in het eerste kwartaal van 2021 geëvalueerd.

Arbeidsomstandigheden

De commissie voor Veiligheid, Gezondheid, Welzijn en Milieu (VGWM) vervult een actieve rol binnen onze organisatie. Hierdoor blijft dit thema onder de aandacht van leiding en medewerkers. Deze commissie adviseert de bestuurder, het management en ons college gevraagd en ongevraagd op het gebied van de arbeidsomstandigheden. Het afgelopen jaar heeft deze commissie over verschillende onderwerpen geadviseerd. Vooral de klimaatbeleving van de medewerkers in de organisatie is een belangrijk thema.

Het IZA-bedrijfszorgpakket voorziet in een duidelijke behoefte. De inzet van dit instrument voorkomt verzuim of zorgt er voor dat medewerkers sneller aan het werk kunnen. Dit instrument past ook binnen het onderwerp duurzame inzetbaarheid en het strategisch personeelsplan.

Vanuit het medewerkers onderzoek 2018 is naar voren gekomen dat de psychosociale arbeidsbelasting een duidelijk aandachtspunt is. De preventiemedewerker maakt hiervoor een plan van aanpak dat in het begrotingsjaar 2020 wordt uitgewerkt.

Bedrijfsarts

De bedrijfsarts vervult in het ziektebegeleidingsproces een belangrijke rol. Hierover zijn afspraken gemaakt met de arbo-dienst Zorg van de Zaak. In 2019 is afgesproken de bedrijfsarts één dagdeel in de vier weken op de locatie gemeentehuis van Urk zijn werkzaamheden te laten verrichten. In de loop van het begrotingsjaar 2020 evalueren we deze inzet en bepalen of we in samenwerking met de gemeente Noordoostpolder een gezamenlijke bedrijfsarts kunnen inzetten. Dat komt vooral voort uit het feit dat ook de arbeidsmarkt voor bedrijfsartsen zwaar overspannen is. Dat aspect heeft gevolgen voor de kwaliteit, de inzet en beschikbaarheid van onze bedrijfsarts. In 2020 wordt het verzuimprotocol herijkt en vastgesteld. Daarin wordt de rol en functie van de leidinggevende als casemanager nog nadrukkelijker vastgelegd.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimcijfer voor gemeenten van onze omvang was in 2017 5,3% en in 2018 gestegen naar 5,6%. Het ziekteverzuimcijfer voor de gemeente Urk ligt al jaren onder de 4%. Een aantal jaren zelfs rond de 3%. We doen er ook in 2020 alles aan om het ziekteverzuimcijfer onder de 4% te houden. Dat kan alleen als de medewerkers het vertrouwen van zowel bestuur als leidinggevenden blijven houden. Ook is het belangrijk dat de leidinggevenden als casemanager alle beschikbare instrumenten blijven inzetten in de ziektebegeleiding van medewerkers. Het belangrijkste aspect is echter de aandacht die de zieke of arbeidsongeschikte medewerker vanuit de organisatie krijgt. De cultuur in onze organisatie laat zien dat deze aandacht en betrokkenheid zeker aanwezig is.

Medewerkers onderzoek (MO)

In 2016 en 2018 is het medewerkers onderzoek gehouden. De aanbevelingen daarvan zijn opgepakt door de Ondernemingsraad en de leidinggevenden. Het MO 2018 heeft laten zien dat er een positieve ontwikkeling in de arbeidsbeleving van medewerkers is. Aandachtspunt blijft dat de werkdruk onveranderd hoog blijft. In het vierde kwartaal van 2020 wordt het laatste MO van deze cyclus gehouden. Dat is ook het meetmoment om te bepalen of alle inspanningen die de afgelopen jaren zijn gedaan op het gebied van de arbeidsbelasting, de arbeidsbeleving en arbeidsomstandigheden zich positiever hebben ontwikkeld. De onderzoeker die ons in dit proces begeleidt, is van oordeel dat de gemeente Urk zich ten opzichte van andere gemeenten van onze omvang positief onderscheidt.

Wet normalisering rechtspositie ambtenaren

Op 1 januari 2020 treedt de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) in werking. In de loop van 2019 wordt gewerkt aan de uitwerking van de gevolgen daarvan. De arbeidsvoorwaarden bij de overheid worden dan niet langer geregeld door de CAR-UWO maar door dezelfde wetgeving als voor werknemers in de markt, waaronder het Burgerlijk Wetboek en de Wet cao. De gevolgen van de vastgestelde Wet Arbeid in Balans worden in de loop van 2020 ingevoerd.

Omgevingswet

De invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2021 heeft niet alleen gevolgen voor de omgeving, maar vooral voor de manier van werken van de medewerkers in onze organisatie. In 2019 is een start gemaakt met het implementatieplan. De uitvoering daarvan heeft vooral invloed op het begrotingsjaar 2020. Er wordt geïnvesteerd in de persoonlijke ontwikkeling van medewerkers, maar ook in ketenpartners en inwoners.

Overzicht geprognosticeerde salarissen, toelagen en vergoedingen

	rekening 2018	begroting 2019	begroting 2020	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023
Ambtelijke organisatie	7.474.213	9.816.852	11.000.934	11.000.934	11.000.934	11.000.934
College van B & W	436.679	498.609	497.351	497.351	497.351	497.351
Gemeenteraad	234.222	188.005	280.663	280.663	280.663	280.663
Griffie	99.404	105.214	104.057	104.057	104.057	104.057
Rekenkamer	0	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
Totaal	8.244.518	10.620.680	11.895.005	11.895.005	11.895.005	11.895.005

De kosten voor inhuur derden betreft uitsluitend kosten van inhuur van tijdelijk personeel om de bedrijfsvoering van de ambtelijke organisatie te waarborgen. De inhuur van advieswerkzaamheden e.d. is niet in het bedrag begrepen.

Overzicht kosten inhuur derden

	rekening 2018	begroting 2019	begroting 2020	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023
<u>Kosten (verwachte) inhuur</u>	3.065.494	2.887.942	1.738.295	1.740.027	1.740.027	1.740.027
<u>Dekkingsmiddelen</u>						
Inhuurbudget derden	104.911	106.589	108.295	110.027	110.027	110.027
Vrijval loonkosten vacatures	1.199.104	1.288.035	800.000	800.000	800.000	800.000
Ziekte-uitkeringen	39.460	34.130	30.000	30.000	30.000	30.000
Bestaande budgetten/projecten/ doeluitkeringen	1.540.468	1.459.188	800.000	800.000	800.000	800.000
1e tussenrapportage	223.623	0	0	0	0	0
Totaal	3.107.566	2.887.942	1.738.295	1.740.027	1.740.027	1.740.027
Per saldo budget inhuur derden	-42.072	0	0	0	0	0

Overige personeelsgegevens

		rekening 2017	rekening 2018	begroting 2019	begroting 2020	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023
Formatieplaatsen	vastgesteld	124,50	124,51	146,77	156,82	156,82	156,82	156,82
	vacatures	10,60	6,80	32,18	31,31	31,31	26,31	21,31
	gevuld	113,90	117,71	114,59	125,52	125,52	130,52	135,52
Geslacht	mannen	54,69%	54,33%	54,33%	51,88%	51,88%	51,88%	51,88%
	vrouwen	45,31%	45,67%	45,67%	48,13%	48,13%	48,13%	48,13%
Dienstverband	fulltime	62,50%	62,99%	62,99%	63,75%	63,75%	63,75%	63,75%
	parttime	37,50%	37,01%	37,01%	36,25%	36,25%	36,25%	36,25%
Leeftijdsindeling	< 24 jaar	3,13%	4,69%	4,23%	2,50%	1,88%	1,88%	0,63%
	25 - 34 jaar	9,38%	11,72%	11,27%	11,25%	10,63%	9,38%	9,38%
	34 - 44 jaar	20,31%	16,41%	18,31%	16,88%	16,88%	14,38%	13,13%
	45 - 54 jaar	32,03%	32,03%	30,28%	28,75%	25,00%	27,50%	25,63%
	55 - 60 jaar	18,75%	18,75%	18,31%	18,13%	20,63%	18,75%	18,75%
	60 jaar en ouder	16,41%	16,41%	17,61%	22,50%	25,00%	28,13%	32,50%
Ziekteverzuim		3,70%	3,80%	3,80%	3,80%	3,80%	3,80%	3,80%
Salarisschalen	1 tot en met 6	41,41%	40,00%	39,13%	35,00%	35,00%	35,00%	35,00%
	7 tot en met 8	21,09%	22,22%	21,74%	24,38%	24,38%	24,38%	24,38%
	9 tot en met 10a	27,34%	26,67%	26,09%	27,50%	27,50%	27,50%	27,50%
	11 tot en met 12	8,59%	8,15%	10,14%	10,63%	10,63%	10,63%	10,63%
	13 en hoger	1,56%	2,96%	2,90%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%

Inleiding

De paragraaf verbonden partijen geeft inzicht in de relaties van de gemeente Urk in de samenwerkingsverbanden c.q. rechtspersonen waarin bestuurlijke invloed wordt uitgeoefend en financiële belangen zijn gemoeid. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan dat de gemeente zeggenschap heeft bijvoorbeeld doordat een wethouder, raadslid of ambtenaar zitting heeft in het bestuur of namens de gemeente stemrecht heeft. Het financiële belang is het bedrag dat ter beschikking is gesteld en dat niet verhaalbaar is of waarvoor aansprakelijkheid bestaat, indien de verbonden partij failliet gaat of haar verplichtingen niet nakomt.

Een verbonden partij kan een deelneming zijn in de zin van artikel 2:379 BW, dat wil zeggen een participatie in een kapitaalvennootschap, maar het kan ook een deelneming in een vereniging, stichting, gemeenschappelijke regeling of andere publiek- en privaatrechtelijke rechtsvormen betreffen. De keuze voor een specifieke rechtsvorm is onder andere afhankelijk van het te bereiken doel.

Bovenstaande definitie betekent ook dat er relaties met derde partijen kunnen zijn die niet onder de verbonden partijen vallen. Het gaat dan om relaties waarbij alleen sprake is van of een financieel of een bestuurlijk belang. Er zijn ook derde partijen waarin de gemeente uitsluitend en alleen een financieel belang heeft. Deze relaties behoren niet tot de verbonden partijen.

Gezien het belang van de verbonden partijen in de realisatie van de doelstellingen van de gemeente is het noodzakelijk inzicht te geven in deze partijen. In deze paragraaf wordt allereerst enige informatie verstrekt per verbonden partij. Daarnaast is er een overzicht van de verbonden partijen opgenomen waarin onder meer de financiële belangen en risico's worden weergegeven.

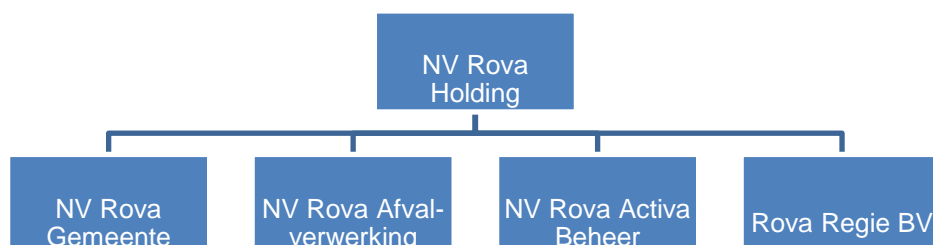
Informatie per verbonden partij

NV Rova Holding

ROVA is door een aantal gemeenten opgericht met als doel een optimale invulling van de afvalzorgplicht van de bij haar aangesloten gemeenten. Statutair is bepaald dat aandelen uitsluitend in handen kunnen zijn van overheden met een zorgtaak op het gebied van huishoudelijk afval. De deelnemende gemeenten blijven daarbij volledig autonoom. Zij stellen ieder afzonderlijk hun gemeentelijk beleid en de tarieven voor de burger vast.

De gemeente Urk is per 1 januari 2001 tot de ROVA toegetreden en heeft haar zorgtaken op het gebied van de afvalverwijdering aan de ROVA overgedragen.

De organisatie van de dienstverlening van ROVA is verdeeld over een groep werkmaatschappijen die allen dochter zijn van NV ROVA Holding. De dochtermaatschappijen richten zich op samenhangende product-marktcombinaties. Eind 2013 zijn de aandelen van NV Rova Bedrijven verkocht.

NV Huisvuilcentrale Noord Holland

HVC is een afvalnutsbedrijf dat eigendom is van 48 gemeenten en zes waterschappen, vooral in Noord-Holland, Zuid-Holland en Flevoland. Sinds de oprichting in de jaren negentig streeft HVC er naar te groeien van afvalverbrander naar regisseur van de afvalketen in haar verzorgingsgebied. Het bedrijf tekent voor inzameling van afval, logistiek, recycling en compostering, verbranding en de levering van energie en warmte. De gemeente Urk is in 1996 tot de HVC toegetreden.

NV Vitens

Vitens is het grootste drinkwaterbedrijf van Nederland en levert drinkwater aan 31% van de Nederlandse huishoudens in de provincies Flevoland, Friesland, Gelderland, Utrecht, Overijssel en een aantal gemeenten in Drenthe en Noord-Holland. Vitens is een publiek bedrijf. De aandelen van de NV zijn (in)direct in handen van provinciale en gemeentelijke overheden. Vitens is in 2002 ontstaan door fusie van de drinkwaterbedrijven Nuon Water, Waterbedrijf Gelderland en Waterleiding Maatschappij Overijssel. In 2006 is Vitens verder gefuseerd met Hydron Flevoland en Hydron Midden-Nederland.

Inmiddels zijn de preferente aandelen verkocht, tot welk bedrag aan de NV een achtergestelde lening is verstrekt. Van de opbrengst is een bekleemde reserve gevormd ad € 1.065.600. Jaarlijks valt het aflossingsbedrag van de lening op de reserve vrij en komt ten gunste van de exploitatie. Wegens de tijdelijkheid (15 jaar) wordt de toevoeging aan de exploitatie jaarlijks afgebouwd ten gunste van de algemene reserve.

NV Wadinko

Op 29 mei 2006 heeft er een juridische fusie plaatsgevonden tussen de vennootschappen Wmo Beheer N.V. en Wadinko Beheer B.V. met terugwerkende kracht naar 1 januari 2006. De nieuwe naam van de vennootschap is Wadinko NV. De aandelen van de onderneming zijn in handen van de provincie Overijssel en 24 gemeenten. De vennootschap is een participatiemaatschappij met de doelstelling het stimuleren van gezonde bedrijvigheid en daarmee de werkgelegenheid in het werkgebied van haar aandeelhouders.

NV Bank Nederlandse Gemeenten

De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), opgericht in 1914 en gevestigd in Den Haag, is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Klanten van de BNG zijn overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs en nut. De BNG biedt financiële diensten op maat, zoals kredietverlening, betalingsverkeer, advisering en elektronisch bankieren. BNG Bank heeft over 2018 een nettowinst behaald van € 318 miljoen (2017: € 375 miljoen).

Technofonds Flevoland BV

In 2009 is de gemeente Urk als aandeelhouder toegereden tot Technofonds Flevoland BV. Naast de gemeente Urk (1%) zijn de gemeenten Almere (20%), Lelystad (10%), Dronten (3%) en Noordoostpolder (4%) aandeelhouder. In totaal nemen de Flevolandse gemeenten 38% deel in vennootschap. De overige 62% van de aandelen zijn in handen van Ontwikkelingsmaatschappij Flevoland BV, waarvan provincie Flevoland 100 % aandeelhouder van is.

Technofonds Flevoland BV heeft als doelstelling het verstrekken van risicodragend kapitaal in de vorm van leningen en aandelenkapitaal aan startende en doorstartende technologische gerichte ondernemingen binnen Flevoland, die vanwege hun status moeilijkheden ondervinden bij het realiseren van de financiering van hun initiatief.

Port of Urk BV

De Port of Urk BV is per 20 april 2017 opgericht. De BV richt zich op het beheren, ontwikkelen en exploiteren van een deel van de buitendijkse haven met bijbehorend terrein en verricht verder al hetgeen met vorenstaande verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn. Port of Urk BV neemt 1/9 deel in de Maritieme Servicehaven Noordelijk Flevoland B.V. (in oprichting). MSNF B.V. draagt zorg voor beheer, onderhoud, herstel dan wel vernieuwing voor het in stand houden op het niveau van bij de aanleg (waartoe tevens de benodigde toekomstige vervangingsinvesteringen worden gerekend) ten aanzien van: golfbreker en buitendijkse ontsluitingsweg uitgeefbaar terrein en bootliftsteigers de vaargeul en havenkom.

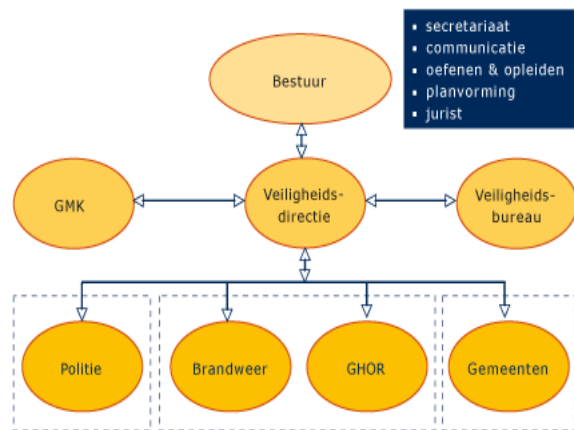
GR Veiligheidsregio Flevoland

De Veiligheidsregio Flevoland is een samenwerkingsverband van alle gemeenten in Flevoland, Politie Flevoland, Brandweer Flevoland en de GHOR Flevoland (GGD).

De veiligheidsregio heeft tot doel de veiligheid van haar inwoners tijdens rampen en crisissen te vergroten. Door eenduidige bestuurlijke aansturing en door adequate planning wordt de samenwerking tussen brandweer, gemeenten, Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (GHOR) en politie zowel tijdens de voorbereiding als bij de uitvoering verbeterd. De veiligheidsregio is namens de deelnemende gemeenten verantwoordelijk voor de taken op gebied van:

- Brandweezorg,
- Geneeskundige hulpverlening bij ongevallen ongevallen en rampen;
- Rampenbestrijding en crisisbeheersing;
- Beheer van de gemeenschappelijke meldkamer.

Organogram

GR Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Flevoland

De Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Flevoland is een samenwerkingsverband van alle gemeenten in Flevoland, Regionale Ambulance Voorziening (RAV) en de GHOR Flevoland (GGD).

De gezondheidsdienst heeft tot doel het bewerkstelligen van een doelmatig en effectief georganiseerde en gecoördineerde uitvoering van de zorg voor openbare gezondheidszorg.

GR IJsselmeergroep

Het werkvoorzieningsschap draagt zorg voor aangepaste werkgelegenheid voor personen met medische- of sociale beperkingen. De GR heeft een werkmaatschappij waar de feitelijke uitvoering van de WSW (Wet Sociale Werkvoorziening) is ondergebracht: Concern voor Werk NV.

In 2008 is op landelijk niveau besloten tot een modernisering van de WSW. Als gevolg daarvan is de gemeente ingaande 2009 volledig financieel verantwoordelijk voor de WSW. Om toekomstige risico's af te dekken is een reserve WSW gevormd.

GR Regionaal Historisch Centrum Het Flevolands Archief

Per 1 juli 2017 is de Gemeenschappelijke Regeling Nieuw Land Erfgoedcentrum gewijzigd in Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum Het Flevolands Archief. Het Flevolands Archief beheert de overgebrachte archieven van de gemeenten Dronten, Lelystad, Urk en Zeewolde, het waterschap Zuiderzeeland en de provincie Flevoland.

De GR NLE is aangepast vanwege een splitsing tussen Batavialand en het Flevolands Archief. Deze aanpassing was nodig vanwege de uittreding van twee stichtingen (Nieuw Land en het Bevolkingsonderzoek in de drooggelegde Zuiderzeepolders) en de toetreding van de provincie Flevoland als deelnemer. Het Flevolands Archief houdt zich voortaan alleen bezig met de archiefwettelijke taken. De overige activiteiten en bijbehorende activa en passiva zijn afgestoten.

GR Omgevingsdienst

De Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek is per 1 mei 2012 opgericht en op 1 januari 2013 operationeel. Het jaar 2012 is door het algemeen en dagelijks bestuur en de directeur van de omgevingsdienst gebruikt om kwartier te maken.

Deelnemers van de GR zijn provincie Flevoland en Noord-Holland en de gemeenten Almere, Zeewolde, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk, Blaricum, Bussum, Hilversum, Huizen, Laren, Muiden, Naarden, Weesp en Wijdemeren.

GR richt zich op de uitvoering van de vergunningverlening, toezicht en handhavingstaken in het omgevingsrecht. Hierdoor wordt het mogelijk de taken op het beleidsterrein milieu efficiënter en effectiever uit te voeren. Door het samenbrengen van kennis, kwaliteit en capaciteit van de deelnemende gemeenten en de provincie, ontstaat een robuuste en toekomstvast organisatie. Op termijn leidt het onderbrengen van taken in een Omgevingsdienst tot kostenreductie voor alle aangesloten partijen.

De bedoeling is dat er met ingang van 2018 zal worden gewerkt aan de hand van een productcatalogus. Jaarlijks geeft elke deelnemende gemeente een inschatting van de aantallen uren per in de productcatalogus genoemde dienst die zij zal afnemen. De som van het aantal uren vermenigvuldigd met het vastgestelde uurtarief vormt de basis voor het door de gemeente te betalen jaarbedrag.

Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland

De zes gemeenten in de provincie Flevoland werken sinds 2011 samen aan de transitie en transformatie in het sociaal domein. Bij aanvang van de decentralisaties is er gekozen om de samenwerking te formaliseren in de vorm van de Centrumregeling 'Sociaal Domein Flevoland'. De centrumregeling geeft vorm aan de samenwerking rondom jeugd en Wmo in Flevoland en streeft daarbij naar kwaliteit, borging van continuïteit, solidariteit en verhoging van de efficiency.

De gemeente Almere is aangewezen als centrumgemeente, waarbinnen de taken zijn ondergebracht in de Aankoopcentrale Regio Flevoland. De aankoopcentrale richt zich op de inkoop en subsidiëring van specialistische jeugdhulp. Daarbij is het doel dat de inkoop en sturing op de uitvoering van zodanige kwaliteit is dat inkoopvoordelen en beleidsdoelen gehaald worden, efficiencywinst wordt gerealiseerd en de administratieve lastendruk van aanbieders wordt beperkt.

Stichting FlevoMeer Bibliotheek

De stichting heeft als doelstelling het bieden van een voorziening waar boeken en andere informatiedragers kunnen worden geleend voor ontwikkeling of ontspanning. Speerpunten zijn verbetering van de digitale infrastructuur en kenniscentrumprojecten en professionalisering van basisbibliotheken.

Overzicht van de verbonden partijen

Het onderstaand overzicht is een nieuw element in deze paragraaf. Door deze toevoeging is geprobeerd om op ordentelijke wijze het inzicht van financiële gegevens en de eventuele aan vastklevende risico's van de betreffende verbonden partij weer te geven. Er is in het overzicht uitgegaan van de werkelijke cijfers over 2017/2018 en begroting 2019-2020 die bij het samenstellen van deze verantwoording beschikbaar zijn.

Verbonden partij	Rechtsvorm	Belang	Soort belang	Resultaat 2017 e.v.	Eigen Vermogen eind 2017 e.v.	Vreemd Vermogen eind 2017 e.v.	Dividend	Verplichte afdekking van het tekort	Verstreepte garanties en geldleningen en aandelenkapitaal	Risico's afgedekt door andere partners	Overige risico's bij faillissement	Monitoring van risico's
ROVA Holding	NV	11,096% (B) 1,871% (totaal)	Gewone aandelen (B)	€ n.n.b. (2020) € n.n.b. (2019) € 5,8 mln. (2018) € 7,4 mln. (2017)	€ n.n.b. (2020) € n.n.b. (2019) € 36,7 mln. (2018) € 36,6 mln. (2017)	€ n.n.b. (2020) € n.n.b. (2019) € 30 mln. (2018) € 28 mln. (2017)	€ 40.000 (2020) € 40.000 (2019) € 92.000 (2018) € 115.000 (2017)	Nee, de aandeelhouder van een NV is niet aansprakelijk voor de schulden van de NV	Aandelenkapitaal van € 18.152 160 aandelen B à € 113,45.	Geen, met uitzondering van het door partijen verstrekte aandelenkapitaal	Voor de uit te voeren prestaties moet een andere leverancier worden gezocht. In de begroting 2019 ev jaren is rekening gehouden met een jaarlijkse winstuitkering van € 40.000.	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening Beoordeling van het nakomen van de prestaties
Huisvuilcentrale Noord Holland	NV	0,789% (A) 0,695% (totaal)	Gewone aandelen (A)	€ n.n.b. (2020) € n.n.b. (2019) € 13,3 mln. (2018) € 13,6 mln. (2017)	€ n.n.b. (2020) € n.n.b. (2019) € 116,3 mln. (2018) € 103,2 mln. (2017)	€ n.n.b. (2019) € n.n.b. (2019) € 839 mln. (2018) € 831 mln. (2017)	€ n.n.b. (2019) € n.n.b. (2019) € nihil (2018) nihil (2017)	Ja, de aandeelhouders van de NV zijn gezamenlijk aansprakelijk voor de ontstane tekorten.	Aandelenkapitaal van € 1.044; 23 aandelen A à € 45,45. Garantstelling van € 211.050 per aandeel.	De garantstelling jegens financiers is op grond van de ballotageovereenkomst hoofdelijk, met onderlinge verrekening op basis van het aantal aandelen.	In de gemeentebegroting 2020 is rekening gehouden een garantstellingsprovisie van € 48.839. Voor 2020 ev jaren is deze geraamd op € 40.390.	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening
Vitens	NV	0,281%	Gewone aandelen	€ n.n.b. (2020) € n.n.b. (2019) € 20,5 mln. (2018) € 47,7 mln. (2017)	€ n.n.b. (2020) € n.n.b. (2019) € 537,1 mln. (2018) € 533,7 mln. (2017)	€ n.n.b. mln. (2020) € n.n.b. mln. (2019) € 1.240 mln. (2018) € 920,4 mln. (2017)	€ n.n.b. (2020) € n.n.b. (2019) € 15.000 (2018) € 54.000 (2017)	Nee, de aandeelhouder van een NV is niet aansprakelijk voor de schulden van de NV	Aandelenkapitaal van € 162.150; 16.215 aandelen à € 10.	Geen, met uitzondering van het door partijen verstrekte aandelenkapitaal	In de begroting 2020 en verder is rekening gehouden met een jaarlijkse winstuitkering van € 46.238.	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening

Verbonden partij	Rechts-vorm	Belang	Soort belang	Resultaat 2017 e.v.	Eigen Vermogen eind 2017 e.v.	Vreemd Vermogen eind 2017 e.v.	Dividend	Verplichte afdekking van het tekort	Verstreekte garanties en geldeningen en aandelenkapitaal	Risico's afgedekt door andere partners	Overige risico's bij faillissement	Monitoring van risico's
Wadinko	NV	1,47%	Gewone aandelen	€ n.n.b. (2020) € n.n.b. (2019) € 1,5 mln. (2018) € 3,2 mln. (2017)	€ n.n.b. (2020) € n.n.b. (2019) € 68,0 mln. (2018) € 67,7 mln. (2017)	€ n.n.b. (2020) € n.n.b. (2019) € 1,5 mln. (2018) € 1,5 mln. (2017)	€ 17.500 (2020) € 17.500 (2019) € 17.500 (2018) € 17.500 (2017)	Nee, de aandeelhouder van een NV is niet aansprakelijk voor de schulden van de NV	Aandelenkapitaal van € 3.500; 35 aandelen à € 100.	Geen, met uitzondering van het door partijen verstrekte aandelenkapitaal	In de gemeentebegroting 2020 en verder is rekening gehouden met een jaarlijkse winstuitkering van € 17.500.	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening
Bank Nederlandse Gemeenten	NV	,0001%	Gewone aandelen	€ n.n.b. (2020) € n.n.b. (2019) € 318 mln.. (2018) € 375 mln. (2017)	€ n.n.b. (2020) € n.n.b. (2019) € 4.991 mln. (2018) € 4.953 mln. (2017)	€ n.n.b. (2020) € n.n.b. (2019) € 137.509mln. (2018) € 140.025 mln (2017)	€ n.n.b. (2020) € n.n.b. (2019) € 11.004 (2018) € 6.332 (2017)	Nee, de aandeelhouder van een NV is niet aansprakelijk voor de schulden van de NV	Aandelenkapitaal van € 9.652; 3.861 aandelen à € 2,50.	Geen, met uitzondering van het door partijen verstrekte aandelenkapitaal	In de gemeentebegroting 2020 ev jaren is rekening gehouden met een jaarlijkse winstuitkering van € 4.538.	
Technofonds Flevoland	BV	1,0098 %	Gewone aandelen	€ n.n.b. (2020) € n.n.b. (2019) -€ 1,7 mln. (2018) -€ 677 K (2017)	€ n.n.b. (2020) € n.n.b. (2019) € 12,6 mln. (2018) € 14,2 mln. (2017)	€ n.n.b. (2020) € n.n.b. (2019) € 157 K (2018) € 153 K (2017)	n.v.t.	Nee, de aandeelhouder van een BV is niet aansprakelijk voor de schulden van de BV	Aandelenkapitaal van € 100.285; 221 aandelen à € 453,78.	Geen, met uitzondering van het door partijen verstrekte aandelenkapitaal	In de gemeentebegroting 2020 ev jaren wordt geen rekening gehouden met een jaarlijkse winstuitkering.	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening

Verbonden partij	Rechts-vorm	Belang	Soort belang	Resultaat 2017 e.v.	Eigen Vermogen eind 2017 e.v.	Vreemd Vermogen eind 2017 e.v.	Uitkering	Verplichte afdekking van het tekort	Verstreepte garanties en geldleningen en aandelenkapitaal	Risico's afgedekt door andere partners	Overige risico's bij faillissement	Monitoring van risico's
Veiligheidsregio Flevoland	GR			€ n.n.b. (2020) € n.n.b. (2019) € 653 K (2018) € 89 K (2017)	€ n.n.b. (2020) € n.n.b. (2019) € 9,3 mln. (2018) € 8,7 mln. (2017)	€ n.n.b. (2020) € n.n.b. (2019) € 2,1 mln. (2018) € 3 mln. (2017)		Ja, de deelnemers in een GR zijn gezamenlijk aansprakelijk voor de ontstane tekorten.	Bekostiging via jaarlijkse bijdrage € 691.437 (2017) € 704.841 (2018) € 807.149 (2019) € 849.799 (2020)	Andere gemeenten nemen naar evenredigheid deel	Gemeenten moeten het tekort aanvullen. Toerekening cf. art. 36 GR	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening
Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Flevoland	GR			€ n.n.b. (2020) € n.n.b. (2019) € -203 K (2018) € 36 K (2017)	€ n.n.b. (2020) € n.n.b. (2019) € 5,8 mln. (2018) € 6,2 mln. (2017)	€ n.n.b. (2020) € n.n.b. (2019) € 3,9 mln. (2018) € 3,1 mln. (2017)		Ja, de deelnemers in een GR zijn gezamenlijk aansprakelijk voor de ontstane tekorten.	Bekostiging via jaarlijkse bijdrage € 348.153 (2017) € 354.724 (2018) € 389.724 (2019) € 409.724 (2020)	Andere gemeenten nemen naar evenredigheid deel	Gemeenten moeten het tekort aanvullen	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening
Werkvoorzieningschap IJsselmeergroep Concern voor werk	GR	14,13 %	Participaties	€ n.n.b. (2020) € n.n.b. (2019) € 156 K (2018) € 143 K (2017)	€ n.n.b. (2020) € n.n.b. (2019) € 2,6 mln. (2018) € 2,5 mln. (2017)	€ n.n.b. (2020) € n.n.b. (2019) € 1,1 mln. (2018) € 1,4 mln. (2017)		Ja, de deelnemers in een GR zijn gezamenlijk aansprakelijk voor de ontstane tekorten.	▪ Garantiestelling van € 693.900 voor nieuwbouw kwekerij. ▪ Bekostiging via jaarlijkse bijdrage € 1.904.255 (2017) € 1.762.145 (2018) € 1.681.259 (2019) € 1.620.728 (2020)	Andere gemeenten nemen naar evenredigheid deel	Gemeenten moeten het tekort aanvullen	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening

Verbonden partij	Rechtsvorm	Belang	Soort belang	Resultaat 2017 e.v.	Eigen Vermogen eind 2017 e.v.	Vreemd Vermogen eind 2017 e.v.	Uitkering	Verplichte afdekking van het tekort	Verstrekte garanties en geldleningen en aandelenkapitaal	Risico's afgedekt door andere partners	Overige risico's bij faillissement	Monitoring van risico's
Port of Urk	BV	100%	Gewone aandelen	€ n.n.b. (2020) € n.n.b. (2019) -€ 24 K (2018) -€ 44 K (2017)	€ n.n.b. (2020) € n.n.b. (2019) € 33 K (2018) € 56 K (2017)	€ n.n.b. (2020) € n.n.b. (2019) € 33 K (2018) € 12 K (2017)	n.v.t.	Nee, de aandeelhouder van een BV is niet aansprakelijk voor de schulden van de BV	Aandelenkapitaal van € 100.000; 100.000 aandelen à € 1. Per 31 december 2018 dient er voor € 50.000 volstorting plaatsvinden.	Geen, met uitzondering van het door partijen verstrekte aandelenkapitaal	In de gemeentebegroting 2020 ev jaren wordt geen rekening gehouden met een jaarlijkse winstuitkering.	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening
Flevolands Archief (voorheen Erfgoedcentrum Nieuw Land	GR			€ n.n.b. (2020) € n.n.b. (2019) € 1 K (2018) € 129 K (2017)	€ n.n.b. (2020) n.n.b. (2019) € 607 K (2018) € 129 K (2017)	€ n.n.b. (2020) n.n.b. (2019) € 318 K (2018) € 1,1 mln. (2017)		Ja, de deelnemers in een GR zijn gezamenlijk aansprakelijk voor de ontstane tekorten.	Bekostiging via jaarlijkse bijdrage € 57.013 (2017) € 43.998 (2018) € 44.488 (2019) € 45.156 (2020)	Andere gemeenten nemen naar evenredigheid deel	Gemeenten moeten het tekort aanvullen	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening
Omgevingsdienst Flevoland & Gooi- en Vechtstreek (OFGV)	GR	2,17%		€ n.n.b. (2020) € n.n.b. (2019) € 194 K (2018) € 729 K (2017)	€ n.n.b. (2020) € n.n.b. (2019) € 1,4 mln. (2018) € 1,9 mln. (2017)	€ n.n.b. (2020) € n.n.b. (2019) € 4,4 mln. (2018) € 4,9 mln. (2017)		Ja, de deelnemers in een GR zijn gezamenlijk aansprakelijk voor de ontstane tekorten.	Bekostiging via jaarlijkse bijdrage € 219.224 (2018) € 219.224 (2019) € 269.315 (2020)	Andere gemeenten nemen naar evenredigheid deel	Gemeenten moeten het tekort aanvullen	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening

Verbonden partij	Rechtsvorm	Belang	Soort belang	Resultaat 2017 e.v.	Eigen Vermogen eind 2017 e.v.	Vreemd Vermogen eind 2017 e.v.	Uitkering	Verplichte afdekking van het tekort	Verstrekte garanties en geldleningen en aandelenkapitaal	Risico's afgedekt door andere partners	Overige risico's bij faillissement	Monitoring van risico's
Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland	Centrumregeling							Ja, de deelnemers dragen elk de kosten voor de hulp aan de eigen cliënten.	Bekostiging via jaarlijkse bijdrage € 2.134.403 (2017) € 2.616.126 (2018) € 2.376.000 (2019) € 2.447.000 (2020)	Het totale budget mag niet worden overschreden. Er zijn afspraken t.a.v. solidariteit.	Gemeenten moeten het tekort aanvullen	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening
Stichting FlevoMeer Bibliotheek	Stichting			€ n.n.b. (2020) € n.n.b. (2019) € -60 K (2018) -€ 342 K (2017)	€ n.n.b. (2020) € n.n.b. (2019) € n.n.b. (2018) € 1,1 mln. (2017)	€ n.n.b. (2020) € n.n.b. (2019) € n.n.b. (2018) € 3,7 mln. (2017)			Bekostiging via jaarlijkse bijdrage € 348.288 (2017) € 352.635 (2018) € 367.170 (2019) € 378.014 (2020)	Andere gemeenten nemen naar evenredigheid deel		Beoordeling van de begroting en de jaarrekening

Inleiding

Het grondbeleid heeft invloed op en samenhang met, de realisatie van programma's, zoals op het gebied van ruimtelijke ordening en volkshuisvesting, verkeer en vervoer, cultuur, sport en recreatie en economische zaken. Daarnaast heeft het grondbeleid een grote financiële impact. Het gaat in het grondbeleid om grote belangen en grote hoeveelheden geld. De resultaten op grondexploitaties en de financiële risico's zijn van groot belang voor de algemene financiële positie van de gemeente.

Vanaf 1 januari 2005 zijn gemeenten en provincies op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) onder meer verplicht een paragraaf grondbeleid op te nemen in de jaarlijkse begroting. Deze paragraaf grondbeleid dient gebaseerd te zijn op de 'Nota grondbeleid' die het College van Burgemeester en Wethouders ten minste eens in de vier jaar aan de gemeenteraad voorlegt.

Gemeente Urk voert een actief grondbeleid. Hiervoor zijn open en transparante kaders en uitgangspunten nodig. De gemeenteraad heeft in zijn vergadering van 22 augustus 2007 de 'Kadernota Grondbeleid' vastgesteld. Het is de verantwoordelijkheid van het College van Burgemeester en Wethouders om dit grondbeleid nader vorm te geven en te concretiseren binnen de door de gemeenteraad aangegeven kaders.

De gemeente Urk wil gronden aan- en verkopen, waardoor woningbouw en bedrijfsvestigingsmogelijkheden gegarandeerd blijven. In de uitwerking van het grondbeleid wordt een pro-actieve houding ten aanzien van signalen uit de samenleving aangenomen, dit binnen een acceptabel financieel risicoprofiel. Hierbij dient het continu vergroten van het verdienend vermogen van de grondexploitaties als belangrijk uitgangspunt.

→ Het taakveld grondexploitatie

In het kader van de BBV is er sprake van een programmabegroting en een productenraming. Voor het taakveld Grondexploitatie zijn het programma 3 'Ruimte en ontwikkeling' en het product 30107 'Bouwgrondexploitatie' van belang. Hierin worden de specifieke werkzaamheden van de grondexploitatie geadmistreerd en wordt over deze zaken het financieel beheer gevoerd.

Het taakveld grondexploitatie verzorgt de financiële kant van de ruimtelijke ordening. Dit is in essentie gericht op de tijdige productie en levering van bouwrijpe grond met als doel de bestuurlijk en maatschappelijk gewenste ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk te maken, c.q. te faciliteren. Hierbij wordt gestreefd naar het meest gunstige exploitatieresultaat en borging van de noodzakelijke gemeenschappelijke publieke kwaliteit. Het taakveld grondexploitatie heeft verder als taak de beschikking te hebben over het benodigde grondbeleidsinstrumentarium met als belangrijke randvoorwaarde dat er verantwoord wordt omgegaan met de risico's die samenhangen met de exploitatie van gronden. Sinds de nieuwe wet op de ruimtelijke ordening wordt steeds meer de aandacht gericht op het kostenverhaal indien ruimtelijke initiatieven door partijen, niet zijnde de gemeente, worden ontwikkeld en uitgevoerd.

→ Relatie met de jaarrekening, tussenrapportage en begroting

De activiteit bouwgrondexploitatie kent vijf belangrijke budgetcyclus momenten, te weten de perspectiefnota (1x in de vier jaar), begroting, twee tussenrapportages en de jaarrekening. Bij de begroting wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de verschillende exploitaties. Terugkijkend naar de rekening, ingaand op ontwikkelingen in het dienstjaar en vooruitkijkend via het komende dienstjaar (begrotingsjaar) naar de uiteindelijke geprognosticeerde resultaten.

→ (Strategische) verwervingen

De positie van de gemeente Urk op het gebied van grondbeleid is de afgelopen jaren veranderd. De gemeente Urk richt zich meer op de uitvoering van actief grondbeleid. Binnen de uitvoering van actief grondbeleid past het doen van strategische aankopen.

Onder **strategische aankopen** wordt het volgende verstaan:

'Strategische aankopen vinden plaats in gebieden waarvoor nog geen enkel planologisch kader of alleen een structuurvisie voor handen is, maar waar de gemeente grondpositie wil en kan verwerven met het oog op de te verwachten mogelijkheden / kansen tot ontwikkeling van deze gebieden, dan wel gronden kan verwerven voor compensatiedoelinden (ruilobjecten)'.

Een strategische grondaankoop vloeit voort uit een actieve opstelling van de gemeente op de vastgoedmarkt. Hierbij worden de volgende afwegingen gemaakt:

- de termijn waarop de gronden benodigd zijn, hierbij dient het doel c.q. de bestemming welke de gemeente voor ogen heeft duidelijk te worden aangegeven;
- de inschatting van het risico dat de gewenste ontwikkeling wordt vertraagd dan wel niet doorgaat;
- de prijs (is die marktconform en hoe is die op termijn).

In de perspectiefnota 2012 is voorgesteld een structureel verwervingsbudget beschikbaar te stellen voor strategische aankopen. Dit tot een bedrag van 1% van de boekwaarde van de complexen, ofwel € 172.500. Dit voorstel is overgenomen. In de 'Kadernota Grondbeleid', zullen de "spelregels" voor het verwervingsbudget worden opgenomen.

► BOUWGROND IN EXPLOITATIE (BIE)

Dit betreft exploitaties of activiteiten, die binnen de grondexploitatie actief in uitvoering zijn genomen. Aan dit uitvoeringsstadium ligt in principe een expliciet raadsbesluit ten grondslag, waarin ten minste de volgende zaken zijn besloten:

- Programma en planning;
- Financiële consequenties op basis van een exploitatieberekening;
- Dekking;
- Voorziening (in geval van negatief resultaat);
- Eventuele inbreng van onroerende zaken uit de (strategische) voorraad.

De te verwachten resultaten van de lopende actieve grondexploitaties zijn als volgt:

Complex	Geraamd resultaat ultimo 2018 (incl. afdrachten)	Positief / negatief	Geraamd resultaat ultimo 2019 (incl. afdrachten)	Positief / negatief	Geraamd bedrag afdrachtsfondsen	Looptijd verkoop	Exploitatie laatst vastgesteld
1. Zeewijk (afroning)	1.369.843	positief	1.369.843	positief	47.443	2007 - 2020	dec-18
2. Oranjewijk fase 1	562.830	positief	562.830	positief	164.408	2014 - 2020	dec-18
3. Oranjewijk fase 2	2.197.522	positief	2.197.522	positief	633.839	2018 - 2023	dec-18
4. Zeeheldenwijk *)	2.231.968	positief	2.231.968	positief	p.m.	2022 - 2036	dec-18
5. Zwolse Hoek, fase 4 **)	-599.700	negatief	-599.700	negatief	143.000	2004 - 2019	dec-18
6. Zwolse Hoek, fase 5	378.330	positief	378.330	positief	206.959	2007 - 2022	dec-18
Totaal resultaat	6.140.793	positief	6.140.793	positief	1.195.649		

Tot 2019 is voor bovenvermelde complexen winst (incl. fondsafdrachten) genomen tot een bedrag van € 7.998.308.

*) De op 4 juli 2019 herziene grondexploitatie is in deze begroting niet als uitgangspunt genomen.

***) Voor het complex Zwolse Hoek 4 is ultimo 2018 voorziening ad € 599.700 gevormd.

NB: De resultaten zijn exclusief af te dragen vennootschapsbelasting.

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dienen de actieve grondexploitaties jaarlijks te worden herzien. Op 13 december 2018 heeft de gemeenteraad de actieve grondexploitaties geactualiseerd. De herzieningen zijn gebaseerd op de nieuwe regels uit het BBV. Ook zijn op basis van het BBV de fondsafdrachten geschrapt uit de grexen. De afdrachten worden nu niet meer als kostenregel opgenomen, maar worden afzonderlijk zichtbaar gemaakt. Dit zodat deze als resultaatbestemming kunnen worden genomen bij winstname of afsluiting van het plan. Voor de volledigheid zijn de bedragen voor fondsafdracht in bovenstaande tabel wel zichtbaar gemaakt.

Overzicht verwachte ontwikkeling boekwaarden actieve grondexploitaties

Bedragen (x € 1.000)	rekening 2018	begroting 2019	begroting 2020	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023
1. Zeewijk (fase 3 en 4)	-743.872	-764.592				
2a. Oranjewijk fase 1	1.172.442	227.176				
2b. Oranjewijk fase 2	4.995.300	2.968.467	64.950	-1.219.567	-1.624.269	-1.624.269
3. Zeeheldenwijk	18.770.512	23.763.775	32.421.156	33.556.317	28.567.332	22.290.334
4a. Zwolse Hoek, fase 4	399.505	599.700				
4b. VZ verwacht verlies Zwolse Hoek, fase 4	-599.700	-599.700				
5. Zwolse Hoek, fase 5	240.615	-182.217	-609.526			
6. Binnendijks bedrijventerrein	0	6.000.000	12.398.811	24.666.167	28.919.229	29.271.002
Totaal	24.234.802	32.012.609	44.275.391	57.002.917	55.862.292	49.937.067

Toelichting in exploitatie genomen gronden:

Actieve grondexploitatie	Toelichting
Zeewijk (afrondding)	Medio december 2017 heeft de raad voor het laatst een grondexploitatie voor dit plan vastgesteld. Het gaat hier om de afwikkeling van de samengevoegde plannen Zeewijk 3 en 4. Op dit moment zijn in dit plan nog 2 kavels te koop. Het streven is er op gericht om de gemeenteraad in 2020 voor te stellen om dit complex af te sluiten.
Oranjewijk, fase 1	Het plan de 'Oranjewijk' is een ontwikkelingsplan waarbij woningen en maatschappelijke doeleinden worden aangelegd. Het (vernieuwde) plan is in de raadsvergadering van oktober 2013 door de raad vastgesteld. In de Meerjarenperspectiefnota 2015-2019 is besloten Oranjewijk te splitsen in een fase 1 en fase 2. In de raadsvergadering van december 2018 is voor Oranjewijk fase 1 geactualiseerde grondexploitatie vastgesteld. Daarin werd nog een resultaat verwacht van € 562.830. Tot en met 2018 is in dit plan een winst (inclusief fondsafdrachten) genomen tot een bedrag van € 1.995.155.
Oranjewijk, fase 2	Het plan de 'Oranjewijk' is een ontwikkelingsplan waarbij woningen en maatschappelijke doeleinden worden aangelegd. Het (vernieuwde) plan is in de raadsvergadering van oktober 2013 door de raad vastgesteld. In de Meerjarenperspectiefnota 2015-2019 is besloten Oranjewijk te splitsen in een fase 1 en fase 2. In de raadsvergadering van december 2018 is voor beide fases een geactualiseerde grondexploitatie vastgesteld. Voor fase 2 wordt op basis van deze exploitatie een resultaat verwacht van € 2.197.523 (excl. afdrachten ad € 709.385). Tot ultimo 2018 is winst (inclusief fondsafdrachten) genomen tot een bedrag van € 772.725.
Zeeheldenwijk	De gemeenteraad heeft op 13 december 2018 de grondexploitatie vastgesteld. Deze exploitatie sloot op een verwacht resultaat van € 2.231.968. In juli 2019 is opnieuw een grondexploitatie voor dit plan vastgesteld. Dit plan sluit op een voordelig resultaat van € 3.014.358. De verbetering van het resultaat is onder meer het gevolg van toename van het aantal woningen in het plan. Omdat het hier gaat om een incidentele aanpassing gedurende het jaar, is er voor gekozen om in deze paragraaf F uit te gaan van de grondexploitatie vastgesteld op 13 december 2018.

Zwolse Hoek, fase 4	Medio december 2018 heeft de raad voor het laatst een grondexploitatie voor dit plan vastgesteld. Op basis van deze exploitatie wordt bij afsluiting een negatief resultaat verwacht van € -599.700 (excl. afdrachten ad € 143.000. Op dit moment zijn in dit plan geen kavels meer te koop. Het streven is er op gericht om de gemeenteraad in december 2019 voor te stellen om dit complex af te sluiten per ultimo 2019. De laatste uitgaven en inkomsten kunnen dan via de balans worden afgewikkeld.
Zwolse Hoek, fase 5	Medio december 2018 heeft de raad voor het laatst een grondexploitatie voor dit plan vastgesteld. Op basis van deze exploitatie wordt ultimo 2018 bij dit complex een resultaat verwacht van € 378.330 (excl. afdrachten. Tot en met 2018 is winst genomen tot een bedrag van € 1.061.543.
Binnendijks-bedrijventerrein	Er wordt gewerkt aan het opstellen van een grondexploitatie. De bedoeling is dat deze grondexploitatie in de raadsvergadering eind 2019 wordt vastgesteld.

NB: De actieve grondexploitatie worden jaarlijks herzien en verantwoord via de jaarrekening.

→ **Gronduitgifte**

Het gronduitgiftebeleid is het sluitstuk van het actief grondbeleid. Op Urk is uitgifte in eigendom de meest voorkomende uitgifteform. Veelal wordt gewerkt met standaard-koopovereenkomsten. De ontwikkeling van Urk is niet altijd een zaak van de gemeente alleen. In het kader van planontwikkeling met projectontwikkelaars en bouwers wordt gewerkt met samenwerkings- of realisatie-overeenkomsten. De wijze van samenwerking met marktpartijen wordt complexer. Dit stelt hoge eisen aan het vastleggen van de afspraken in overeenkomsten, zeker wanneer daarbij de mogelijke risico's worden betrokken.

In 2020 zal de uitgifte van bedrijfsgrond zich concentreren in 'Zwolse Hoek, fase 5'. In dit fase zijn nog 2 kavels beschikbaar. De uitgifte van grond voor woningbouw zal in 2020 hoofdzakelijk plaatsvinden in Oranjewijk (fase 1 en 2). Naast uitleg in de 'wei' vinden er woningbouwontwikkelingen in de 'wijk' plaats. Een goed voorbeeld daarvan is de inbreiding op de voormalige schoollocatie 'Vuurbaak'. Voor de Wilhelminaschoollocatie is onlangs een realisatieovereenkomst getekend met de Talma voor het bouwen van zorgappartementen. De grond is op 27 september 2019 aan de Talma overgedragen. Zij draagt zelf zorg voor het bouw- en woonrijp maken van de grond.

→ **Grondprijzen**

De gemeente Urk kiest er voor om bij de vaststelling van de grondwaarde uit te gaan van de marktwaarde van de grond. Op Urk worden de minimale uitgifteprijzen voor bouwgrond door de gemeenteraad vastgesteld. Aanpassing van de grondprijs ten gevolge van prijsstijgingen vindt jaarlijks plaats door het college van burgemeester en wethouders. De te hanteren grondprijzen worden jaarlijks vastgelegd in de zogenaamde grondprijzennota. Op deze wijze informeert het college een ieder over de grondprijzen binnen de gemeente Urk. Het vormt tevens een kader voor de verschillende actoren die binnen de gemeentelijke organisatie betrokken zijn bij het verkoopproces van bouwgrond. De vastgestelde grondprijzen vormen de input voor de te actualiseren grondexploitaties. Uit onderstaand overzicht blijken de grondprijzen 2017, 2018, 2019 en 2020 (exclusief BTW).

Woningbouw en bijzondere voorzieningen Prijzen exclusief B.T.W.	Grondprijs 2016	Grondprijs 2017	Grondprijs 2018	Grondprijs 1-7-2019	Grondprijs 2020*
Rijenwoningen, huur	156,01	158,74	21.822,50	22.193,48	22.948,06
Rijenwoningen, koop	188,54	191,84	201,43	222,58	230,15
Patiowoningen	194,18	197,58	207,46	229,54	237,34
Twee onder één kap woningen (geschakeld)	194,18	197,58	207,46	229,24	237,03
Twee onder één kap woningen	229,92	233,94	238,03	244,46	252,77
Vrijstaande woningen	258,41	262,93	267,53	274,75	284,09
Maatschappelijke voorzieningen (ondergrens)	154,64	157,35	160,10	160,00	165,44
Nutsvoorzieningen (Oude dorp)	250,25	254,63	259,09	260,00	268,84
Appartementengebouwen (koop)	309,94	315,36	320,88	336,92	348,38
Sociale huur, grondwaarde per appartement	22.364,46	22.755,84	23.154,07	22.193,48	22.948,06

Bedrijventerrein (per locatie) Prijzen exclusief B.T.W.	Grondprijs 2016	Grondprijs 2017	Grondprijs 2018	Grondprijs 2019	Grondprijs 2020*
Zwolse Hoek, fase 4 Overige locaties	67,50	68,68	70,05		
Zwolse Hoek, fase 5 Zichtlocatie 'Domineesweg'	138,49	140,91	143,73	145,00	146,60
Overige locaties	75,85	77,18	78,72	Maatwerk	

*) Deze grondprijs is nog niet definitief vastgesteld

→ **Overzicht geprognosticeerde aantal te verkopen m2 grond**

Complexen	31-12-2018	Verkocht in 2019	31-12-2019	Verkocht in 2020	31-12-2020
Zwolse Hoek 5	13.237	3.800	9.437	9.437	0
Oranjewijk I	8.048	1.830	6.218	2.413	0
Oranjewijk II	46.448	9.095	37.353	20.142	3.805
Zeewijk afronding	5.347	4.334	1.013	1.013	0
	73.080	19.059	54.021	33.005	3.805

Planning woningbouw (op te leveren woningen) Urk 2016-2023

Grondcomplex	Opgeleverd			Prognose 2019-2023				
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Zeewijk	4	5	2	14	2			
Oranjewijk 1 ^e fase	35	52	32	3	25	27		
Oranjewijk 2 ^e fase			83	67	28	8	28	
Oranjewijk 3 ^e fase					73	54		36
Wilhelminaschoollocatie					32	32		
Vuurbaakschoollocatie			22					
Zeeheldenwijk							94	94
Overig	37	1	2		12			
Totaal aantal woningen	76	58	141	84	172	121	122	130

► **OVERIGE VOORRAAD** (m.i.v. 1-1-2017 gerubriceerd onder MVA)

Overzicht ontwikkeling geprognosticeerde boekwaarden overige voorraad

Bedragen (x € 1.000)	rekening 2018	begroting 2019	begroting 2020	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023
Locatie Wilhelminaschool	795.077	0	0			
Bedrijfspannen Oost	231.827	231.827	231.827	231.827	231.827	231.827
Locatie Meijer Westgat	125.000	125.000	0	0	0	0
Locatie Pul Westgat	301.144	301.144	0	0	0	0
Vorbereidingskrediet BDBT	105.963	365.963	0	0	0	0
Locatie Westgat 7 & 8	111.717	111.717	0	0	0	0
Overig *			500.000	500.000	500.000	500.000
Totaal	1.670.728	1.135.651	731.827	731.827	731.827	731.827

* stelpost strategische aankopen.

Toelichting overige voorraad:

Overige voorraad	Toelichting
Locatie 'Wilhelminaschool'	Dit complex behoort tot de balanspositie overige voorraad. Voor de Wilhelminaschoollocatie is onlangs een realisatieovereenkomst getekend met de Talma voor het bouwen van zorgappartementen. De verwachting is dat de grond in 2019 aan de Talma kan worden overgedragen, waarna zij zelf zorgdragen voor het bouw- en woonrijp maken van de grond. Zodra de akte is gepasseerd kan deze balanspositie worden afgewikkeld
Bedrijfspannen Oost	Voorlopig zijn er nog geen concrete plannen voor herontwikkeling van genoemd pand. De kosten worden ten laste gebracht van de reserve grondzaken. Het pand wordt tot het moment van herontwikkeling verhuurd.
Westgat 2a	In 2016 zijn de opstallen met bijbehorende grond aangekocht. Dit pand is geactiveerd en de daaruit voortvloeiende lasten worden gedekt ten laste van de reserve grondzaken. Eind 2019 gaat dit actief onder de actieve grex Westgat vallen.
Westgat 3, 4, 5 en 6	In 2017 zijn de opstallen met bijbehorende grond Pul/Westgat 3, 4, 5 en 6 Urk aangekocht voor een bedrag van € 301.144. Deze panden zijn geactiveerd en de daaruit voortvloeiende lasten worden gebracht van de reserve grondzaken. Eind 2019 gaat dit actief onder de actieve grex Westgat vallen.

► **Kostenverhaal**

In de praktijk kan het voorkomen dat particulieren of marktpartijen grond in bezit hebben, waarop zij de bestemming zelf willen realiseren. Wanneer zich die situatie voordoet, moet de betreffende partij een bijdrage leveren aan de gemeente voor de kosten van bijvoorbeeld de aanleg van de openbare voorzieningen en de voorbereiding van planologische maatregelen (bijvoorbeeld bestemmingsplan): het zogenaamde kostenverhaal.

Als de gemeente eigenaar is van de grond, kan de gemeente de door haar gemaakte kosten in de verkoopprijs van (bouwrijpe) kavels verdisconteren. Daarnaast kan de gemeente een (privaatrechtelijke) overeenkomst met een betreffende eigenaar sluiten omtrent de te verhalen kosten en realisatie van de toegedachte bestemming op zijn/haar eigendom (een zogenaamde anterieure overeenkomst).

Als bijvoorbeeld een eigenaar van grond gelegen binnen het plangebied de toekomstige bestemming op zijn/haar eigendom zelf wenst te realiseren en hiervoor geen privaatrechtelijke overeenkomst met de gemeente wenst te sluiten, dan dient de gemeente haar kosten op een andere wijze te verhalen. Dit laatste wordt 'kostenverhaal via het exploitatieplan/kostenverhaal in het kader van de Wet ruimtelijke ordening' genoemd. De afdeling 6.4 Grondexploitatie van de Wet ruimtelijke ordening (Wro), de zogenaamde Grondexploitatiewet, schept een publiekrechtelijk kader om deze kosten te verhalen bij een zogenaamde zelfrealisatie.

Belangrijk is dat private overeenkomsten mogelijk blijven, maar er is nu een publiekrechtelijke zekerheid (vangnet) als er via de privaatrechtelijke weg geen overeenstemming komt. Onderhandelingen met ontwikkelaars worden dan ook gebaseerd op de uitgangspunten van de grondexploitatiewet.

► **Grondexploitaties**

De ruimtelijke plannen moeten financieel uitvoerbaar zijn. De plannen worden daartoe financieel vertaald in haalbaarheidsberekeningen en grondexploitaties, die in principe financieel sluitend zijn. Een grondexploitatie is een middel bij de besluitvorming. Met een grondexploitatie kan:

- de haalbaarheid van een project worden aangetoond;
- aangegeven worden hoe de financiële dekking dient te worden verzorgd;
- een keuze tussen alternatieven worden onderbouwd;
- afweging gemaakt worden hoe een plangebied ingevuld zal worden, zoals de verhouding tussen de diverse opbrengstcategorieën.

► **Structuurvisie**

Belangrijk onderdeel van de nieuwe grondexploitatiewet is de mogelijkheid kosten van grote bovenwijkse voorzieningen door te berekenen aan de ruimtelijke ontwikkelingen. In de structuurvisie dienen de ontwikkelingslocaties en deze projecten te worden aangeduid en voorzien te worden van een investeringsprogramma voor de bovenwijkse/bovenplanse werken (zogenaamde uitvoeringsprogramma).

Zoals bekend is de geactualiseerde structuurvisie 2035+ vastgesteld door de raad in de vergadering van 4 juli 2019. Belangrijk onderdeel hiervan is het kostenverhaal van de bovenwijkse/bovenplanse werken.

► **Huidige afdracht bovenwijkse voorzieningen**

Belangrijk onderdeel van de nieuwe grondexploitatiewet is de mogelijkheid kosten van grote bovenwijkse voorzieningen door te berekenen aan de ruimtelijke ontwikkelingen. In de structuurvisie dienen de ontwikkelingslocaties en deze projecten te worden aangeduid en voorzien te worden van een investeringsprogramma voor de bovenwijkse/bovenplanse werken (zogenaamde uitvoeringsprogramma).

Op basis van vigerende wetgeving vindt nog een afdracht plaats per verkochte m² voor de derde verkeersbrug. Deze opslagen (verantwoord binnen het fonds dorpsuitleg en reserve infrastructuur) voldoen aan de gewijzigde wet- en regelgeving. Op grond van het BBV mogen de afdrachten eerst bij afsluiting van de betreffende grondexploitatie plaatsvinden (resultaatbestemming).

► **Algemene reserve grondexploitatie**

Door de gemeenteraad (via o.a. kadernota en grondbeleid) is bepaald dat de reserve grondzaken een stand moet hebben gelijk aan een vastgesteld percentage van de totale boekwaarden. Vanwege het hoge risicoprofiel van het nieuw te ontwikkelen bedrijventerrein is een hoger percentage gehanteerd. Op grond van de in gang gezette ontwikkelingen (inclusief Schokkerhoek en Binnendijks bedrijventerrein) is in de kadernota 2019 een financiële doorkijk gemaakt tot en met het jaar 2029. Voor de komende 10 jaar is een reservestand van € 7 miljoen noodzakelijk. Op dit moment is, ten opzichte van de gewenste stand van de reserve, een tekort aanwezig van € 611.000. Bij toekomstige winstnemingen zal de reserve grondzaken worden aangezuiverd in verband met de hiervoor genoemde risico's.

Stand per 1 januari 2020	6.141.585
Mutaties 2020	
1. Bijdrage Indu oud	20.000
2. Rente Westgat (3 jaar)	40.000
3. Rente bedrijfspanden Oost (4 jaar)	30.000
4. Voeding reserve strategische aankopen	172.500
5. Afdracht VPB (actueel meerjarig saldo)	50.000
6. Geprognosticeerde winstname 2020	-559.628
	-247.128
Stand 31 december 2020	6.388.713
Noodzakelijke stand reserve grondzaken	7.000.000
Saldo	-611.287

Ad 1. Bijdrage restant krediet grondaankoop indu oud

Eind 2009 is besloten tot de aankoop van een bedrijfspand met erf op een industrieterrein. In 2010 heeft de daadwerkelijke transactie plaats gevonden. Overeenkomstig de besluitvorming is deze aankoop gedekt ten laste van de reserve grondzaken. In de reserve grondzaken is voor sloop nog een bedrag van circa € 20.000 beschikbaar.

Ad 2. Rente Westgat

Op de balanspositie overige voorraad gronden mogen op basis van de voorschriften (BBV) geen rente en kosten meer worden toegerekend. Voor rente en kosten Westgat is in dit verband een bedrag van € 40.000 (periode van 4 jaar) opgenomen.

Ad 3. Rente bedrijfspanden Oost

Op de balanspositie overige voorraad gronden mogen op basis van de voorschriften (BBV) geen rente en kosten meer worden toegerekend. Voor rente en kosten bedrijfspanden Oost is in dit verband een bedrag van € 30.000 (periode van 4 jaar) opgenomen.

Ad 4. Voeding reserve strategische aankopen

In de perspectiefnota 2013 is besloten een structureel verwervingsbudget beschikbaar te stellen voor strategische aankopen. Dit tot een bedrag van 1% van de boekwaarde van de complexen. Dit voorstel is overgenomen, zodat er jaarlijks een bedrag beschikbaar is van € 172.500.

Ad 5. Afdracht VPB

Op basis van de actuele inschatting wordt een bedrag voor de betaling van VPB 2020 opgenomen.

Ad 6. Geprognosticeerde winstnamen.

Op grond van de boekhoudvoorschriften (BBV) moet voor zover van toepassing ieder jaar winst worden genomen volgens de POC-methode (Percentage Of Completion method). Op deze wijze wordt over 2020 een winst verwacht van € 559.628. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de reserve grondzaken.

► Doorgronden van grondbeleid

Gemeentelijk grondbeleid is een complex beleidsveld waaraan grote financiële en politieke belangen zijn verbonden. De complexiteit heeft tot gevolg dat grondbeleid voor vele een lastig te doorgronden materie is. Vanwege de aan het grondbeleid verbonden belangen is transparantie belangrijk. Onder meer voor een goede uitvoering van de controlerende en kaderstellende taak van de gemeenteraad is het van belang dat de regels goed worden vastgelegd en dat de verslaglegging met betrekking tot de uitvoering van het grondbeleid zo transparant mogelijk plaatsvindt.

Het grondbeleid dient beleidsmatig, juridisch en financieel te worden vastgelegd. Daarnaast dient ook de procesmatige en organisatorische impact ervan (taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden) te worden vastgelegd. Een aantal grondbeleidsonderdelen binnen de gemeente Urk zijn uitgewerkt. Enkele onderdelen dient echter verder te worden ontwikkeld en geïmplementeerd. Een groot deel van de regels vloeit voort uit aangepast regelgeving, te weten de Grondexploitatiewet en het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten.

Vastgesteld kan worden dat de gemeente Urk de afgelopen jaren belangrijke verbeteringen in met name de grondexploitaties heeft doorgevoerd. Het proces om te komen tot groei van de risicoreserve grondzaken ligt op schema. Ook ten aanzien van de transparantie binnen het onderdeel grondexploitatie zijn stappen gemaakt. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan de Meerjaren Perspectiefnota Grondexploitaties 2015–2020 en de jaarlijkse actualisatie van de verschillende grondexploitaties.

Een volgende stap in de verdere ontwikkeling van het grondbeleid is het aan de gemeenteraad aanbieden van de geactualiseerde nota grondbeleid.

► Actualiteit grondexploitatieberekeningen

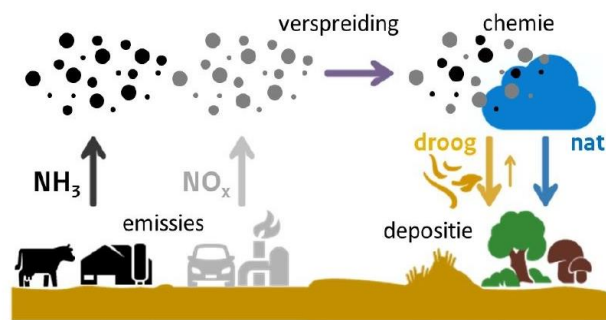
Jaarlijks worden de grondexploitatieberekeningen van de actieve complexen geactualiseerd. Het gestelde in deze paragraaf is gebaseerd op de grondexploitaties uit december 2018 en de resultaten tot medio 2019.

► PROGRAMMA AANPAK STIKSTOF (PAS)

Veel bouwplannen sneuvelen de afgelopen periode als gevolg van de uitspraak Raad van State met betrekking tot de Programmatische Aanpak Stikstof. Gesteld kan worden dat het stikstofvraagstuk ook gevolgen heeft voor de gebiedsontwikkelingen binnen de gemeente Urk. Heeft dit vraagstuk ook gevolgen voor de grondexploitaties van de gemeente Urk? Binnen het grondbedrijf wordt onderscheid gemaakt tussen verschillende ontwikkelvormen. In hoeverre de PAS-uitspraak daadwerkelijk impact heeft op een grondexploitatie, verschilt per situatie en project.

Bij grondexploitaties, waarbij de gemeente actief grondbeleid uitvoert (bijvoorbeeld Zeeheldenwijk, nieuw bedrijventerrein, etc.) moet er sprake zijn van bestemmingsplannen en vergunningen die (alsnog) moeten voldoen aan wetgeving.

Dit leidt tot extra onderzoekskosten, extra ambtelijke inzet en bij vertraagde start bouw (voorlopig nog niet aan de orde) tot extra rentekosten. Naast onderzoekskosten is het mogelijk dat de gemeente en/of ontwikkelaars extra maatregelen moeten treffen, om tijdens

de bouw- en gebruiksfase te kunnen voldoen aan de stikstof-normen. Hierbij kan gedacht worden aan inzet van elektrische voertuigen tijdens de aanleg en bouw of verbetering van het duurzaamheidsconcept van nieuwe of bestaande woningen/bedrijven. Dit leidt mogelijk tot extra bouw- en bijkomende kosten voor de realisatie. De grondwaarde kan daardoor onder druk komen te staan, tenzij deze kosten voor rekening kunnen komen van de uiteindelijke koper van een kavel.

Bij faciliterend grondbeleid vindt kostenverhaal plaats via een overeenkomst. Betaling van de gemeentelijke kosten vindt in de regel plaats op het moment dat een bestemmingsplan onherroepelijk is geworden. De stikstofdiscussie vergt bij deze projecten (bijvoorbeeld supermarkt op Lemsterhoek) extra ambtelijke inzet en onderzoekskosten. Het is de vraag of deze kosten volledig bij een initiatiefnemer in rekening kunnen worden gebracht.

Bij de financiële vertaling van de stikstofproblematiek moet goed worden nagedacht over er sprake is van een feit of juist een risico. Voorlopig zien we het stikstofprobleem als een risico, waarbij we extra gevolgen in beeld gaan brengen. Het mogelijk risico wordt gekwantificeerd en meegenomen in de risicoparagraaf van het project. Dit zal leiden tot het verhogen van het risicoprofiel per project, maar niet direct de financiële waardering van gronden.

► TUSSENTIJDSE WINST NEMEN BIJ POSITIEVE GRONDEXPLOITATIES

Algemeen

Bij het stelsel van baten en lasten zoals geformuleerd in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn het toerekeningbeginsel, het voorzichtigheidsbeginsel en het realisatiebeginsel essentiële uitgangspunten. Baten en lasten – en het daaruit vloeiende resultaat – moeten worden toegerekend aan de periode waarin deze zijn gerealiseerd. Bij meerjarige projecten betekent dit dat (de verwachte) winst niet pas aan het eind van het project als gerealiseerd moet worden beschouwd, maar gedurende de looptijd van het project tot stand komt en ook als zodanig moet worden verantwoord. Het verantwoorden van tussentijdse winst is daarmee geen keuze maar een verplichting die voortvloeit uit het realisatiebeginsel. Bij het bepalen van de tussentijdse winst is het wel noodzakelijk de nodige voorzichtigheid te betrachten.

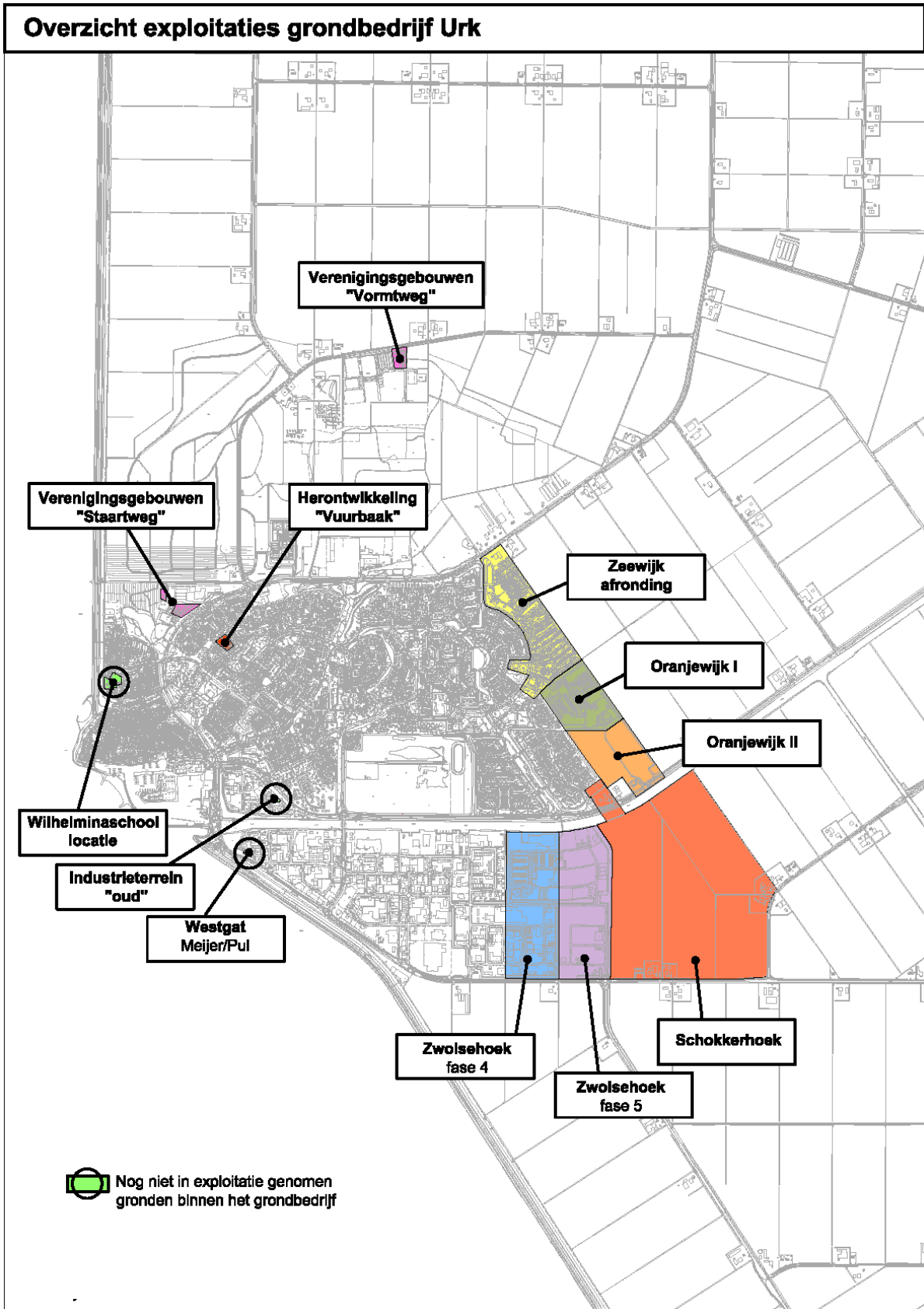
Percentage of completion (Poc)

Voor het bepalen van de tussentijdse winst is aansluiting gezocht bij een algemeen aanvaardbare methodiek (bedrijfsleven, fiscaal), waarbij rekening is gehouden met de bijzondere kenmerken van gemeentelijke grondexploitaties. De doelstelling van het gemeentelijk grondbeleid is immers niet primair gericht op het behalen van financieel rendement, maar op het bereiken van het gewenste voorzieningenniveau voor inwoners en bedrijven. De Poc-methode houdt rekening met de fase waarin de grondexploitatie, zowel wat betreft de opbrengsten als de kosten, verkeert. Daarnaast is deze methode eenvoudig toepasbaar en kan eenduidig worden gehanteerd voor alle positieve grondexploitaties die door gemeenten worden uitgevoerd.

Winstnemingen en fondsafdrachten 2020

Complex	Raming totale kosten	Raming totale opbrengsten	% gereel. kosten	% gereel. opbrengsten	Te nemen winst 2020	Te nemen fonds- afdrachten 2020
Oranjewijk fase 1	11.205.486	-13.717.385	100%	100%	-104.771	-31.455
Oranjewijk fase 2	13.671.811	-16.140.744	89%	80%	-409.852	-165.237
ZH fase 5	14.104.175	-15.349.615	98%	100%	-45.006	-33.572
Schokkerhoek	84.594.311	-86.826.277	39%	0%	0	0
	123.575.784	-132.034.021			-559.628	-230.264

Plattegrond grondexploitaties

Inleiding

Het totale pakket van gemeentelijke belastingen en heffingen bestaat uit verschillende belastingheffingen welke opgelegd worden op grond van een door de gemeenteraad vastgestelde belastingverordening. De doelstelling van de lokale heffingen is het verwerven van eigen middelen uit belastingen en heffingen ter dekking van de algemene en specifieke uitgaven in het kader van de uitvoering van de gemeentelijke taken. De uitvoering en de verantwoordelijkheid voor het uitvoeren van de heffingswerkzaamheden liggen op grond van artikel 231 van de Gemeentewet bij de heffingsambtenaar. Hierbij valt te denken aan het vaststellen en opleggen van de aanslagen en taxatiewaarden, het doen van uitspraken op bezwaren en het verweer bij beroepszaken.

De gemeentelijke heffingen zijn na de algemene uitkering uit het Gemeentefonds de belangrijkste bron van inkomsten. Bij gemeentelijke heffingen wordt onderscheid gemaakt tussen belastingen en retributies. Belastingen hebben een algemeen karakter. Een directe relatie tussen de belasting en de gemaakte kosten van de gemeente is in het algemeen niet aanwezig. Bij de retributies is er wel sprake van een directe relatie tussen de heffing en de gemeentelijke taak. Bij retributies mogen de geraamde opbrengsten niet hoger zijn dan de geraamde kosten van de gemeente voor de uitoefening van de taak.

Tarievenbeleid

Voor de hoogte van tarieven gelden de volgende uitgangspunten:

De belastingen en heffingen worden trendmatig verhoogd, tenzij op grond van een besluit van de gemeenteraad een andere verhoging is vastgelegd. Voor 2020 is de trendmatige verhoging vastgesteld op 1,6%.

Extra verhogingen worden slechts voorgesteld, wanneer daar tegenover de realisering van aanwijsbare voorzieningen ten behoeve van de gemeenschap staan. Dienstverlening door of vanwege de gemeente, behoort kostendekkend te zijn.

De opbrengsten uit de lokale belastingen en heffingen zijn als volgt begroot:

Gemeentelijke heffing	rekening 2018	begroting 2019	begroting 2020	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023
1.1 Onroerende-zaakbelastingen	4.292.640	4.593.257	4.649.187	4.705.116	4.761.047	4.816.977
1.2 Hondenbelasting	63.559	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000
1.3 Precariobelasting	19.069	18.000	18.000	18.000	18.000	18.000
1.4 Toeristenbelasting	57.025	42.024	42.024	42.024	42.024	42.024
Totaal Belastingen	4.432.293	4.715.280	4.771.210	4.827.140	4.883.070	4.939.000
2.1 Afvalstoffenheffingen	1.480.058	1.622.472	1.878.394	1.896.689	1.896.689	1.896.689
2.2 Rioolheffing	2.260.752	2.257.187	2.193.565	2.193.565	2.193.565	2.193.565
2.3 Haven- en kadegelden	598.537	602.049	603.418	604.810	604.810	604.810
2.4 Marktgeden	30.565	29.839	30.004	30.172	30.172	30.172
2.5 Begraafrechten	392.278	301.306	286.781	287.350	287.350	287.350
2.6 Secretarieleges (Titel 1)	340.110	353.093	353.093	353.093	353.093	353.093
2.7. Omgevingsvergunningen (Titel 2)	1.174.006	750.666	381.600	382.548	382.548	382.548
2.8 Leges (Titel 3)	9.844	13.000	13.000	13.000	13.000	13.000
2.9 Overig	0	0	0	0	0	0
Totaal Retributies	6.286.151	5.929.612	5.739.855	5.761.228	5.761.228	5.761.228
TOTAAL	10.718.443	10.644.893	10.511.065	10.588.368	10.644.298	10.700.228

1. BELASTINGEN

Belastingen hebben een algemeen karakter. Een directe relatie tussen de belasting en de gemaakte kosten van de gemeente is in het algemeen niet aanwezig. De opbrengsten van de algemene belastingen gaan naar de algemene middelen van de gemeente. De gemeenteraad bepaalt dus zelf waaraan de gemeente dat geld besteedt. Voorbeelden van algemene belastingen zijn de onroerendezaakbelasting (OZB), precariobelasting en de hondenbelasting.

1.1 Onroerende-zaakbelastingen (OZB)

Onder de naam "onroerende-zaakbelastingen" worden over binnen de gemeente gelegen onroerende zaken, drie directe belastingen geheven:

- eigenarenbelasting voor woningen;
- eigenarenbelasting voor niet-woningen;
- gebruikersbelasting voor niet-woningen

De peildatum voor de belastingplicht is 1 januari van het belastingjaar. Grondslag voor de OZB is de WOZ-waarde.

Elk jaar wordt het onroerend goed gewaardeerd o.g.v. de Wet waardering onroerende zaken (WOZ). Hiermee volgt de WOZ-waarde jaarlijks de marktontwikkeling. De gemeente Urk heeft delen van de jaarlijkse herwaardering uitbesteed aan het taxatiebureau SMQ. Voor het belastingjaar 2020 geldt voor de aanslag OZB de naar prijspeil van 1 januari 2019 vastgestelde waarde van het onroerend goed.

Waardeontwikkeling

Om waardeontwikkelingen van woningen en niet-woningen niet van invloed te laten zijn op de opbrengst, worden de tarieven conform de waardeontwikkelingen aangepast. Dit uitgangspunt is in het verleden altijd bij herwaarderingen gehanteerd. In de huidige markt worden dus de stijgende WOZ-waarden gecompenseerd door een gelijktijdige daling van de tarieven.

Momenteel is er nog geen nauwkeurig inzicht in de lokale waardeontwikkelingen voor 2020. De tariefbepaling in de paragraaf lokale heffingen is daarom indicatief op basis van de permanente marktanalyse. De stijging op de huizenmarkt is fors doorgezet. Vooralsnog wordt uitgegaan van een stijging van gemiddeld 9 % van de huizenprijzen.

Er zijn nog onvoldoende marktgegevens bekend om een betrouwbaar beeld van de waardeontwikkeling van niet-woningen te ontdekken. Er wordt vooralsnog uitgegaan van een waardeontwikkeling van niet-woningen van 2 %. De daadwerkelijke tarieven, op basis van lokale waardeontwikkelingen worden opgenomen in de Verordening Onroerende-zaakbelastingen 2019. De totale OZB-inkomsten bedragen in de begroting 2020 € 4,65 miljoen.

De opbrengsten 2020 en volgende jaren zijn gebaseerd op de besluitvorming van de raad, de groei van het aantal onroerende zaken en de tariefsaanpassingen op basis van de nieuwe waarden in het kader van de hertaxaties Wet WOZ. Op grond van eerder besluitvorming dienen de tarieven zodanig vastgesteld te worden dat de geraamde opbrengsten gerealiseerd worden.

1.2 Hondenbelasting

Onder de naam "hondenbelasting" wordt een directe belasting geheven ter zake het houden van een hond binnen de gemeente. Het is niet nodig dat de gemeente een relatie legt tussen de opbrengst van de hondenbelasting en de kosten die voor de gemeente aan de bevuiling door honden zijn verbonden. Het tarief voor 2020 wordt met 1,6 % verhoogd. De opbrengst voor deze belasting wordt in 2020 geraamd op € 62.000.

1.3 Precariobelasting

De gemeente heft een precariobelasting als vergoeding voor het gebruik van openbare grond. De precariobelasting wordt specifiek geheven voor het plaatsen van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. Voorbeelden van belaste voorwerpen zijn kabels en leidingen, terrassen, bouwmaterialen, zonneschermen, luifels, lichtreclames en vlaggen. Precariobelasting wordt wel gezien als de fiscale tegenhanger van een privaatrechtelijke vergoeding om de gemeentegrond te kunnen gebruiken. De opbrengst wordt in 2020 geraamd op € 18.000.

1.4 Toeristenbelasting

Dit betreft een belasting die wordt geheven voor het houden van verblijf met overnachting binnen de gemeente tegen vergoeding in welke vorm dan ook door personen die niet als ingezetene zijn opgenomen in de Basisregistratie Personen (BRP). Door het heffen van een toeristenbelasting dragen ook niet-inwoners bij in de kosten van de algemene voorzieningen. Het tarief bedraagt € 1,00 per persoon per overnachting. De opbrengst stijgt jaarlijks iets. De opbrengst voor deze belasting wordt in 2020 geraamd op € 42.000.

2. RETRIBUTIES

Onder de naam 'retributies' worden tarieven geheven voor diverse typen gemeentelijke dienstverlening. Bij retributies is er in feite sprake van een directe relatie tussen de heffing en de gemeentelijke taak. De geraamde opbrengsten mogen niet hoger zijn dan de geraamde kosten van de gemeente voor uitoefening van de taak. De aanvrager van de dienst dan wel degene ten behoeve van wie de dienst is verleend, is belastingplichtig.

Vanaf de begroting 2018 moet de gemeente in de paragraaf lokale heffingen een overzicht van baten en lasten opnemen voor heffingen waarbij sprake is van het verhalen van kosten. De gemeente Urk volgt hierin de handreiking van de VNG. Deze handreiking is gericht op een praktische en eenduidige uitvoering van deze verplichting. De voorgeschreven uniforme taakveldindeling biedt de mogelijkheid om met een standaardindeling te werken. Gelet op de ontwikkelingen in de (uitleg van de) regelgeving en de problemen die de gemeenten bij de invoering tegenkomen, zal er nog enige tijd sprake zijn van een dynamisch document.

Uitgangspunt van het nieuwe BBV is dat de integrale kosten via de heffingen in rekening gebracht kunnen worden. Dat zijn de directe kosten vermeerderd met een redelijke opslag voor overhead. De methodiek van de toerekening van de overhead is vastgelegd in de financiële verordening. Op grond van de financiële verordening dient 69,5% van de overhead toegerekend te worden.

Voor de navolgende heffingen geldt dat de opbrengsten niet uit mogen gaan boven de geraamde kosten, ofwel geldt dat deze maximaal kostendekkend mogen zijn:

- Afvalstoffenheffing;
- Rioolrecht;
- Haven- en kadegelden;
- Leges;
- Marktgeden;
- Begraafrechten.

2.1 Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing wordt geheven van degene die in de gemeente feitelijk gebruik maakt van een perceel ten aanzien waarvan ingevolge art. 10.11 van der Wet Milieubeheer een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt. De hoogte van de aanslag is afhankelijk van de gezinsgrootte en de soort container. De container wordt 2-wekelijks geleegd. In de tarieven zijn ook de kosten voor de milieustraat en het straatvegen verwerkt.

De opbrengst van de afvalstoffenheffing dient de kosten te dekken. Inmiddels mag duidelijk zijn dat door het huidige afvalbeleid de tarieven jaarlijks fors stijgen. Ten eerste heeft dit te maken met het slechte afvalscheidingsgedrag van onze inwoners die door het huidige Gemac-systeem niet geprikkeld worden om te scheiden. Een slecht scheidingsgedrag leidt tot een stijging van de hoeveelheid restafval. Ten tweede zijn in het regeerakkoord maatregelen opgenomen die moeten bijdragen aan een circulaire economie.

Eén van die maatregelen is een hogere belasting op verbranden en storten van afval om zo milieuvriendelijk gedrag te ontmoedigen. De hogere kosten die gepaard gaan met het verbranden van afval komen uiteindelijk terecht bij onze inwoners.

Bij ongewijzigd beleid dienen de tarieven de komende jaren steeds met 10 tot 15 % te stijgen! Een werkgroep is de afgelopen maanden bezig geweest nieuw beleid te vormen rondom het ophalen en verwerken van afval. Deze herziening moet ertoe leiden dat het scheiden van afval wordt gestimuleerd. U heeft hiervoor voorstellen ontvangen.

We hadden graag voorgesteld om de tarieven gelijk te houden ten opzichte van 2019, maar de milieubelastingen van het Rijk zijn dermate gestegen dat dit niet mogelijk is. Maar met de voorgestelde maatregelen hoeven de tarieven slechts licht te stijgen. Daarnaast wordt deze stijging teniet gedaan doordat we de mogelijkheid hebben de rioolheffing te laten dalen en zal de Combinatieaanslag per saldo gelijk blijven.

De afvalinzameling op Urk is uitbesteed aan de afvalinzamelaar ROVA te Zwolle. In de tabel hieronder treft u de kostenonderbouwing afvalverwijdering en -verwerking aan voor het jaar 2020.

Kostenonderbouwing afvalstoffenheffing

LASTEN		BATEN	
Omschrijving	bedrag	Omschrijving	bedrag
0.4 Taakveld overhead	114.813	7.3 Taakveld afval	1.878.394
0.5 Taakveld treasury	646	7.3 Taakveld afval (bijdrage inzameling kunststof)	52.842
0.8 Taakveld overige baten en lasten	82.288	0.10 Taakveld reserves	600
2.1 Taakveld verkeer en vervoer	78.164		
5.7 Taakveld openbaar groen	19.821		
6.3 Taakveld inkomensregelingen	39.501		
7.3 Taakveld afval	1.595.430		
Totale kosten	1.930.662	Totale opbrengsten	1.931.236
		Kostendekkendheid	100%

Toelichting op de toegerekende baten en lasten en beleidskeuzes

Vanuit het taakveld overhead wordt een bedrag van ruim € 114.813 in rekening gebracht. Hierbij gaat hier niet alleen om de kosten voor de inzet van de medewerkers die aan het beleid invulling geven, maar ook om de inzet van het personeel in de buitendienst. Daarnaast bestaat deze overhead uit kosten van staffuncties zoals personeelszaken, financiën, etcetera. Ook worden de automatiseringskosten die verband houden met deze heffing toegerekend.

Vanuit het taakveld treasury wordt een bedrag van € 646 in rekening gebracht als overige kosten waaronder rente voor gedane investeringen.

Onder het taakveld 0.8 Taakveld overige baten en lasten wordt een bedrag van € 78.164 als BTW in rekening gebracht.

Taakveld 2.1 Verkeer en Vervoer ziet op de straatreiniging. Straatvegen doet de gemeente om drie redenen. Voor het functioneren van de riolering, vanwege het feit dat mensen hun afval verkeerd aanbieden (weggooien) en voor de verkeersveiligheid. Een exacte verdeling is niet te bepalen. Jaarlijks wordt een deel van de kosten van het straatvegen via de afvalstoffenheffing in rekening gebracht. Voor 2020 is dit bedrag bepaald op € 78.164. Tevens wordt in 2020 een bedrag van € 19.821 doorberekend aan de heffing vanuit de post openbaar groen.

Onder het taakveld 6.3 Taakveld inkomensregelingen worden de kosten doorberekend voor de kwijschelding op de gemeentelijke belastingen. Voor 2020 wordt de kwijschelding op de afvalstoffenheffing begroot op € 39.501.

Bij het taakveld afval worden de kosten begroot voor de afvalverwijdering en -verwerking. Het gaat op deze plaats met name om de kosten die door de ROVA aan de gemeente Urk in rekening worden gebracht. Samen belopen deze kosten een bedrag van € 1.595.430.

De afvalstoffenheffing voor 2020 is begroot op een bedrag van ruim € 1.878.394. De post 7.3 Taakveld afval (bijdrage inzameling kunststof) ziet op de inkomsten van de deelstromen zoals oud papier, glas en plastic. Voor 2020 is de bijdrage geraamd op € 52.842.

2.2 Rioolheffing

Rioolheffing wordt geheven van de eigenaar van een perceel dat direct of indirect is aangesloten op de gemeentelijke riolering en van de gebruiker van een perceel waaruit afvalwater direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd, dan wel dat belang heeft bij de nakoming van de gemeentelijke zorgplichten.

De opbrengst van de rioolheffing mag alleen worden gebruikt ter dekking van de kosten van:

- het inzamelen en transporteren van huishoudelijk en bedrijfsafvalwater en het zuiveren van huishoudelijk afvalwater;
- het inzamelen van afvloeiend hemelwater en het verwerken hiervan alsmede maatregelen om structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand te voorkomen of te beperken.

Bij het bepalen van de hoogte van de tarieven van de rioolheffing houden we er rekening mee dat de baten niet hoger mogen zijn dan de lasten. Uitgangspunten zijn 100% kostendekkendheid en gedifferentieerde tarieven per huishoudtype, waarbij de huishoudens met 4 of meer personen meer betalen, dan huishoudens tot en met 3 personen. Bij niet-woningen wordt naast een vast bedrag van de eigenaar, belasting geheven over het waterverbruik van de gebruiker.

In 2015 heeft de gemeenteraad van Urk het Gemeentelijk Rioleringsplan (verder te noemen GRP) vastgesteld voor de periode 2016-2021. Uit dit GRP blijken de verwachte exploitatie en investeringslasten in de uitvoeringsperiode. Verder worden in het GRP de belangrijkste uitgangspunten voor de rioolheffing vermeld. Uitgangspunt is dat eventuele exploitatieoverschotten ten gunste moeten komen van voorziening riolering derden of de bestemmingsreserve riolering. Investeringskosten moeten zo mogelijk direct worden afgeboekt vanuit de spaarvoorziening riolering. Dit met dien verstande dat in de spaarvoorziening een bedrag van € 500.000 beschikbaar blijft. De inzet op deze wijze van de spaarvoorziening is bedoeld om onnodige rentekosten op investeringen te vermijden.

Op grond van het GRP dient het tarief voor 2020 met 3,5 % te stijgen. Gegeven de reeds gevormde voorziening wordt voorgesteld om voorlopig af te zien van de jaarlijkse stijging.

Kostenonderbouwing rioolheffing

LASTEN		BATEN	
Omschrijving	bedrag	Omschrijving	bedrag
0.4 Taakveld overhead	186.884	7.2 Taakveld riolering	2.177.260
0.5 Taakveld treasury	189.324		
0.8 Taakveld overige baten en lasten	102.163		
2.1 Taakveld verkeer en vervoer	61.944		
5.7 Taakveld openbaar groen	123.891		
7.2 Taakveld riolering	1.513.054		
Totale kosten	2.177.260	Totale opbrengsten	2.177.260
		Kostendekkendheid	100%

Toelichting op de toegerekende baten en lasten en beleidskeuzes

Voor de beleids-, beheers- en onderhoudstaken riolering, alsmede voor de ondersteunende werkzaamheden zijn de kosten op het taakveld overhead voor 2020 begroot op een bedrag van € 186.884. Hierbij gaat hier niet alleen om de kosten voor de inzet van de medewerkers die aan het beleid invulling geven, maar ook om de inzet van het personeel in de buitendienst. Daarnaast bestaat deze overhead uit kosten van staffuncties zoals personeelszaken, financiën, et cetera. Ook worden de automatiseringskosten die verband houden met deze heffing toegerekend.

In het GRP is er voor gekozen een deel van de kosten straatvegen toe te rekenen aan de te verhalen kosten riolering. Voor 2020 is dit bedrag bepaald op € 61.944.

Vanuit het taakveld openbaar groen wordt een bedrag van € 123.891 toegerekend.

Onder het taakveld 0.8 Taakveld overige baten en lasten wordt een bedrag van € 102.163 als BTW in rekening gebracht.

De kosten taakveld treasury bedragen ruim € 189.324. Dit zijn de rente op 1 januari 2019 voor de gedane investeringen.

De rioolheffing voor 2020 is begroot op een bedrag van € 2.177.260.

2.3 Havengelden

Onder de naam "havengelden" wordt een recht geheven voor het gebruik of genot van de gemeentelijke havens.

Kostenonderbouwing havengelden

LASTEN		BATEN	
Omschrijving	bedrag	Omschrijving	bedrag
0.4 Taakveld overhead	171.014	2.3 Recreatieve havens	306.794
0.5 Taakveld treasury	115.429	2.4 Economische havens en waterwegen	192.686
0.10 Mutaties reserves	25.552	3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	13.182
2.3 Recreatieve havens	267.236	010 Mutaties reserves	37.144
2.4 Economische havens en waterwegen	270.527		
Totale kosten	849.758	Totale opbrengsten	549.806
		Kostendekkendheid	65%

Toelichting op de toegerekende baten en lasten en beleidskeuzes

Vanuit het taakveld overhead wordt een bedrag van € 171.014 toegerekend. Hierbij geldt dat de kosten van de havenmeester niet volledig toegerekend mogen worden. Werkzaamheden als toezicht en handhaving mogen namelijk niet als lasten ter zake worden beschouwd.

De kosten taakveld treasury bedragen ruim € 115.429. Dit zijn de rente en afschrijvingslasten op 1 januari 2019 voor de gedane investeringen.

Bij het taakveld Mutaties reserves wordt onder meer een bedrag van ruim € 37.114 aan de reserves toegevoegd.

De vanuit het taakveld havens rechtstreeks toegerekende kosten bedragen voor de recreatieve haven € 267.236 en de economische havens en watergangen € 270.527.

De totale opbrengsten worden bij het onderdeel havens geraamd op een bedrag van € 549.686. Dit bedrag is opgebouwd uit opbrengsten recreatieve havens € 306.794, opbrengsten economische havens en watergangen en opbrengsten € 192.686 en bedrijfsloket en bedrijfsregelingen € 13.182. Daarnaast is een onttrekking uit de reserves geraamd € 37.144.

2.4 Marktgeden

In de gemeente wordt onder de naam "marktgeld" een recht geheven voor het innemen van een standplaats op de voor de markt aangewezen plaats, gedurende de voor de markt geldende tijd.

De tarieven zijn opgenomen in de Verordening Marktgeden. De tarieven worden doorgaans jaarlijks verhoogd met de inflatiecorrectie. Het tarief voor de eerste vier meter is een vast bedrag. Omdat hierin ook de kosten voor reclameactiviteiten van de markt zelf verwerkt zijn, en deze opbrengsten de kosten niet dekken, wordt dit tarief verhoogd van € 11,90 naar € 13,15.

Kostenonderbouwing marktgeden

LASTEN		BATEN	
Omschrijving	bedrag	Omschrijving	bedrag
0.4 Taakveld overhead	8.627	3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	30.004
0.5 Taakveld treasury	917		
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	28.969		
Totale kosten	38.513	Totale opbrengsten	30.004
		Kostendekkendheid	78%

Toelichting op de toegerekende baten en lasten en beleidskeuzes

Vanuit het taakveld overhead wordt een bedrag van € 8.627 in rekening gebracht. Hierbij gaat hier niet alleen om de kosten voor de inzet van de marktmeester, maar ook bijvoorbeeld om de kosten van staffuncties zoals personeelszaken, financiën, et cetera. Ook worden de automatiseringskosten die verband houden met deze heffing toegerekend. Hierbij geldt dat de kosten van de marktmeester niet volledig toegerekend mogen worden. Werkzaamheden als toezicht en handhaving mogen namelijk niet als lasten ter zake worden beschouwd.

De rechtstreeks aan het onderdeel bedrijvenloket en bedrijfsregelingen toegerekende bedrag bedraagt € 28.969 en treasury € 917.

2.5 Begraafrechten

Op basis van de verordening op de graf- en begrafenisrechten worden in de gemeente Urk rechten geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor het door de gemeente verlenen van diensten in verband met de begraafplaats. In juli 2017 is er een nieuwe Beheersverordening begraven vastgesteld.

Voor de begrafenisrechten geldt dat deze maximaal kostendekkend mogen zijn. Kruissubsidiëring is mogelijk binnen deze verordening. Dit betekent dat het dekkingspercentage moet worden beoordeeld op basis van de gehele verordening en niet per onderdeel. In onderstaande tabel worden de kosten en opbrengsten begraafplaatsen volgens de begroting 2020 vermeld. Hieruit blijkt dat het dekkingspercentage 88% is.

Kostenonderbouwing begraafrechten

LASTEN		BATEN	
Omschrijving	bedrag	Omschrijving	bedrag
0.4 Taakveld overhead	85.133	7.5 Begraafplaatsen	286.781
0.5 Taakveld treasury	59.687		
7.5 Begraafplaatsen	180.056		
Totale kosten	324.875	Totale opbrengsten	286.781
		Kostendekkendheid	88%

Toelichting op de toegerekende baten en lasten en beleidskeuzes

Vanuit het taakveld overhead wordt een bedrag van € 85.133 toegerekend. Hierbij gaat hier niet alleen om de kosten voor de inzet van de medewerkers begraafplaatsen, maar ook om de inzet van het personeel in de buitendienst. Daarnaast bestaat deze overhead uit kosten van staffuncties zoals personeelszaken, financiën, et cetera.

De kosten taakveld treasury bedragen ruim € 59.687. Dit is de rente op 1 januari 2020 voor de gedane investeringen.

De vanuit het taakveld begraafplaatsen rechtstreeks toegerekende kosten bedragen € 180.056.

Voor 2020 is een raming van € 286.781 opgenomen voor begraafplaatsrechten. Dit bedrag is verantwoord op het taakveld begraafplaatsen.

2.6 Legesverordening

Onder de naam "leges" worden een aantal verschillende rechten geheven voor het genot van door, of vanwege het gemeentebestuur, verstrekte diensten. Het gaat hier vooral om de secretarieleges en de leges bouwvergunningen. Van sommige leges wordt het tarief vastgesteld door het Rijk. Bij het berekenen van een kostendekkend tarief mogen overigens alleen de kosten van het verlenen van een vergunning of dienst in rekening worden gebracht. Kosten van onder andere toezicht en handhaving mogen niet doorberekend worden. Voor 2020 worden de tarieven in ieder geval verhoogd met 1,6 %. Sommige tarieven kunnen meer stijgen om de kostendekkendheid te bereiken.

Belastbare feit

De legestarieventabel vormt een uitwerking van artikel 2 van de Legesverordening. Meestal is gekozen voor het omschrijven van het belastbare feit als 'het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verlenen van een vergunning' en niet als 'het afgeven van een vergunning'. Dit heeft namelijk als voordeel dat de leges al verschuldigd zijn op het moment van het in behandeling nemen van de aanvraag.

Hoogte van de tarieven

Voor een aantal diensten is de hoogte van het te heffen legesbedrag wettelijk geregeld. Dit geldt onder andere voor de diensten opgenomen in het Legesbesluit akten burgerlijke stand. Voor een aantal andere diensten is wettelijk geregeld dat de tarieven niet boven een bepaald bedrag uit mogen gaan. Gemeenten mogen wel een lager bedrag opnemen dan het in de wettelijke regeling genoemde maximum.

Het betreft de tarieven van onder andere:

1. onderdeel 1.3.7 (akten burgerlijke stand);
2. hoofdstuk 7 (reisdocumenten)
3. hoofdstuk 8 (rijbewijzen)
4. onderdeel 1.4.7 (papieren verstrekking uit de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens)
5. onderdeel 1.12.1.2 (verklaring omtrent het gedrag)
6. hoofdstuk 13 (verstrekkingen op grond van de Wet bescherming persoonsgegevens)
7. hoofdstuk 9 (kansspelen)

Leges algemeen

Streven is de leges meer kostendekkend te maken. De tarieven dienen maatschappelijk aanvaardbaar te zijn, wat wil zeggen dat de tarieven die de gemeente Urk hanteert niet buitensporig hoog mogen zijn in vergelijking met die van omliggende gemeenten of het landelijk gemiddelde.

Om te komen tot meer kostendekkende tarieven stijgen de meeste tarieven met 1,6 %. Andere tarieven zijn begrensd door wettelijke tariefstellingen. De daadwerkelijke tarieven kunnen op basis van de werkelijke opbrengsten of kosten afwijken en zullen worden opgenomen in de tarieventabel behorende bij de Legesverordening 2020. Deze wordt in november 2019 aan de raad voorgelegd.

Overhead

De overheadkosten worden volledig omgeslagen naar rato van de op de taakvelden geraamde loonkosten. Dit betekent dat voor alle op taakvelden toerekenbare uren een algemene opslag overhead geldt van 69,5%.

Kruissubsidiëring leges

Binnen de legesverordening wordt kruissubsidiëring vaak toegepast. Kruissubsidiëring houdt in dat een overdekking binnen de ene groep diensten wordt gebruikt voor de onderdekking van een andere groep diensten. Over het algemeen is kruissubsidiëring binnen de legesverordening toegestaan, maar bij voorkeur alleen binnen gelijke diensten of groepen van diensten.

Op basis van artikel 13, tweede lid, van de Europese Dienstenrichtlijn geldt voor titel 3 dat slechts kruissubsidiëring binnen elk hoofdstuk mogelijk is. Binnen titel 1 en 2 is kruissubsidiëring mogelijk tussen de verschillende hoofdstukken. De Hoge Raad heeft geoordeeld dat kruissubsidiëring is toegestaan, ook tussen verschillende titels 1 en 2 of activiteiten die ogenschijnlijk geen enkele relatie hebben. Voor de toets aan de opbrengstlimiet blijven de totaal geraamde baten en lasten van alle tarieven uit de legesverordening van belang.

Titel 1 Algemene dienstverlening

Voor 2020 stijgen de (secretarie)leges met 1,6%. De maximumtarieven voor paspoorten en identiteitskaarten worden elk jaar door het Rijk vastgesteld. De verschillende tarieven zijn opgenomen in de tarieventabel. De totale inkomsten uit Titel 1 bedragen in de begroting 2020 € 353.093. De kosten bedragen € 722.549. Hiermee komt het dekkingspercentage op 49%.

Titel 1	Algemene dienstverlening	baten	lasten	Kosten-dekkendheid
Hoofdstuk 1	Algemeen			
Hoofdstuk 2	Bestuurszaken			
Hoofdstuk 3	Burgerlijke stand	-54.143	436.401	12%
Hoofdstuk 4	Verstrekkingen uit BRP	-10.263	79.862	13%
Hoofdstuk 5	Gemeentearchief			
Hoofdstuk 6	Vastgoedinformatie			
Hoofdstuk 7	Reisdocumenten	-196.036	139.644	140%
Hoofdstuk 8	Rijbewijzen	-77.731	53.938	144%
Hoofdstuk 9	Wet op Kansspelen			
Hoofdstuk 10	Verkeer en Vervoer			
Hoofdstuk 11	Kabels en Leidingen			
Hoofdstuk 12	Diversen BRP			
Hoofdstuk 13	Wet bescherming persoonsgegevens			
Hoofdstuk 14	Overig	-14.921	12.704	117%
		-353.093	722.549	49%

Toelichting op de toegerekende baten en lasten en beleidskeuzes per hoofdstuk van de tarieventabel

Hoofdstuk 1, 2, 5, 6, 9, 10, 11 en 13

Voor deze hoofdstukken geldt dat deze niet of nauwelijks voorkomen, dat ze zijn opgenomen onder andere hoofdstukken of dat ze verantwoord worden onder andere producten. Ze worden genoemd om de opbouw van de modelverordening van de VNG te kunnen blijven volgen en om te voorkomen dat bepaalde diensten om niet moeten worden verstrekt. Voor deze hoofdstukken is geen raming van de kosten en of opbrengsten opgenomen in de begroting onder de leges Titel I.

Hoofdstuk 3

De kosten voor gratis huwelijken worden niet toegerekend. Aan dit hoofdstuk wordt het grootste gedeelte van de overhead toegerekend, waardoor de kostendekkendheid op 13 % uitkomt. Dit heeft tot gevolg dat andere hoofdstukken meer dan 100% kostendekkend zijn. De diensten in titel I worden namelijk grotendeels door dezelfde medewerkers verleend.

Hoofdstuk 4, 12 en 13

De wettelijke gemaximeerde tarieven worden gehanteerd. De kosten voor de registratie niet-ingezetenen (RNI) worden niet toegerekend omdat hier ook geen legesinkomsten tegenover staan.

Hoofdstuk 7 en 8

Er vindt kruissubsidie binnen de gehele titel plaats, omdat de diensten door dezelfde medewerkers worden verleend. Zo is de overhead op basis van personeelslasten met name aan hoofdstuk 3 toegerekend, zodat dit hoofdstuk minder dan kostendekkend is. Aan hoofdstuk 7 en 8 is daarentegen minder overhead toegerekend, zodat deze hoofdstukken meer dan kostendekkend zijn.

Hoofdstuk 14

Deze kosten en opbrengsten hebben geen betrekking op de weekmarkten, maar op onder andere APV-vergunningen inzake losse standplaatsen.

Titel 2 Dienstverlening vallend onder de fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning

Met ingang van 2013 wordt gestreefd naar kostendekkende tarieven voor de Wabo-gerelateerde leges.

De geraamde opbrengst 2020 van de leges Titel 2 bedraagt € 381.600. De kosten bedragen € 846.276. Dit is echter exclusief overhead van 69,5 % Hiermee komt het dekkingspercentage op 45 %.

Titel 2	Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning	baten	lasten	Kosten-dekkendheid
Hoofdstuk 1	Begripsomschrijvingen			
Hoofdstuk 2	Omgevingsvergunningen	-381.600	846.276	45%
Hoofdstuk 3	Teruggaaf			
Hoofdstuk 4	Teruggaaf als gevolg van intrekking aanvraag			
Hoofdstuk 5	Geringe wijziging verleende omgevingsvergunning			
Hoofdstuk 6	Reclame			
Hoofdstuk 7	Overig			
		-381.600	498.038	77%

Hoofdstuk 2

In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat gemiddelde bouwwerken leiden tot kruissubsidiëring van grote naar kleine bouwwerken. Deze kruissubsidiëring is echter zeer divers. Het is niet mogelijk om cijfermatig de gevolgen te laten zien. Voor alle bouwwerken geldt immers dat dezelfde bouwsom niet automatisch leidt tot dezelfde kosten. Dat is mede afhankelijk van het soort gebouw, de ligging en of er sprake is van een (gemeentelijk) monument.

Voor 2020 wordt er van uitgegaan dat er 100 woningen worden gebouwd, verdeeld over vrijstaande woningen, twee onder één kap woningen, geschakelde twee onder één kap woningen, rijen huur, rijen koop, starterswoningen koop, huur, verzorgd wonen, gestapeld koop/huur en patiowoningen. Daarnaast is op basis van de gemiddelde inkomsten uit verbouwplannen de verwachting dat jaarlijks € 150.000 aan leges wordt gegenereerd voor verbouw. Hierbij is rekening gehouden met de teruggang in het aantal bouwplannen in verband met vergunningsvrij bouwen.

Hoofdstuk 3 tot en met 7

Voor deze hoofdstukken geldt dat deze niet of nauwelijks voorkomen, dat ze zijn opgenomen onder andere hoofdstukken of dat ze verantwoord worden onder andere producten. Ze worden genoemd om de opbouw van de modelverordening van de VNG te kunnen blijven volgen en om te voorkomen dat bepaalde diensten om niet moeten worden verstrekt. Voor deze hoofdstukken is geen raming van de kosten en of opbrengsten opgenomen in de begroting onder de leges Titel II. De meer- of minderopbrengst wordt rechtstreeks verrekend in hoofdstuk 2.

Titel 3 Europese dienstenrichtlijn

De producten of diensten uit Titel 3 mogen onderling niet worden verrekend (kruissubsidiëring), tenzij er sprake is van een onderling verband. Hiervan is in de huidige legestabel echter geen sprake. Per product of dienst mag geen winst worden gemaakt.

Titel 3	Europese dienstenrichtlijn	baten	lasten	Kosten-dekkendheid
Hoofdstuk 1	Horeca	-5.200	6.200	84%
Hoofdstuk 2	Organiseren evenementen of markten	-8.500	10.500	81%
Hoofdstuk 3	Landelijke Registratie Kinderopvang			
Hoofdstuk 4	Splitsing percelen			
		-13.700	16.700	82%

Toelichting op de toegerekende baten en lasten en beleidskeuzes per hoofdstuk.

Hoofdstuk 1

Op basis van de tijdsbesteding is de raming tot stand gekomen. Hierbij wordt uitgegaan van het aantal vergunningen inzake de Drank- en Horecawet, ontheffingen van de sluitingstijd, ontheffingen voor onder andere het verbod van het verstrekken van zwak-alcoholhoudende drank en wijzigingen van het aanhangsel als bedoeld in artikel 30a van de Drank- en Horecawet. Dit betreft het doorhalen van de aantekening dat een leidinggevende niet meer werkzaam is bij het horecabedrijf of slijtersbedrijf.

Hoofdstuk 2

Voor een evenement waar minder dan 75 bezoekers aanwezig zijn kan een melding volstaan als het aan de vereisten voldoet van artikel 2.25 van de APV. Een evenement wordt als "groot" beschouwd indien er meer dan 600 bezoekers zijn, twee of meer aaneengesloten dagen duurt of ernstige gevolgen kan hebben voor de openbare orde. Een regulier evenement heeft tussen de 75 en 600 bezoekers en duurt maximaal één dag.

Op basis van een gemiddelde tijdsbesteding voor een normaal evenement en voor een groot evenement is een raming van de baten en lasten gemaakt. Om de organisatie van evenementen financieel mogelijk te houden is gekozen voor maatschappelijk aanvaardbare tarieven die niet kostendekkend zijn.

Hoofdstuk 3 t/m 4

De activiteiten genoemd in de hoofdstukken 3 t/m 4 komen in de praktijk niet voor. Hiervoor zijn geen baten en lasten opgenomen.

3. KWIJTSCHELDING

Op grond van de Invorderingswet 1990 en het gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid kan een belastingschuldige die niet in staat is anders dan met buitengewoon bezwaar een belastingaanslag geheel of gedeeltelijk te betalen, gehele of gedeeltelijke kwijtschelding worden verleend. Bij Ministeriële regeling worden inkomensnormen vastgesteld, welke van toepassing zijn voor de eventuele toekenning van kwijtscheldingsaanvragen. De gemeente Urk hanteert ten aanzien van de normbedragen een kwijtscheldingspercentage van 100%.

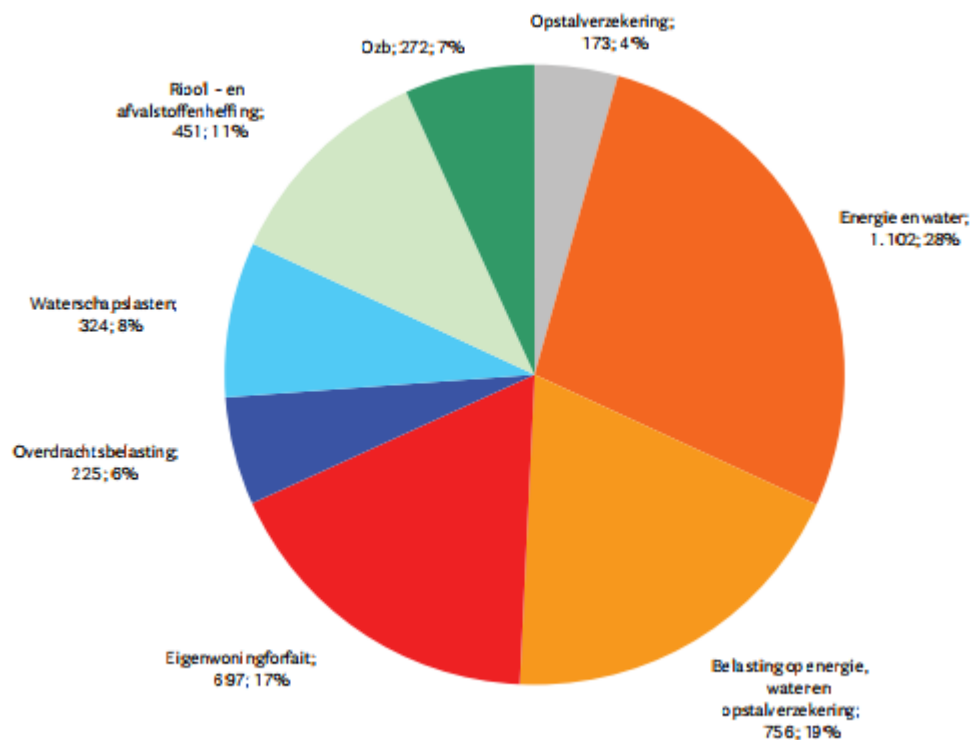
Kwijtschelding kan alleen worden aangevraagd indien het een aanslag betreft voor onroerende zaakbelasting, afvalstoffenheffing en rioolrechten. De overige heffingen zijn in de desbetreffende belastingverordeningen uitgesloten voor kwijtschelding.

4. LOKALE LASTENDRUK

Alle onroerende zaken dienen jaarlijks opnieuw getaxeerd te worden op grond van de Wet Waardering Onroerende Zaken. De uitvoering van deze wet ligt in handen van de heffingsambtenaar van de gemeente. Door de Waarderingskamer wordt op deze uitvoering toezicht gehouden. De gemeente Urk scoort bij deze beoordeling al jaren het predicaat 'goed', de hoogste score! In 2018 zijn 198 bezwaarschriften ingediend tegen de WOZ-waarde. Ongeveer 40% van deze bezwaarschriften is (gedeeltelijk) gegrond verklaard. Verder zijn 133 bezwaarschriften ingediend tegen de overige belastingen (OZB, hondenbelasting, rioolheffing, afvalstoffenheffing, toeristenbelasting, precario-belasting en havengelden). In 2018 zijn er vooralsnog 2 beroepszaken ingediend tegen de belastingen of de WOZ-waarde.

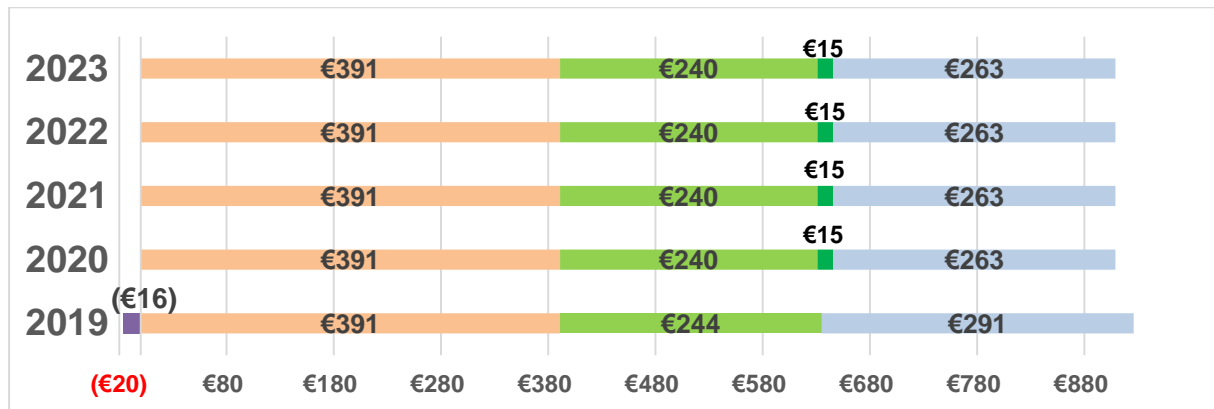
Lokale belastingen mogen zich altijd al in een grote belangstelling verheugen, vooral landelijk. Diverse instanties berekenen jaarlijks de stijging van de lokale lasten en de uitkomsten hiervan hebben grote aandacht van de landelijke pers. Met name de verschillen tussen de diverse gemeenten krijgen daarbij veel aandacht.

Een landelijk overzicht van de gemiddelde woonlasten laat zien dat het gemeentelijk aandeel daarin meevalt. In 2018 was dit 18%.

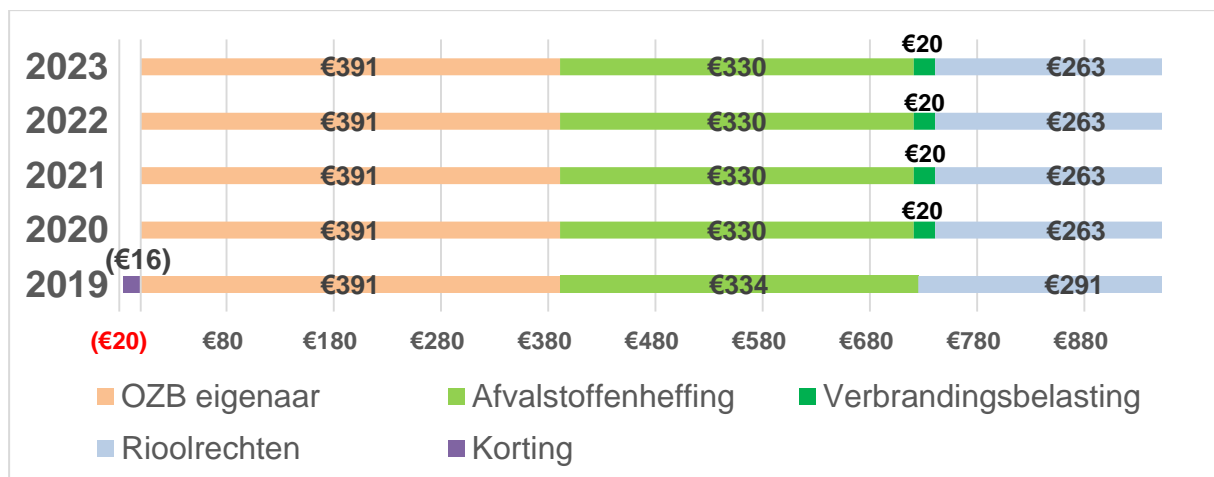

Bron: Coelo - Atlas van de lokale lasten 2018

Gemiddelde woonlasten < 3 personen

Gemiddelde woonlasten > 4 personen

NB: Het tarief afvalstoffenheffing 2020 is exclusief verhoging verbrandingsbelasting van € 15 (<3 phh) en € 20 (>4 phh) ten opzichte van jaar 2019.

De algehele verwachting is dat de gemiddelde woonlasten per persoonshuishouding (phh) de komende jaren gelijk blijven aan die van het jaar 2019. De geprognosticeerde woonlasten 2020-2023 komen voor een huishouden 1-3 en 4 of meer personen uit op respectievelijk € 909 (2019: € 910) en € 1.004 (2019: € 1.000).

Op een eerder moment heeft de gemeenteraad besloten om de OZB niet meer te laten stijgen. In de komende begrotingsjaren is het uitgangspunt rioolrechten en afvalstofheffingen gelijk te houden. Door het toepassen van een lagere rekenrente en afzien van een jaarlijkse tariefstijging is het toelaatbaar om het rioolrecht tarief te verlagen van € 291 naar € 263. Voor het jaar 2020 is het echter noodzakelijk om de afvalstoffenheffing wel te verhogen. Dit ondanks de stimuleringsmaatregel die de gemeente Urk per 1 januari 2020 gaat invoeren. Het Rijk heeft afgelopen jaar de verbrandingsbelasting van € 13,21 naar € 32,12 per ton brandbaar en stortbaar afval vastgesteld. Het beter scheiden van het afval door de Urker burger is onomkeerbaar. Indien er geen uitvoering wordt gegeven aan de stimuleringsmaatregel zal het tarief fors moeten toenemen. Er dient rekening te worden gehouden met tariefstijging van € 100 in jaar 2023.

	Woonlasten meerpersoons- huishouden	Gemiddelde grootte huishouden	Heffing per inwoner
Flevoland	757		
Almere	775	2,38	325
Dronten	674	2,34	288
Lelystad	769	2,28	337
Noordoostpolder	710	2,40	295
Urk	872	3,33	261
Zeewolde	717	2,42	296

CIJFERS COELO 2018: Woonlasten per gemeente (Ozb, rioolheffing en afvalstoffenheffing; woning met gemiddelde waarde; na aftrek van eventuele heffingskorting; euro per jaar per huishouden. Meerpersoonshuishouden is 3 personen)

In bovenstaande tabel heeft Urk ten opzichte van de andere gemeenten in Flevoland de hoogste woonlasten. Daar zijn echter diverse verklaringen voor. Zo is de structuur van de gemeente Urk nadelig voor de hoogte van de belastingen, maar ook voor de uitkeringen van het Rijk. Urk heeft meer jeugd en een hogere woningbezetting. Een andere gemeente met evenveel inwoners heeft gemiddeld meer woningen en kan de belastingdruk dus beter spreiden. Maar ook verstrekt het Rijk aan kleinere gemeenten in verhouding lagere uitkeringen. Daarnaast heeft Urk als gevolg van het verval in hoogte van ca. 15 meter tussen het oude eiland en de Urkervaart en de zettingsgevoeligheid van de ondergrond hogere kosten om het riool goed te laten functioneren.

► **Beleidsplan Sociaal Domein**

Alle gemeenten zijn verantwoordelijk voor:

- alle vormen van jeugdhulp: van hulp aan huis tot en met een behandeling in een instelling
- hulp aan thuiswonende volwassenen met een verstandelijke, lichamelijke of psychische beperking
- hulp aan ouderen zodat zij zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen
- ondersteuning aan inwoners die niet op eigen kracht werk vinden

De drie wetten die dit regelen heten: Jeugdwet, Wet maatschappelijke ondersteuning en Participatiewet. In het beleidsplan sociaal domein Urk 2019-2022 'Een gezond en positief Urk' worden de kaders van deze taken vormgegeven.

Koers

Zoals een visserman zijn koers uitzet om er voor te zorgen dat het schip thuiskomt met de gewenste hoeveelheid en soorten vis die op tijd kunnen worden geveild, is het ook op het sociaal gebied belangrijk om te weten wat belangrijk is. Onze koers voor de periode 2019-2020 bestaat uit vier bakens:

1. Op Urk is de basis op orde

Op Urk wordt liever voorkomen dan genezen. Er zijn dan ook voldoende mogelijkheden om vroegtijdig drempelloos ondersteuning te ontvangen. Ontmoetingsmogelijkheden en zinvolle activiteiten, ook voor de meest kwetsbare inwoners, maken daar onderdeel van uit. Daarnaast worden inwoners ondersteund in het zo lang mogelijk zelfstandig thuis wonen. Naast de bestaande basis blijft er oog voor de ontwikkelingen en wordt waar nodig het aanbod aangescherpt, verfijnd en of uitgebreid.

2. We passen op Urk

Inwoners en maatschappelijke partners signaleren in de directe omgeving of iemand (jong of oud) een steuntje in de rug nodig heeft. Veiligheid voor iedereen staat hoog in het vaandel net als de mogelijkheden om jezelf te kunnen ontwikkelen. Gaat dat niet vanzelf, dan worden de oplossingen zichtbaar gemaakt en wordt een vinger aan de pols gehouden of het lukt om mee te doen.

3. Helpen waar nodig

Als inwoners niet op eigen kracht of met samenkracht voldoende zelfredzaam kunnen zijn, en meedoen niet lukt, is er een vangnet. Er wordt gedaan wat nodig is op het gebied waar het nodig is. De sociale infrastructuur is zo ingericht dat inwoners die ondersteuning nodig hebben, deze ook kunnen ontvangen. Laagdrempelig en toegankelijk op basis van een persoonlijk gesprek. Het pakket aan maatregelen is divers en toereikend, waar mogelijk en nodig gestoeld op de christelijke identiteit.

4. En blijven in verbinding

Er gebeurt veel op lokaal, regionaal en landelijk gebied. Het in samenhang uitvoeren van aanpalende wetgeving blijft belangrijk. Daarbij is het noodzakelijk om de vinger aan de pols te houden voor de consequenties voor de eigen gemeente. Naast de verschillende professionele samenwerkingen, in Flevoland en met de Noordoostpolder, blijft ook de samenwerking met de inwoners van groot belang. Het gesprek daarover blijft open, maar met de eigen sociale infrastructuur als uitgangspunt

Jaarlijks Uitvoeringsprogramma sociaal domein

Elk jaar vertalen we het meerjarenbeleidsplan 'Een gezond en positief Urk' naar een praktisch jaarplan. Zo houden we ons beleid actueel. Ook voor 2020 wordt een Uitvoeringsprogramma gemaakt.

Verordeningen en beleidsregels sociaal domein

Bij het beleidsplan horen verschillende verordeningen. Dat zijn de voorwaarden waaraan inwoners die een beroep doen op de gemeente én de gemeente zelf, zich moeten houden. Om de wettelijke taken juist en zorgvuldig uit te voeren is het verplicht om verordeningen en beleidsregels op te stellen. Met ingang van 2020 zal een integrale omgekeerde verordening worden vastgesteld. In deze verordening komen alle wetten en regelgevingen samen. Zij worden beschreven vanuit het perspectief van de inwoner.

► Van specifieke uitkering naar algemene uitkering

De integratie-uitkering Sociaal Domein (IUSD) betekende in 2015 nogal wat voor de gemeentelijke begrotingen. Temeer daar in de jaren daarna langzaam maar zeker omgeschakeld werd van het historisch verdeelmodel naar het objectieve verdeelmodel. Dit had tot gevolg dat in de jaren diverse bezuinigingen werden doorgevoerd binnen het Sociaal Domein.

Bij invoering van de integratie-uitkering in 2015 was het nog niet mogelijk om de middelen voor het sociaal domein op te nemen in de algemene uitkering. Toch is dat altijd de bedoeling geweest. Dit is dan ook gebeurd in 2019. Bij de overgang van de integratie-uitkering sociaal domein naar de algemene uitkering werden ook de maatstaven overgeheveld.

Deze overheveling van maatstaven is echter nog steeds niet passend voor het sociaal domein en brengt veranderingen in de uitkering met zich mee. Omdat het Rijk niet wil dat er nu herverdeeffecten optreden, worden de budgettaire gevolgen van de overheveling gecorrigeerd met een suppletie-uitkering. Daardoor is overheveling voor de gemeente in 2019 budgettair neutraal.

De echte verandering in inkomsten komt voor de gemeenten pas in 2021. Dan wordt namelijk de verdeling van het deel voor het hele sociaal domein (dus voor zowel de oude als de nieuwe taken) in de algemene uitkering herzien.

Het onderzoek naar de nieuwe verdeelsystematiek startte dit jaar en krijgt uiteindelijk in de meicirculaire van 2020 definitief vorm. Dat gaat zeker herverdeeffecten voor gemeenten opleveren. Als daar grote wijzigingen in voorkomen, dan zal het Rijk voorstellen om een gefaseerde invoering toe te passen om met name de nadeelgemeenten tegemoet te komen.

In het onderzoek is het van belang om inzicht te hebben in de huidige uitgaven van gemeenten, en de achtergronden daarvan. Ook de gemeente Urk is intensief betrokken bij dit achtergrondenonderzoek.

► Nieuwe decentralisaties in aantocht: Beschermd Wonen en Wvggz

Beschermd wonen

Gemeenten zijn, na de decentralisaties van de Jeugdwet, de Wmo 2015 (Awbz) en de Participatiewet, nog druk bezig met de transformatie in het Sociaal Domein. Tegelijkertijd is een nieuwe decentralisatie aangekondigd. Een decentralisatie in 2021 van de centrumgemeente naar afzonderlijke gemeenten voor Beschermd Wonen. Het eerdere plan om ook Maatschappelijke opvang door te decentraliseren werd teruggenomen.

In 2015 verscheen het rapport Dannenberg 'Van beschermd wonen naar een beschermd thuis.' In dit rapport stond een nieuwe kijk op psychisch lijden en gezondheid centraal. Mensen met een psychische kwetsbaarheid zijn mensen die, meer dan nu het geval is, de mogelijkheid krijgen om deel uit te maken van de samenleving. Waar mogelijk moet iemand, in plaats van in een instelling en 'buiten de maatschappij', in de wijk kunnen wonen.

Lokale inbedding is dus belangrijker. Tegelijkertijd is regionale samenwerking nodig en noodzakelijk om gekwalificeerde voorzieningen te behouden en te zorgen voor voldoende spreiding van specifiek zorgaanbod. Dit zorgt voor veel vragen waar gemeenten voor komen te staan. Dat vraagt immers een basisoniveau van voorzieningen en kennis, geschikte woningen, en vooral samenwerking tussen en met gemeenten, ketenpartners en zorgverzekeraars. Een flinke opgave voor gemeenten.

Tel daarbij op dat de herverdeling van de rijksmiddelen Beschermd Wonen pas in de meicirculaire 2020 bekend gemaakt worden. En dat terwijl de rijksoverheid verwacht dat elke regio voor 1 januari 2020 regionale samenwerkingsafspraken maakt over de decentralisatie. In de regio wordt momenteel hard gewerkt aan het Regionaal Kader Zorglandschap Wmo 2020-2026. Dit kader bouwt voort op het Regionaal Kompas Flevoland.

De huidige inzichten geven aan dat de regio Flevoland geconfronteerd wordt met een financiële korting van enkele miljoenen. In de regionale samenwerking betekent dit dat we een grote inspanning moeten verrichten om tot kostenefficiëntie te komen.

Wet verplichte GGZ (Wvvggz)

Op 1 januari 2020 treedt de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvggz) in werking. Deze wet maakt het mogelijk om verplichte zorg zoals het toedienen van verplichte medicatie of het uitvoeren van toezicht op betrokkene, poliklinisch of bij iemand thuis te geven.

De Wvvggz, dat met nadruk géén veiligheidswet maar een zorgwet is, kent twee procedures om te komen tot verplichte zorg:

- Een zorgmachtiging via de rechter
- Een crisismaatregel via de burgemeester (deze kan bevoegdheid ook overdragen aan wethouder).

Iedereen kan bij de gemeente melden dat voor een persoon verplichte zorg nodig lijkt te zijn. Meestal gaat het om familie, burens, zorgverleners of de politie.

Uitvoering van deze nieuwe wettelijke taak vraagt expertise over de doelgroep, vraagt een bepaalde infrastructuur, en vraagt capaciteit, met name capaciteit met kennis van GGZ. Vandaar dat besloten is een belangrijk deel van de taken in een pilot- en leerperiode van 2 jaar te beleggen bij GGD Flevoland. Uit het voorlopig overzicht blijkt een tekort tussen de inkomsten van het Rijk ten opzichte van de nu ingeschatte kosten.

► Sociaal Domein loopt financieel structureel uit de pas

Het financiële proces binnen de gemeente, en specifiek binnen het sociaal domein, is complex. Voor een beleidsmedewerker, leidinggevende of portefeuillehouder is het niet eenvoudig daarbinnen goed te sturen. Goed inzicht in de financiële stromen en financiële processen helpt daarbij.

Na de decentralisatie in 2015 werden de onderbouwingen in meerjarenperspectief steeds reëler, waarbij budgetneutraliteit een belangrijk uitgangspunt bleef. Insteek daarbij is ook de transformatie in de zorg, waarvoor de gemeente nog wel een paar jaar denkt nodig te hebben. In de auditcommissie rond de jaarrekening complimenteerde de accountant de gemeente Urk nog met de werkwijze en de inzicht op het alles.

Voor de 2^e Tussenrapportage 2018 werd een raming gemaakt van de structurele kosten. Het signaal wat toen werd afgegeven is dat in meerjarenperspectief overschrijdingen dreigen. Zo wordt op basis van de nu bekende gegevens een tekort voor 2019 van € 600.000 verwacht. Omdat bij de start van de decentralisatie hier al op werd geanticipeerd kunnen overschrijdingen incidenteel gedekt worden uit de reserve Sociaal Domein.

Extra middelen vanuit de Rijksoverheid

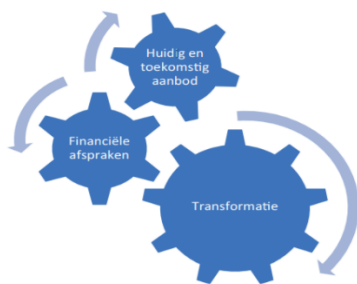
De tekorten in het Sociaal Domein is een landelijk probleem. Dit heeft er al in geresulteerd dat de Rijksoverheid extra middelen beschikbaar heeft gesteld. Helaas zijn dit op voorhand geen structurele middelen, hoewel de minister aangaf dat een nieuw Kabinet dit structureel beschikbaar zou moeten stellen. Gemeenten zouden dit volgens het ministerie als een stelpost 'Uitkomst onderzoek Jeugdzorg' structureel mogen opnemen. De extra middelen voor de gemeente Urk zijn:

2019	€ 562.504
2020	€ 435.190
2021	€ 412.685

Met deze extra middelen is de landelijke lobby over de tekorten in het Sociaal Domein niet gestopt. Integendeel. Zo stelt de Raad van het Openbaar Bestuur in een advies aan het kabinet dat een andere vorm van financiering nodig is voor het Sociaal Domein. Daarbij noemt het ROB ook het knelpunt van de blijvende bemoeienis van de Rijksoverheid op gedecentraliseerde taken. De financiering van het Sociaal Domein vraagt om een meer stabiele inkomstenstroom en meerjarige zekerheid.

In opdracht van Binnenlands Bestuur heeft Frontin PAUW een peiling verricht naar zowel omvang en aard van de gemeentelijke tekorten alsook naar de begrotingsposten waar de noodzakelijke taakstellingen terecht gaan komen. Uit de peiling blijkt dat drie kwart van de deelnemende gemeenten aangeeft komend jaar een tekort op de begroting te hebben.

► Nieuwe analyse na mei circulaire 2020

Hierboven is aangegeven dat de uitkering van nieuwe decentralisaties en het nieuwe verdeelmodel in de meicirculaire 2020 bekend gemaakt worden. Daarnaast moeten regionale taken in de nieuwe decentralisaties nog financieel verder uitgewerkt worden.

Intern is daarom afgesproken dat een vernieuwde analyse van de dreigende tekorten na de mei circulaire 2020 gemaakt zal worden. Aan de hand van deze analyse zullen concrete voorstellen gedaan worden voor inpassing in de gemeentebegroting.

21 INTERBESTUURLIJK TOEZICHT FLEVOLAND

Interbestuurlijk toezicht (IBT) is een wettelijk taak van de provincie, waarbij zij toezicht houdt op de taakuitoefening door de gemeenten. Uw heeft als raad kennisgenomen van de vernieuwde bestuursovereenkomst Interbestuurlijk Toezicht (IBT) Flevoland en het bijbehorende afsprakenkader. In de vernieuwde bestuursovereenkomst zijn de uitgangspunten en de toezichtskaders vastgelegd voor de wijze provincie Flevoland en haar zes gemeenten IBT vormgeven. De overeenkomst is ondertekend op 6 maart 2019, aangegaan voor een duur van vier jaar. En vervangt de vorige bestuursovereenkomst met ingang van 1 april 2019.

De wijze waarop de provincie toezicht houdt, is vastgelegd in de Wet Revitalisering Generiek Toezicht, die op 1 oktober 2013 in werking is getreden. Deze wet vereenvoudigt het stelsel van interbestuurlijk toezicht. De verticale toezichtrol van de provincie ligt daarbij in het verlengde van de controlerende rol van de raad. Het uitgangspunt is dat het college van Burgemeester & Wethouders (B&W) informatie verstrekt aan de gemeenteraad. Het college van B&W zorgt ervoor dat deze informatie ook beschikbaar komt voor het college van Gedeputeerde Staten (GS).

De bestuursovereenkomst IBT heeft betrekking op de gemeentelijke verplichtingen ten aanzien van financiën, omgevingsrecht, ruimtelijke ordening, archief, huisvesting vergunninghouders, monumenten en archeologie.

Provincie en Flevolandse gemeenten spreken de intentie uit het interbestuurlijke toezicht te baseren op transparantie, begrip en vertrouwen. Het IBT is verder gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Gebaseerd op de uitgangspunten zoals genoemd in de Agenda Toekomst van het Toezicht zoals deze bij brief van 21 december 2018 aan de Tweede Kamer is voorgelegd.
- Het IBT is een onderdeel van het bestuurlijk opereren van de gemeenten en provincie. IBT kan bijdragen aan het verhogen van de kwaliteit van het openbaar bestuur.
- Samenwerking tussen provincie en gemeenten in toezicht is essentieel. Goed overleg en laagdrempelig contact tussen de provincie en de gemeente zijn voorwaarden voor het pragmatisch, effectief en efficiënt invullen van de toezichtsrelatie.
- De provincie richt zich bij haar toezicht op hierboven aangegeven beleidsterreinen en het financieel toezicht. En beziet deze terreinen afzonderlijk en in samenhang.
- De colleges van B&W bevorderen de informatiepositie van de raad met betrekking tot het provinciale toezicht en bevorderen de dialoog tussen college van B&W en de raad over het IBT.
- De afspraken zoals opgenomen in het afsprakenkader zijn mede gebaseerd op een inschatting van de maatschappelijke, bestuurlijke en financiële risico's.
- Het IBT gaat uit van proportionaliteit. Dat wil zeggen dat de provincie scherper toetst of de gemeentelijke taakuitvoering en interne gemeentelijke controle is gewaarborgd, naarmate het risico zoals bedoeld als groter wordt beschouwd. Gemeenten besteden aan de taakuitvoering en interne toezicht meer aandacht naarmate het risico op het betreffende terrein groter is.

In het Afsprakenkader is per toezichtsdomein het toezichtregime aangeduid met behulp van een verkeerslichtkleur (groen, oranje, rood). Er is derhalve sprake van een drietal toezichtregimes. Het groene regime staat voor de lichtste vorm van toezicht en rood het zwaarste regime. In het Afsprakenkader is verder beschreven welk regime wanneer van toepassing is en hoe de provincie handelt bij betreffende regime.

In het onderstaande overzicht is per toezichtsdomein geprobeerd op ordentelijke wijze inzicht op welke elementen de provincie het toezichtregime toekend. In de een-na-laatste kolom is het toezichtregime aangegeven waar de gemeente Urk zich bevindt of in 2020 naar toewerkt.

toezichtsdomein wordt naar tevredenheid uitgevoerd

toezichtsdomein wordt niet geheel naar tevredenheid uitgevoerd

toezichtsdomein wordt niet naar tevredenheid uitgevoerd

Toezichtsdomein	Doel	Informatie-arrangement	Criteria voor afweging en beoordeling	Toezichtregime 2020	Welke activiteiten worden ondernomen om de kleur van het verwachte toezichtregime te handhaven of te behalen?
Huisvesting Vergunninghouders.	Er wordt uitvoering gegeven aan de wettelijke taak om verblijfsgerechtigden tijdig te huisvesten. Het aantal wordt door het Rijk in de halfjaarlijkse taakstelling bepaald. Tijdig betekent binnen 12 weken nadat verblijfsgerechtigde aan een gemeente is verbonden.	• De realisatiecijfers uit het Taakstelling Volg Systeem (TVS) van het Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers (COA) • Gemeenteraad ontvangt bij het niet halen en/of achterstand in taakstelling een halfjaarlijks verslag van B&W over voortgang uitvoering, met inzicht in maatregelen.	Toetsen aan de hand van onder andere: • De wettelijke halfjaarlijkse taakstelling; • Realisatiecijfers uit het TVD van COA;	Groen	Op dit moment bevindt de gemeente Urk zich in het 'groene toezicht'. De taakstelling voor heel 2019 is behaald en er is een kleine voorsprong voor de taakstelling in 2020.
WABO (Ruimtelijke ordening, bouwen, wonen en milieu)	Bescherming van mens en natuur tegen schade en gevaar. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor uitvoering van toezicht en handhaving (milieu, bouwen) en een deugdelijke kwaliteit van het nalevingstoezicht	De hoofddocumenten van de beleidscyclus: • Beleidsplan Vergunningverlening, toezicht en handhaving • Jaarlijks uitvoeringsprogramma • Jaarlijks evaluatieverslag • Periode beleidsrapportage • VTH-kwaliteitsverordening	• Aan de hand van de criteria uit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), het Besluit Omgevingsrecht (Bor) en de Regeling omgevingsrecht (Mor) • Het hebben van de hoofddocumenten (uitvoerings- en handhavingsbeleid).	Groen	Op 20 februari 2019 heeft de gemeente Urk officieel van de provincie de bevestiging gekregen dat de prestaties inzake de uitvoering van toezichts- en handhavingstaken op het gebied van het omgevingsrecht voor RO, BWT en milieu over 2018 als redelijk adequaat (oranje) zijn beoordeeld. Reden hiervoor was het ontbreken van beleid rondom vergunningen en het niet compleet hebben van een probleemanalyse voor vergunningverlening. In 2019 is hier door de betrokken afdelingen hard aan gewerkt om dit op orde te krijgen met als resultaat de Beleidsnota vergunningverlening 2019-2020. Op 26 maart 2019 is de beleidsnota ingetreden. Toezicht door de provincie wordt niet opgeschaald, omdat de verwachting is dat de gemeente Urk voor 2019/2020 weer adequaat (groen) zal scoren.

Toezichtsdomein	Doel	Informatie-arrangement	Criteria voor afweging en beoordeling	Toezichtregime 2020	Welke activiteiten worden ondernomen om de kleur van het verwachte toezichtregime te handhaven of te behalen?
Wet ruimtelijke ordening	De gemeenteraad stelt ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening voor het gehele grondgebied van de gemeente een of meer structuurvisies en bestemmingsplannen vast (art. 2.1 en 3.1 Wet ruimtelijke ordening).	Toezichtsinformatie wordt in een jaarverslag door college van B&W aan de raad gestuurd en in een brief naar GS (provincie) (voor 15 juli).	Wettelijke plicht: • aanwezigheid bestemmingsplannen (art. 3.1 Wro) • actualisatieverplichting bestemmingsplannen (art. 3.1 Wro) • aanwezigheid structuurvisie(s) (art. 2.1Wro)	Groen	Gemeente Urk voldoet aan de wettelijke plicht en het geldende toezichtregime is derhalve 'groen'.
Monumenten en archeologie	Rijksmonumenten (beschermd stads-/dorpsgezicht): • toezicht op gemeentelijke ruimtelijke plannen. • op de vergunningverlening en handhaving. Archeologie: • toezicht op gemeentelijke ruimtelijke plannen de vergunningverlening en handhaving.	Toezichtsinformatie die tweejaarlijks voor de provincie (Gedeputeerde Staten) beschikbaar wordt gesteld. De toezichtsinformatie is primair bedoeld om de gemeenteraad in staat te stellen zijn toezichthoudende rol te vervullen.	Wat zijn de risico's die we willen voorkomen? (obv Monumentenwet en Wabo) Ongecontroleerd schade aanbrengen aan monumenten en onzorgvuldige omgang met archeologie. De indicatoren daarvoor zijn: • gebrek aan (kwaliteit van) toezicht en handhaving • onzorgvuldige vergunningverlening ontbreken van een gemeentelijke monumentencommissie (indien monumenten aanwezig in gemeente)	Oranje/Groen	De Erfgoedcommissie is nog niet geactualiseerd, wel zijn er in het proces een aantal stappen gezet (memo en conceptrapportage). De uitbreiding van de commissie is gerelateerd aan het Welstandsbeleid, binnenkort wordt het Welstandsbeleid besproken in het LO en komt er een Collegevoorstel om nieuwe leden te werven voor de Welstands- en Erfgoedcommissie. Dit jaar is de Cultuurnota Urk vastgesteld, er komt nog meer aandacht voor de Cultuurhistorie van Urk, er zijn doelstellingen geformuleerd, krachten worden gebundeld in de vorm van een overleg-platform. Ook wordt er geld vrijgemaakt voor een ½ fte Monumentenzorg.

Toezichtsdomein	Doel	Informatie-arrangement	Criteria voor afweging en beoordeling	Toezichtregime 2020	Welke activiteiten worden ondernomen om de kleur van het verwachte toezichtregime te handhaven of te behalen?
Financiën	Het bevorderen van financieel gezonde gemeenten om taken (zowel autonoom als medebewind) te kunnen uitvoeren zonder dat (onnodig) financiële problemen op de collectiviteit van gemeenten (Gemeentefonds) worden afgewenteld.	<u>Toezichts model IBT FT</u> De provincie neemt samen met de gemeente, door middel van onderzoeksvragen en de indicatoren, het toezichtsmodel door. <u>Actualisatie</u> De gemeente actualiseert de toezicht informatie tweemaal per jaar bij de (meerjaren)begroting en jaarstukken (conform afgesproken manier). De gemeenteraad stelt de toezicht informatie als onderdeel van de (meerjaren)begroting en jaarstukken vast. B&W stuurt voor 15 juli en 15 november de bijgewerkte toezicht informatie naar GS (incl. eventueel besluit/opmerking gemeenteraad). <u>Informatiebronnen</u> • (Meerjaren)begroting • Begrotingswijzigingen • Jaarstukken • Raadstukken • Verordeningen 212, 213 en 213a • Overige beleidsinformatie	<u>1e lijn toezicht</u> De gemeenteraad volgt via de toezichtsinformatie minimaal tweemaal per jaar de ontwikkeling van de indicatoren en beoordeelt zichzelf op het vlak van financieel toezicht. De indicatoren zijn (waar mogelijk) door de raad genormeerd en worden zowel ex-post als ex-ante gevolgd. En verder vergeleken met gemiddelde(n) en/of benchmarks. <u>2e lijn toezicht</u> De provincie beoordeelt op haar beurt het uitgeoefende horizontale toezicht door de gemeenteraad. De provincie bepaalt jaarlijks welk toezichtregime op de gemeente van toepassing is en geeft evt. aandachtspunten aan. De indicatoren zijn onderverdeeld in 3 pijlers: 1. Structureel/reëel sluitende begroting 2. Weerstandsvermogen 3. Schuldbelasting Daarnaast wordt gekeken bij de jaarrekening of er een goedkeuring van de accountant is afgegeven.	Oranje / groen	De begroting 2020 in meerjarenperspectief is structureel sluitend. De schuldbelasting (incl. doorleningen) komt in de jaren 2020 en verder boven de signaleringswaarde van de BBV. De verklaring hiervoor is de verwerving van de gronden Schokkerhoek en Binnendijks bedrijventerrein. Op langere termijn is er sprake van een gunstige schuldbelasting. Het incidentele weerstandsvermogen is ruim voldoende. In structureel opzicht ligt de kwetsbaarheid in de solvabiliteit en de al relatief hoge OZB. Gemeente Urk voldoet in 2018 aan de drie gestelde criteria. De schuldbelasting (incl. doorleningen) komt in jaar 2018 onder signaleringswaarde van de BBV. Het incidentele weerstandsvermogen is zeer goed. De solvabiliteit is 33 %.

Toezichtsdomein	Doel	Informatie-arrangement	Criteria voor afweging en beoordeling	Toezichtregime 2020	Welke activiteiten worden ondernomen om de kleur van de verwachte toezichtregime te handhaven of te behalen?
Archieftoezicht	Het doel van het toezicht op archief- en informatiebeheer is om bij gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen te komen tot een betrouwbare informatievoorziening. Toegankelijke en betrouwbare informatievoorziening is essentieel voor goed bestuur. Het op orde zijn van de digitale en papieren informatiehuishouding en archivering is een voorwaarde om alle andere overheidstaken goed uit te kunnen voeren. Het niet volledig en niet betrouwbaar zijn van overheidsarchieven, belemmert een goed bedrijfsvoering en verantwoording naar de burger en de samenleving.	Toezichtsinformatie die in een jaarverslag voor 15 juli aan de provincie (Gedeputeerde Staten) wordt aangeboden. Deze informatie is primair bedoeld om interne verantwoording af te leggen. Dient tegelijkertijd als IBT-toezichtsinformatie. In het jaarverslag zijn in ieder geval drie onderdelen opgenomen. • Periodieke ingevulde Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's). • Aanvullende informatie zoals bijvoorbeeld thema/risico onderzoeken. • Het verklaren van eventuele onverwachte omstandigheden en hoe de gemeente daarmee is omgegaan. • Archiefverordeningen	Toezicht op basis van 17 wettelijke toezichtscriteria Gebaseerd op de Archiefwet, archiefbesluit en archiefregeling. Deze toezichtcriteria zijn afgestemd met VNG en opgenomen in 'Aanvullend beleidskader'. De toezichtscriteria zijn gekoppeld aan een deel van de KPI's zoals opgenomen in het jaarverslag van gemeenten.	Oranje	De gemeente Urk maakt de omslag van een analoge naar een zaakgerichte digitale informatievoorziening. De functionaliteiten zijn geïmplementeerd en ruim 300 met de gebruikersorganisatie afgestemde werkprocessen ingericht. In de voorfase zijn de Archiefverordening en Besluit Informatiebeheer Gemeente Urk 2018 geactualiseerd, vastgesteld door raad en college en gepubliceerd. De afschriften zijn verzonden aan HFA en GS. Het besluit Handboek Vervanging is door het college vastgesteld en overeenkomstig in het handboek opgenomen. De uitwerking in het Handboek DIV is nog niet afgerond. Het opzetten en uitbouwen van een kwaliteitssysteem conform artikel 16 van de Archiefregeling; is uitgewerkt en als bijlage aan het handboek toegevoegd. De inrichting en realisatie zijn van cruciaal belang en voorwaarde om digitale informatie te kunnen beheren, beheersen, toetsen en sturen. Actuele statusinformatie en bijgewerkte bestandsoverzichten zijn moeilijk vindbaar en voorhanden. De samenhang en relaties tussen analoge en digitale archiefbestandsdelen in fysieke bewaarplaats, of overige systemen en applicaties, is onvoldoende overzichtelijk vastgelegd, en/of toegankelijk gemaakt via digitale zoekingen en/of zoekvelden. Inzicht in de informatiehuishouding vormt de basis om informatie op waarde te kunnen inschatten, aan de voorkant werkprocessen te (bij-)sturen, daaraan de benodigde acties en activiteiten te koppelen, en te voldoen aan wettelijke zorg- en beheertaken en verplichtingen t.a.v. archiefvorming en overbrenging gelden. Het in kaart brengen van de informatiehuishouding en implementeren van het kwaliteitssysteem zijn een vereisten om voorafgaand verdere doorontwikkeling inwerking te stellen. Het synchroniseren en regisseren van informatie zijn voorwaardelijk in de aansluiting op lokale en landelijke voorzieningen, koppeling met vakapplicaties, verdere digitalisering en archivering. In een plan van aanpak worden de noodzakelijke stappen uitgewerkt en acties benoemd. Het toezichtregime heeft de kleur oranje in 2020. Bovenstaande wordt geconcretiseerd in een plan van aanpak.

- 3.1 Balans per 31 december 2018-2023**
- 3.2 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling**
- 3.3 Overzicht van baten en lasten 2020-2023**
- 3.4 Overzicht van baten en lasten 2020 per programma**
- 3.5 Financiering**
- 3.6 Stand en verloop reserves**
- 3.7 Stand en verloop voorzieningen**
- 3.8 Investeringsplan**
- 3.9 Incidentele baten en lasten**
- 3.10 Algemene dekkingsmiddelen**
- 3.11 Structurele reservemutaties**

3.1 BALANS PER 31 DECEMBER

ACTIVA (x € 1.000)	rekening 2018 €	begroting 2019 €	begroting 2020 €	begroting 2021 €	begroting 2022 €	begroting 2023 €
<u>VASTE ACTIVA</u>						
<u>1. Immateriële vaste activa</u>	34	0	0	0	0	0
<u>2. Materiële vaste activa</u>	58.801	58.553	59.053	63.453	63.953	64.453
- Investerings met een economisch nut	48.156	48.000	48.000	48.000	48.000	48.000
- Investerings met een economisch nut (kosten doorrekening)	8.592	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000
- Investerings met een maatschappelijk nut (openbare ruimte)	2.053	2.553	3.053	7.453	7.953	8.453
<u>3. Financiële vaste activa</u>	8.601	8.322	8.044	7.765	7.532	7.353
- Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	4.821	4.721	4.621	4.521	4.421	4.321
- Leningen aan:						
* deelnemingen	0	0	0	0	0	0
* overige verbonden partijen	3.303	3.227	3.151	3.075	2.999	2.923
- Overige langlopende leningen u/g	355	255	155	55	0	0
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	122	119	117	114	111	109
Totaal vaste activa	67.436	66.875	67.096	71.218	71.485	71.806
<u>VLOTTENDE ACTIVA</u>						
<u>4. Voorraden</u>	24.263	32.048	44.310	57.038	55.897	49.972
- Onderhanden werk; gronden in exploitatie	24.235	32.013	44.275	57.003	55.862	49.937
- Gereed product en handelsgoederen	29	35	35	35	35	35
<u>5. Uitzettingen met een looptijd korter dan 1 jaar</u>	30.354	8.066	6.189	6.519	7.623	8.056
- Vorderingen op openbare lichamen	2.232	2.500	2.000	1.000	1.500	2.500
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist	26.207	566	2.366	519	1.123	556
- Overige vorderingen	1.914	5.000	1.823	5.000	5.000	5.000
<u>6. Liquide middelen</u>	273	383	376	410	423	418
- Kas- en banksaldi	273	383	376	410	423	418
<u>7. Overlopende activa</u>	0	0	0	0	0	0
- Diverse overlopende activa	0	0	0	0	0	0
Totaal vlottende activa	54.891	40.496	50.876	63.967	63.943	58.446
Totaal-generaal	122.326	107.371	117.972	135.185	135.428	130.252

PASSIVA (x € 1.000)	rekening 2018	begroting 2019	begroting 2020	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023
	€	€	€	€	€	€
<u>VASTE PASSIVA</u>						
<u>8. Eigen vermogen</u>	41.542	33.819	34.371	34.696	34.953	32.866
- Algemene reserves	4.081	4.264	4.456	4.439	4.444	4.444
- Bestemmingsreserves	36.651	29.554	29.915	30.256	30.508	28.422
- Nog te bestemmen resultaat	810	0	0	0	0	0
<u>9. Voorzieningen</u>	7.858	6.958	7.097	7.549	8.098	8.071
- Voorzieningen voor diverse doeleinden	7.858	6.958	7.097	7.549	8.098	8.071
<u>10. Vaste schulden; looptijd van 1 jr of langer</u>	67.686	60.895	69.833	82.300	84.768	81.235
- Onderhandse leningen en leningen Soza	67.686	60.895	69.833	82.300	84.768	81.235
Totaal vaste passiva	117.087	101.671	111.302	124.545	127.818	122.172
<u>VLOTTENDE PASSIVA</u>						
<u>11. Netto vlottende schulden; loopt. korter dan 1 jr</u>	3.705	4.300	5.300	9.300	6.300	6.800
- Overige schulden	3.705	4.300	5.300	9.300	6.300	6.800
<u>12. Overlopende passiva</u>	1.535	1.400	1.370	1.340	1.310	1.280
- Nog af te wikkelen bijdragen van diverse overheden	443	500	500	500	500	500
- Transitorische rente onderhandse leningen	1.045	870	840	810	780	750
- Diverse overlopende passiva	48	30	30	30	30	30
Totaal vlottende passiva	5.239	5.700	6.670	10.640	7.610	8.080
Totaal-generaal	122.326	107.371	117.972	135.185	135.428	130.252
GEWAARBORGDE LENINGEN	7.264	6.276	5.814	5.353	4.919	4.508

Inleiding

De begroting is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft. De prognoses zijn opgesteld op basis van historische kosten.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentie periode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd te worden.

Balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven, tenzij op andere wijze dekking is aangegeven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief. Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden afgeschreven gedurende de restant looptijd van de betrokken geldlening.

Materiële vaste activa

Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven'

Wanneer investeringen grotendeels of meer worden gedaan voor riolering, het inzamelen van huishoudelijk afval of andere alsook voor rechten die op grond van art. 229 lid 1 a en b Gemeentewet worden geheven, dan worden deze investeringen op de balans opgenomen in een aparte categorie: de investeringen met economisch nut, *waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.*

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming annuïtair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken. Volledigheidshalve vermelden wij dat op investeringen die vóór 2008 gedaan zijn soms extra is afgeschreven zonder economische noodzaak (ter verlichting van toekomstige lasten). Ook zijn in voorkomende gevallen reserves op dergelijke investeringen afgeboekt.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Gronden en terreinen	n.v.t.
Woonruimten	40 - 50
Bedrijfsgebouwen	40 - 60
Vervoermiddelen	5 - 10
Machines, apparaten en installaties	10 - 20
Overige materiële vaste activa w.o.	
Inventarissen	veelal 5 (bij aanschaf bepaald)
Automatisering	3 - 10

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Overeenkomstig de in maart 2005 door het college van burgemeester en wethouders vastgestelde wijziging op de Nota waardering en afschrijving activa Gemeente Urk worden infrastructurele werken in de openbare ruimte, zoals wegen, pleinen, bruggen, viaducten en parken geactiveerd en afgeschreven in 15 – 50 jaar. De ondergrond van deze werken wordt daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd (en dus ook afgeschreven). Voor zover in voorkomende gevallen een snellere budgettaire dekking mogelijk is, wordt op dergelijke activa overigens (resultaatafhankelijk) extra afgeschreven. De boekwaarden moeten dus nadrukkelijk als nog te dekken investerings-restanten worden gezien.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering gelukkig niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs.

Bijdragen aan activa van derden worden geactiveerd, conform het betreffende raadsbesluit. Dergelijke geactiveerde bijdragen zijn gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Vorraden

De als “onderhanden werken” opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken), alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten. Bij de grondexploitaties vindt tussentijdse winstnemingen plaats aan de hand van de algemeen aanvaardbare methodiek Percentage of completion (Poc-methode). Voor verwachte verliezen wordt direct een voorziening gevormd ter hoogte van de verwachte verliezen.

De overige grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen standaard verrekenprijzen die zijn gebaseerd op de gemiddelde betaalde inkoopprijs. Verschillen tussen de standaard verrekenprijs en betaalde inkoopprijs worden als resultaat verantwoord. Incurante voorraden worden afgewaardeerd naar marktwaarde.

Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich met name voor indien voorraden incurant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden tegen nominale waarde gewaardeerd. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen zijn opgenomen de algemene reserve, de bestemmingsreserves en het gerealiseerde resultaat

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. De onderhoudsregalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Beleidsregels toepassing WNT

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi-publieke sector (WNT) is met ingang van 1 januari 2013 van kracht.

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2020-2023

3.3

Op basis van artikel 17 van het Besluit Begroten en Verantwoorden dient volgend overzicht te worden verstrekt. Uit het overzicht komen de algemene dekkingsmiddelen en de overhead tot uitdrukking. Op de volgende pagina wordt dit overzicht in meerjarenperspectief gegeven. In de laatste jaarschijf 2023 blijkt dan het structurele begrotingssaldo.

Overzicht baten en lasten (x 1.000) (BBV art 17)	2020			2020	
	lasten	baten	saldo	lasten	baten
Pijler	43.156	-17.091	26.065	85,4%	33,8%
1.Urk mit eenkanger <i>Sociaal Domein</i>	16.738	-2.628	14.109	33,1%	5,2%
2.Urk leert <i>Onderwijs</i>	4.521	-1.598	2.923	9,0%	3,2%
3.Urk werkt <i>Bouwen en wonen, Grex, Economie</i>	8.061	-6.702	1.359	16,0%	13,3%
4.Urk leeft <i>Leefomgeving, sport, maatsch voorz.</i>	11.971	-5.581	6.390	23,7%	11,1%
5.Urk verbindt <i>Bestuur, financiën</i>	1.865	-582	1.283	3,7%	1,2%
Algemene dekkingsmiddelen	-30	-32.772	-32.802	-0,1%	64,9%
Treasury	-437	-152	-589	-0,9%	0,3%
OZB woningen	191	-2.580	-2.389	0,4%	5,1%
OZB niet-woningen		-2.124	-2.124		4,2%
Belastingen Overig	88	-119	-31	0,2%	0,2%
Algemene uitkering (incl. SD)	129	-27.796	-27.667	0,3%	55,0%
Overhead					
Overhead	6.186	-266	5.920	12,2%	0,5%
Heffing VPB					
Heffing VPB					
Onvoorzene uitgaven	159		159	0,3%	
Saldo van baten en lasten	49.471	-50.129	-657	98,0%	99,3%
Toevoeging en onttrekkingen reserves	1.034	-377	657	2,0%	0,7%
Urk mit eenkanger		-180	-180		0,4%
Urk leert					
Urk werkt	76	-216	-140	0,1%	0,4%
Urk leeft	780	-62	718	1,5%	0,1%
Urk verbindt	179	81	259	0,4%	-0,2%
Resultaat	50.505	-50.505	0	100,0%	100,0%

Overzicht baten en lasten (x 1.000) (BBV art 17)	2021			2022			2023		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
Pijler	47.625	-20.619	27.006	48.971	-22.010	26.961	47.622	-20.459	27.163
1.Urk mit eenkanger <i>Sociaal Domein</i>	17.032	-2.486	14.546	16.569	-2.442	14.127	16.599	-2.442	14.157
2.Urk leert <i>Onderwijs</i>	4.544	-1.598	2.946	4.854	-1.598	3.256	4.863	-1.598	3.265
3.Urk werkt <i>Bouwen en wonen, Grex, Economie</i>	11.854	-10.339	1.516	13.317	-11.775	1.542	11.768	-10.223	1.544
4.Urk leeft <i>Leefomgeving, sport, maatsch voorz.</i>	12.352	-5.613	6.739	12.396	-5.613	6.783	12.581	-5.613	6.968
5.Urk verbindt <i>Bestuur, financiën</i>	1.842	-583	1.259	1.835	-583	1.253	1.812	-583	1.229
Algemene dekkingsmiddelen	-116	-33.735	-33.850	113	-34.132	-34.019	299	-34.966	-34.667
Treasury	-531	-152	-683	-482	-152	-634	-482	-152	-634
OZB woningen	192	-2.618	-2.427	192	-2.657	-2.465	192	-2.695	-2.503
OZB niet-woningen		-2.142	-2.142		-2.159	-2.159		-2.177	-2.177
Belastingen Overig	89	-119	-30	89	-119	-30	89	-119	-30
Algemene uitkering (incl. SD)	134	-28.703	-28.569	315	-29.044	-28.730	501	-29.823	-29.322
Overhead									
Overhead	6.587	-264	6.323	6.867	-257	6.610	7.239	-257	6.982
Heffing VPB									
Heffing VPB									
Onvoorziene uitgaven	159		159	159		159	159		159
Saldo van baten en lasten	54.255	-54.618	-362	56.111	-56.399	-289	55.319	-55.683	-364
Toevoeging en onttrekkingen reserves	903	-540	362	898	-610	289	895	-532	364
Urk mit eenkanger		-153	-153		-153	-153		-75	-75
Urk leert					-97	-97		-97	-97
Urk werkt	76	-210	-134	76	-210	-134	76	-210	-134
Urk leeft	655	-128	527	655	-122	533	650	-122	528
Urk verbindt	172	-49	123	167	-27	140	169	-27	142
Resultaat	55.158	-55.158	0	57.009	-57.009	0	56.214	-56.214	0

Taakveldbegroting BBV2017		2020				
		na bestemming			waarvan reserves	
		lasten	batens	saldo	lasten	batens
0.1	Bestuur	966.335		966.335		
0.2	Burgerzaken	522.353	-353.093	169.260		
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	47.441	-46.823	618		
0.4	Overhead	6.186.419	-265.919	5.920.500		
0.5	Treasury	-437.429	-151.994	-589.423		
0.61	OZB woningen	190.722	-2.579.841	-2.389.118		
0.62	OZB niet-woningen		-2.124.346	-2.124.346		
0.64	Belastingen Overig	87.935	-119.269	-31.335		
0.7	Algemene en overige uitkeringen Gemfonds	128.623	-27.796.086	-27.667.462		
0.8	Overige baten en lasten	339.926	-140.000	199.926		
0.10	Mutaties reserves	1.034.394	-376.912	657.483	1.034.394	-376.912
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	1.032.557		1.032.557		
1.2	Openbare orde en Veiligheid	267.454		267.454		
2.1	Verkeer en vervoer	2.019.836	-58.586	1.961.250		
2.5	Openbaar vervoer	52.000		52.000		
2.3	Recreatieve Havens	344.188	-324.395	19.793		
2.4	Economische Havens en waterwegen	362.996	-279.024	83.972		
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	722.445	-715.309	7.137		
3.3	Bedrijfsloket en -regelingen	289.263	-209.096	80.166		
3.4	Economische promotie	491.420	-59.853	431.567		
4.1	Openbaar basisonderwijs	488.693	-40.000	448.693		
4.2	Onderwijshuisvesting	1.432.223		1.432.223		
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	2.600.221	-1.558.014	1.042.207		
5.1	Sportbeleid en activering	497.385	-234.687	262.699		
5.2	Sportaccommodaties	1.601.186	-679.237	921.948		
5.3	Cultuurpres., -prod. en -participatie	60.830		60.830		
5.4	Musea	215.386	-63.905	151.480		
5.5	Cultureel erfgoed	106.242	-30.093	76.149		
5.6	Media	552.024	-87.323	464.702		
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.058.284	-41.784	1.016.500		
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	2.334.703	-149.259	2.185.444		
6.2	Wijkteams	713.322	-58.214	655.108		
6.3	Inkomensregelingen	3.359.741	-2.195.143	1.164.598		
6.4	Begeleide participatie	3.239.520	-43.852	3.195.668		
6.6	Maatwerk-voorzieningen (WMO)	617.314	-1.500	615.814		
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	423.355	-67.000	356.355		
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	2.449.613		2.449.613		
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	147.379	-98.768	48.611		
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	2.412.675		2.412.675		
7.1	Volksgezondheid	1.079.134	-15.000	1.064.134		
7.2	Riolering	1.702.378	-2.193.565	-491.187		
7.3	Afval	1.596.076	-1.930.636	-334.560		
7.4	Milieubeheer	974.010	-92	973.919		
7.5	Begraafplaatsen	239.593	-286.781	-47.187		
8.1	Ruimtelijke Ordening	433.373	-15.281	418.092		
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerr.)	4.499.001	-4.466.742	32.259		
8.3	Wonen en bouwen	1.022.940	-648.058	374.882		
		50.505.479	-50.505.479	0	1.034.394	-376.912

Reserve	Omschrijving (toevoeging= +; onttrekking= -)	2020	2021	2022	2023
9091401	Algemene reserve	191.643	-16.544	5.000	
	490600 Bibliotheek; terugstorten bibliotheek middels korting op subsidie van éénmalige bijdrage 2012, in 10 jaarlijkse termijnen t/m 2022	5.000	5.000	5.000	
	591004 Overige baten en lasten; egalisatie begrotingssaldi (2019 en 2020 negatieve raming van onttrekking)	186.643	-21.544		
9091402	Vitens aandelen (beklemd) 06/01	-6.000			
	*Toevoeging aan exploitatie, afnemend jaarlijks met € 5.000. (2007/000; 1-10-2006)	-6.000			
9100204	Huisvesting gem.huis en bieb (beklemd)	56.663	56.718	50.698	50.698
	*40 jarige bijdrage investeringslasten	-25.837	-25.837	-25.837	-25.837
	591001 Interne financiering: bespaarde rente afschrijvingsreserve	82.500	82.555	76.535	76.535
9100207	Kantoormeubilair vervanging	-312	13.892	15.892	17.892
	*Plankosten vervanging meubilair volgens beheerplan	-14.203		0	0
	590903 Apparaatskosten; voeding uit exploitatie en vrijval kapitaallasten meubilair 2003	10.990	10.992	12.992	14.992
	590940 Huisvesting Noorderzand; voeding uit exploitatie	2.901	2.901	2.901	2.901
9100209	Friciekosten personeel	6.096	63.548	63.548	63.548
	*Vaste jaarlijkse voeding	65.000	65.000	65.000	65.000
	*Incidentele dekking woon-werkverkeer tot en met 2020	-56.000			
	*590903 Apparaatskosten:frictiekosten gewezen personeel	-2.904	-1.452	-1.452	-1.452
9121009	Vervanging activa IBOR	621.896	621.896	621.896	621.896
	490301 Onderhoud wegen, straten en pleinen; Bijdrage wegbeheer inzake rehabilitatie o.b.v. beheerplan, verminderd met kapitaallasten rehabilitatie wegdeel Hooiland/ Achterland en Omvorming Vlaak	551.531	551.531	551.531	551.531
	490308 Kunstwerken; Bijdrage inzake rehabilitatie o.b.v. beheerplan,	70.365	70.365	70.365	70.365
9121013	Afschr.rotonde Rotholm-Vlaak (beklemd)	-33.017	-30.837	-30.837	-30.837
	490301 Onderhoud wegen, straten en pleinen; dekking kapitaallasten VA240108 Rotonde Vlaak-Rotholm	-33.017	-30.837	-30.837	-30.837
9121014	Afschr.Dijkovergang waterval (beklemd)	-3.210	-3.210	-3.210	-3.210
	490301 Onderhoud wegen, straten en pleinen; dekking kapitaallasten dijkovergang VA 240113	-6.097	-6.097	-6.097	-6.097
	590990 rentekosten: bespaarde rente afschrijvingsreserve dijkovergang	2.888	2.888	2.888	2.888
9121016	Fietspad Urkerveld	-8.321	-8.541	-8.766	-8.766
	591001 Interne financiering: bespaarde rente afschrijvingsreserve	7.500	7.280	7.055	7.055
	490301 Onderhoud wegen, straten en pleinen; dekking kapitaallasten VA333103, bijdrage Fietspad Nw Natuur	-15.821	-15.821	-15.821	-15.821
9121037	IBOR egalisatiefonds exploitatie	0	-68.960	-68.960	-68.960
	490308 Kunstwerken; investeringslasten kredieten IO 4210500 (VA240111) en 4210501 (VA240112) renovatie A. de Wit en Zwolse brug bouwkundig(40jr) en installatietechnisch (20jr). Naar alle waarschijnlijkheid zal investering niet eerder dan 2021/2022 plaatsvinden. Uitvoering ligt bij provincie		-68.960	-68.960	-68.960
9122138	Uitdiepen havens	25.552	25.552	25.552	25.552
	*Bijdrage tlv exploitatie	25.552	25.552	25.552	25.552

Reserve	Omschrijving (toevoeging= +; onttrekking= -)	2020	2021	2022	2023
9131016	Aanjaagfonds detailhandel	0	0	0	0
	390400 Bedrijfsacquisitie; Ka2016 detailhandelsvisie 2015-2025 (raad 26 mei2016)	50.000	50.000	50.000	50.000
	390400 Bedrijfsacquisitie; Bijdrage BIZ 2019_2023	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
9142100	Planv.Onderw.&bew.onderw. Schokkerhoek			-97.164	-97.164
	290200 Bijzonder basis onderwijs; Kadernota 2018: Planvorming Onderwijs - en bewegingsonderwijs Schokkerhoek. Gedeeltelijke dekking uit gevormde kapitaallastenreserve tlv SD (€2.5miljn/50jr/3%)			-97.164	-97.164
9153017	Binnensportaccommodaties	25.517	25.517	25.517	25.517
	490603 Gymnastiekgebouwen en sportz.; voeding tlv exploitatie	25.517	25.517	25.517	25.517
9154118	Monumenten en beeldbepalende panden	-6.000	-6.000		
	490607 Monumenten; Bijstorting van € 300.000 op de SVN deelneming Stads en Dorpsvernieuwing/Monumenten. Jaarlijkse lasten van € 2.000 in 2013 en € 4.000 in 2014 en verder t/m 2021 € 6.000 te dekken uit de reserve Monumenten	-6.000	-6.000		
9156070	Dekk.fonds Parel van Flevoland (beklemd)	-130.820	-130.820	-130.820	-130.820
	*Bijdrage Historische steiger met havenvuur westelijke havendam	-37.144	-37.144	-37.144	-37.144
	*Bijdrage Oude Dorp autoluw t.b.v. toerisme	-12.039	-12.039	-12.039	-12.039
	*Bijdrage strandkiosk ParelVflevoland	-35.094	-35.094	-35.094	-35.094
	*Bijdrage Toeristische routes Haven – Oude Dorp	-12.548	-12.548	-12.548	-12.548
	*Bijdrage Touristeninfopunt en havenvoorzieningen Dormakade ParelVflevo	-33.995	-33.995	-33.995	-33.995
9158020	Speeltuinwerk	127.457	2.946	2.946	2.946
	490207 Speeltuinen en weiden Eén van de raadswensen (motie nr. 6) was verplaatsing van het speelbos. Het resterende incidentele sado vanuit de begroting 2018 biedt ruimte om over 2019 en 2018 hiervoor € 155.771 te reserveren. Onderzoek naar met name structurele (beheers) kosten, zal haalbaarheid moeten uitwijzen.	127.457	2.946	2.946	2.946
9163022	Sociaal Domein	-180.000	-153.000	-153.000	-75.000
	dekking salariskosten beleidsmedewerker jeugd. Vanaf 2023 tlv algemene middelen	-78.000	-78.000	-78.000	
	190516 Gezondheidszorg; Uitbreiding taken Waypoint (dekking t/m 2020; vanaf 2021 structurele dekking binnen bestaande budgetten; BW18/100 T1)	-27.000			
	Toepassing IJslands preventiemodel (tijdelijk project)	-75.000	-75.000	-75.000	-75.000
9183032	Grondzaken	-29.061	-29.061	-29.061	-29.061
	Locatie Wilhelminaschool	-15.902	-15.902	-15.902	-15.902
	Bedrijfspanen Oost	-4.637	-4.637	-4.637	-4.637
	Ruiling Fa. Meijer Westgat 2a	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500
	Panden Westgat Pul 16/101	-6.023	-6.023	-6.023	-6.023
	Totaal reservemutaties	658.083	363.098	289.233	364.233

Blauw: de baten zijn groter dan de lasten of de toevoeging aan de reserves is groter dan de onttrekking van de reserves

Rood: de baten zijn kleiner dan de lasten of de toevoeging aan de reserves is kleiner dan de onttrekking van de reserves

Overhead

Een belangrijk nieuw aspect van BBV-nieuw betreft de verantwoording van de overhead. Voorheen was het gebruikelijk de overhead om te slaan op de directe loonkosten en in totaliteit dan door te belasten naar de diverse programma's. Vanaf 2019 dient de overhead op een afzonderlijk taakveld en zodoende op een afzonderlijk programma te worden verantwoord.

Het BBV-nieuw definieert overhead als volgt: "de overhead betreft alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Daarom kiezen we ook in 2019 voor omslag over de directe loonkosten omdat de overhead feitelijk ter ondersteuning dient van het direct productief personeel.

In ons geval is het taakveld overhead onder programma 5 verantwoord. BBV-nieuw staat wel toe dat de overhead doorbelast wordt aan grondexploitatie en investeringen. Die doorbelasting is gesaldeerd met het in onderstaande overzicht vermelde bedrag aan overhead.

Overhead

Raming overheadkosten (incl. reservemutaties)		5.900.447	A
Personeelslasten op overhead	2.659.345		
Overige d&l	3.241.102		
<u>Overhead o.b.v. personeelslasten</u>			
Personeelslasten	11.104.990		
Personeelslasten taakvelden		8.445.645	B
Overheadspercentage		69,5%	A/B

BATEN EN LASTEN PER PROGAMMA

3.4

1 Urk mit eenkanger	Rekening	Begr.actueel	Begr.Nieuw	Meerjarenbegroting		
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
<u>Totaal, inclusief reservemutaties</u>						
Lasten	15.512.840	16.571.127	16.737.734	17.032.228	16.569.426	16.598.895
Baten	-12.764.171	-6.886.124	-6.708.671	-6.504.437	-6.445.425	-6.330.580
Saldo	2.748.669	9.685.003	10.029.063	10.527.791	10.124.000	10.268.315
			344.060			
<u>Waarvan reservemutaties</u>						
Toevoegingen						
Onttrekkingen			-180.000	-153.000	-153.000	-75.000
Per saldo			-180.000	-153.000	-153.000	-75.000

Toelichting mutaties begroting 2020 versus actuele begroting 2019

Septemercirculaire 2019 252.739

Extra middelen binnen de algemene uitkering ten behoeve van jeugdzorg en wmo als gevolg van accres

Loonkosten 263.000

Herverdeling loonkosten over alle programma's op basis van herijkte toerekening. In de loonkostenmutaties is ook dekking uit beschikbare budgetten, zoals stelpost salarismaatregelen verwerkt.

Aanvaard beleid -130.000

Dit betreft het in de vorige meerjarenbegroting reeds aanvaarde beleid van 2020 ten opzichte van 2019

Diverse -41.679

* ramingen alleen in actuele begroting 2019 (incidenteel)

- diensten, leveringen en externe inhuur -409.000

- doeluutkering rijk inzake WMO 446.000

- reservemutatie -129.000

- diverse 50.321

-41.679

Toename budget

344.060

Overhead

Aangezien de overhead niet betrokken is in de toerekening apparaatskosten, wordt hier het bedrag van de overhead op de directe loonkosten weergegeven.

Directe loonkosten 1.456.336

Overhead 69,5% 1.011.626

Reserve	Omschrijving (toevoeging= +; onttrekking= -)	2020	2021	2022	2023
9163022	Sociaal Domein	-180.000	-153.000	-153.000	-75.000
	<i>dekking salariskosten beleidsmedewerker jeugd. Vanaf 2023 tlv algemene middelen</i>	-78.000	-78.000	-78.000	
	<i>190516 Gezondheidszorg; Uitbreiding taken Waypoint (dekking t/m 2020; vanaf 2021 structurele dekking binnen bestaande budgetten; BW18/100 T1)</i>	-27.000			
	<i>Toepassing IJslands preventiemodel (tijdelijk project)</i>	-75.000	-75.000	-75.000	-75.000
		-180.000	-153.000	-153.000	-75.000

2 Urk leert	Rekening	Begr.actueel	Begr.Nieuw	Meerjarenbegroting		
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
<u>Totaal, inclusief reservemutaties</u>						
Lasten	3.799.134	6.873.862	4.518.803	4.542.072	4.851.107	4.860.107
Baten	-849.864	-3.928.243	-1.640.014	-1.640.014	-1.737.178	-1.737.178
Saldo	2.949.270	2.945.619	2.878.789	2.902.058	3.113.929	3.122.929
			-66.830			
<u>Waarvan reservemutaties</u>						
Toevoegingen						
Onttrekkingen					-97.164	-97.164
Per saldo					-97.164	-97.164

Toelichting mutaties begroting 2020 versus actuele begroting 2019

Activa

Afname wegens aanpassing omslagrente van 2,5 naar 2,25%

-51.711

Loonkosten

Herverdeling loonkosten over alle programma's op basis van herijkte toerekening. In de loonkostenmutaties is ook dekking uit beschikbare budgetten, zoals stelpost salarismaatregelen en inhuur verwerkt.

49.000

Aanvaard beleid

Dit betreft het in de vorige meerjarenbegroting reeds aanvaarde beleid van 2020 ten opzichte van 2019

60.000

Diverse

* ramingen alleen in actuele begroting 2019 (incidenteel)

- diensten, leveringen en externe inhuur 3.000

- reservemutatie -129.000

- diverse 1.881

-124.119

-124.119

Afname budget

-66.830

Overhead

Aangezien de overhead niet betrokken is in de toerekening apparaatskosten, wordt hier het bedrag van de overhead op de directe loonkosten weergegeven.

Directe loonkosten

276.583

Overhead

69,5%

192.125

Reserve	Omschrijving (toevoeging= +; onttrekking= -)	2020	2021	2022	2023
9142100	Planv.Onderw.&bew.onderw. Schokkerhoek			-97.164	-97.164
	290200 Bijzonder basis onderwijs; Kadernota 2018: Planvorming Onderwijs - en bewegingsonderwijs Schokkerhoek. Gedeeltelijke dekking uit gevormde kapitaallastenreserve tlv SD (€2.5miljn/50jr/3%)			-97.164	-97.164
				-97.164	-97.164

3 Urk werkt	Rekening	Begr.actueel	Begr.Nieuw	Meerjarenbegroting		
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
<u>Totaal, inclusief reservemutaties</u>						
Lasten	19.833.873	10.982.591	8.136.465	11.929.883	13.392.526	11.843.148
Baten	-19.540.125	-9.803.011	-7.070.364	-10.701.357	-12.137.180	-10.585.931
Saldo	293.749	1.179.580	1.066.101	1.228.525	1.255.346	1.257.217
			-113.479			
<u>Waarvan reservemutaties</u>						
Toevoegingen			75.552	75.552	75.552	75.552
Onttrekkingen			-215.881	-209.881	-209.881	-209.881
Per saldo			-140.329	-134.329	-134.329	-134.329

Toelichting mutaties begroting 2020 versus actuele begroting 2019

Activa

Afname wegens aanpassing omslagrente van 2,5 naar 2,25% -1.673

Loonkosten 197.401
Herverdeling loonkosten over alle programma's op basis van herijkte toerekening. In de loonkostenmutaties is ook dekking uit beschikbare budgetten, zoals stelpost salarismaatregelen en inhuur verwerkt.

Aanvaard beleid 55.000
Dit betreft het in de vorige meerjarenbegroting reeds aanvaarde beleid van 2020 ten opzichte van 2019

Diverse -564.207
 * ramingen alleen in actuele begroting 2019 (incidenteel)
 - diensten, leveringen en externe inhuur -138.000
 - incidenteel bouwleges -370.000
 - reservemutatie -61.444
 - diverse 5.237
 -564.207

Afname budget **-113.479**

Overhead

Aangezien de overhead niet betrokken is in de toerekening apparaatskosten, wordt hier het bedrag van de overhead op de directe loonkosten weergegeven.

			Grex	Totaal
Directe loonkosten		1.331.758	541.340	1.873.098
Overhead	69,5%	925.089	376.035	1.301.125

Reserve	Omschrijving (toevoeging= +; onttrekking= -)	2020	2021	2022	2023
9183032	Grondzaken	-29.061	-29.061	-29.061	-29.061
	<i>Locatie Wilhelminaschool</i>	-15.902	-15.902	-15.902	-15.902
	<i>Bedrijfspanen Oost</i>	-4.637	-4.637	-4.637	-4.637
	<i>Ruiling Fa. Meijer Westgat 2a</i>	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500
	<i>Panden Westgat Pul 16/101</i>	-6.023	-6.023	-6.023	-6.023
9131016	Aanjaagfonds detailhandel				
	<i>390400 Bedrijfsacquisitie; Ka2016 detailhandelsvisie 2015-2025 (raad 26 mei2016)</i>	50.000	50.000	50.000	50.000
	<i>390400 Bedrijfsacquisitie; Bijdrage BIZ 2019_2023</i>	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
9122138	Uitdiepen havens	25.552	25.552	25.552	25.552
	<i>*Bijdrage tlv exploitatie</i>	25.552	25.552	25.552	25.552
9156070	Dekk.fonds Parel van Flevoland (beklemd)	-130.820	-130.820	-130.820	-130.820
	<i>*Bijdrage Historische steiger met havenvuur westelijke havendam</i>	-37.144	-37.144	-37.144	-37.144
	<i>*Bijdrage Oude Dorp autoluw t.b.v. toerisme</i>	-12.039	-12.039	-12.039	-12.039
	<i>*Bijdrage strandkiosk ParelVflevoland</i>	-35.094	-35.094	-35.094	-35.094
	<i>*Bijdrage Toeristische routes Haven – Oude Dorp</i>	-12.548	-12.548	-12.548	-12.548
	<i>*Bijdrage Touristeninfopunt en havenvoorzieningen Dormakade ParelVflevo</i>	-33.995	-33.995	-33.995	-33.995
9091402	Vitens aandelen (beklemd) 06/01	-6.000			
	<i>*Toevoeging aan exploitatie, afnemend jaarlijks met € 5.000. (2007/000; 1-10-2006)</i>	-6.000			
		-140.329	-134.329	-134.329	-134.329

4 Urk leeft	Rekening	Begr.actueel	Begr.Nieuw	Meerjarenbegroting		
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
<u>Totaal, exclusief reservemutaties</u>						
Lasten	16.992.936	12.704.616	12.750.477	13.007.225	13.050.683	13.230.683
Baten	-10.849.154	-6.369.454	-5.819.361	-5.918.330	-5.911.730	-5.911.730
Saldo	6.143.781	6.335.162	6.931.116	7.088.896	7.138.954	7.318.954
			595.953			
<u>Waarvan reservemutaties</u>						
Toevoegingen			779.870	655.359	655.359	650.359
Onttrekkingen			-60.935	-127.714	-121.714	-121.714
Per saldo			718.935	527.645	533.645	528.645

Toelichting mutaties begroting 2020 versus actuele begroting 2019

Activa

Afname wegens aanpassing omslagrente van 2,5 naar 2,25% -23.213

Loonkosten 690.000
Herverdeling loonkosten over alle programma's op basis van herijkte toerekening. In de loonkostenmutaties is ook dekking uit beschikbare budgetten, zoals stelpost salarismaatregelen en inhuur verwerkt. Verder wordt het verschil ook beïnvloed door incidentele verlaging 2019 ten gunste van inhuur

Aanvaard beleid 105.000
Dit betreft het in de vorige meerjarenbegroting reeds aanvaarde beleid van 2020 ten opzichte van 2019

Diverse -771.787
 * ramingen alleen in actuele begroting 2019 (incidenteel)
 - diensten, leveringen en externe -603.000
 inhuur
 - reservemutaties -175.000
 - diverse 6.213
 -771.787

Toename budget **595.953**

Overhead

Aangezien de overhead niet betrokken is in de toerekening apparaatskosten, wordt hier het bedrag van de overhead op de directe loonkosten weergegeven.
 totale loonkosten 3.104.206
 Overhead 69,5% **2.156.299**

Reserve	Omschrijving (toevoeging= +; onttrekking= -)	2020	2021	2022	2023
9158020	Speeltuinwerk <i>490207 Speeltuinen en weiden Eén van de raadswensen (motie nr. 6) was verplaatsing van het speelbos. Het resterende incidentele sado vanuit de begroting 2018 biedt ruimte om over 2019 en 2018 hiervoor € 155.771 te reserveren. Onderzoek naar met name structurele (beheers) kosten, zal haalbaarheid moeten uitwijzen.</i>	127.457	2.946	2.946	2.946
		127.457	2.946	2.946	2.946
9121009	Vervanging activa IBOR <i>490301 Onderhoud wegen, straten en pleinen; Bijdrage wegbeheer inzake rehabilitatie o.b.v. beheerplan, verminderd met kapitaallasten rehabilitatie wegdeel Hooiland/ Achterland en Omvorming Vlaak</i> <i>490308 Kunstwerken; Bijdrage inzake rehabilitatie o.b.v. beheerplan,</i>	621.896	621.896	621.896	621.896
		551.531	551.531	551.531	551.531
		70.365	70.365	70.365	70.365
9121037	IBOR egalisatiefonds exploitatie <i>490308 Kunstwerken; investeringslasten kredieten IO 4210500 (VA240111) en 4210501 (VA240112) renovatie A. de Wit en Zwolse brug bouwkundig(40jr) en installatietechnisch (20jr). Naar alle waarschijnlijkheid zal investering niet eerder dan 2021/2022 plaatsvinden. Uitvoering ligt bij provincie</i>		-68.960	-68.960	-68.960
			-68.960	-68.960	-68.960
9091401	Algemene reserve <i>490600 Bibliotheek; terugstorten bibliotheek middels korting op subsidie van éénmalige bijdrage 2012, in 10 jaarlijkse termijnen t/m 2022</i>	5.000	5.000	5.000	
		5.000	5.000	5.000	
9153017	Binnensportaccommodaties <i>490603 Gymnastiekgebouwen en sportz.; voeding tlv exploitatie</i>	25.517	25.517	25.517	25.517
		25.517	25.517	25.517	25.517
9121013	Afschr.rotonde Rotholm-Vlaak (beklemd) <i>490301 Onderhoud wegen, straten en pleinen; dekking kapitaallasten VA240108 Rotonde Vlaak-Rotholm</i>	-33.017	-30.837	-30.837	-30.837
		-33.017	-30.837	-30.837	-30.837
9121016	Fietspad Urkerveld <i>490301 Onderhoud wegen, straten en pleinen; dekking kapitaallasten VA333103, bijdrage Fietspad Nw Natuur</i>	-15.821	-15.821	-15.821	-15.821
		-15.821	-15.821	-15.821	-15.821
9121014	Afschr.Dijkovergang waterval (beklemd) <i>490301 Onderhoud wegen, straten en pleinen; dekking kapitaallasten dijkovergang VA 240113</i>	-6.097	-6.097	-6.097	-6.097
		-6.097	-6.097	-6.097	-6.097
9154118	Monumenten en beeldbepalende panden <i>490607 Monumenten; Bijstorting van € 300.000 op de SVN deelneming Stads en Dorpsvernieuwing/Monumenten. Jaarlijkse lasten van € 2.000 in 2013 en € 4.000 in 2014 en verder t/m 2021 € 6.000 te dekken uit de reserve Monumenten</i>	-6.000	-6.000		
		-6.000	-6.000		
		718.935	527.645	533.645	528.645

5 Urk verbindt	Rekening	Begr.actueel	Begr.Nieuw	Meerjarenbegroting		
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
<u>Totaal, exclusief reservemutaties</u>						
Lasten	9.339.618	9.456.322	8.359.667	8.643.891	9.142.317	9.678.242
Baten	-22.285.064	-29.601.686	-29.267.069	-30.393.549	-30.776.996	-31.648.186
Saldo	-12.945.446	-20.145.363	-20.907.402	-21.749.658	-21.634.678	-21.969.944
			-762.039			
<u>Waarvan reservemutaties</u>						
Toevoegingen			178.972	171.615	167.370	169.370
Onttrekkingen			80.505	-48.833	-27.289	-27.289
Per saldo			259.477	122.782	140.081	142.081

Toelichting mutaties begroting 2020 versus actuele begroting 2019

Activa		-5.786
<i>Afname wegens aanpassing omslagrente van 2,5 naar 2,25%</i>		
Technische mutaties		
<i>Extra bijstelling OZB opbrengst wegens de grenswijziging</i>		
Septembercirculaire 2019		-255.073
<i>toename uitkering, voornamelijk als gevolg van accresontwikkeling</i>		
Diverse		-412.401
* ramingen alleen in actuele begroting 2019 (incidenteel)		
- diensten, leveringen en externe inhuur	-446.112	
- reservemutaties	1.010.416	
- mutaties wegens Meicirculaire	-899.797	
AU		
- overig	-76.908	
	<u>-412.401</u>	

Afname budget

-762.039

Overhead

Aangezien de overhead niet betrokken is in de toerekening apparaatskosten, wordt hier het bedrag van de overhead op de directe loonkosten weergegeven.

totale loonkosten		2.472.038
overhead	69,5%	1.717.171

Overhead op activa

De loonkosten activa worden verantwoord op investeringsposten.

Komen dus niet ten laste van de exploitatie

Directe loonkosten		109.797
Overhead	69,5%	76.269

Reserve	Omschrijving (toevoeging= +; onttrekking= -)	2020	2021	2022	2023
9100204	Huisvesting gem.huis en bieb (beklemd)	56.663	56.718	50.698	50.698
	*40 jarige bijdrage investeringslasten	-25.837	-25.837	-25.837	-25.837
	<i>591001 Interne financiering: bespaarde rente afschrijvingsreserve</i>	82.500	82.555	76.535	76.535
9100207	Kantoormeubilair vervanging	-312	13.892	15.892	17.892
	*Plankosten vervanging meubilair volgens beheerplan	-14.203			
	*Vaste jaarlijkse voeding				
	590903 Apparaatskosten; voeding uit exploitatie en vrijval kapitaallasten meubilair 2003	10.990	10.992	12.992	14.992
	590940 Huisvesting Noorderzand; voeding uit exploitatie	2.901	2.901	2.901	2.901
9100209	Frichtiekosten personeel	6.096	63.548	63.548	63.548
	*Vaste jaarlijkse voeding	65.000	65.000	65.000	65.000
	*Incidentele dekking woon-werkverkeer tot en met 2020	-56.000			
	*590903 Apparaatskosten: frictiekosten gewezen personeel	-2.904	-1.452	-1.452	-1.452
9091401	Algemene reserve	186.643	-21.544		
	<i>591004 Overige baten en lasten; egalisatie begrotingsaldi (2019 en 2020 negatieve raming van onttrekking)</i>	186.643	-21.544		
9121016	Fietspad Urkerveld	7.500	7.280	7.055	7.055
	<i>591001 Interne financiering: bespaarde rente afschrijvingsreserve</i>	7.500	7.280	7.055	7.055
9121014	Afschr.Dijkovergang waterval (beklemd)	2.888	2.888	2.888	2.888
	<i>590990 rentekosten: bespaarde rente afschrijvingsreserve dijkovergang</i>	2.888	2.888	2.888	2.888
		259.477	122.782	140.081	142.081

FINANCIERING

3.5

De ontwikkeling van de financieringspositie is bepalend voor de toekomstige ontwikkeling van de omvang van de leningenportefeuille (het lang vreemd vermogen). Uit de hierna volgende investerings- en financieringsstaat blijken de verwachte financieringstekort/-overschot. Eventuele tekorten worden afgedekt door middel van het aantrekken van langlopende kasgeldleningen (kort vreemd vermogen).

Bedragen (x € 1.000)	rekening 2018	begroting 2019	begroting 2020	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023
(Im-)materiële vaste activa	58.835	58.553	59.053	63.453	63.953	64.453
Financiële vaste activa	8.601	8.322	8.044	7.765	7.532	7.353
Totaal vaste activa	67.436	66.875	67.096	71.218	71.485	71.806
Vorraden (OHW)	24.263	32.048	44.310	57.038	55.897	49.972
TOTAAL VASTE ACTIVA EN VOORRADEN (A)	91.699	98.923	111.407	128.256	127.382	121.778
<i>Eigen vermogen:</i>						
Algemene reserve	4.081	4.264	4.456	4.439	4.444	4.444
Bestemmingsreserves	37.461	29.554	29.915	30.256	30.508	28.422
<i>Vreemd vermogen:</i>						
Voorzieningen	8.667	7.784	7.341	7.624	8.191	8.165
Langlopende leningen (> 1 jaar)	67.686	60.895	69.833	82.300	84.768	81.235
TOTAAL FINANCIERINGSMIDDELEN (B)	117.895	102.498	111.546	124.620	127.911	122.266
FINANCIERINGSTEKORT/-OVERSCHOT (A-B)	26.196	3.575	139	-3.636	530	488

Blauw: er zijn voldoende middelen beschikbaar

Rood: er zijn onvoldoende middelen beschikbaar

Voor de berekening van de financieringslasten wordt uitgegaan van:

- de door de budgethouders aangegeven uitputtingsritmes voor kredieten, reserves en voorzieningen.
- de vastgestelde cashflows van de lopende grondexploitaties.
- de aanname dat de uitgaven gelijk verdeeld zijn over het jaar.
- een rentepercentage voor kort geld van 2,25 %.
- een rentepercentage voor lang geld van 2,25 %.
- een "omslagrente" van 2,25 % voor de investeringen.
- het ten laste brengen van de rente 'tijdens de bouw' aan het krediet.
- ramingen uit de financiële begroting zijn gebaseerd op: ramingen meerjarenschijf 2020 van de begroting 2019, inclusief de begrotingswijzigingen tot en met juni 2019, waaronder de verwerking van de kadernota en de 1^e tussenrapportage.
- investeringsplan 2020-2023, zoals met de programmabegroting wordt vastgesteld.
- geraamde dotaties en onttrekkingen aan reserves en voorzieningen zoals met deze programmabegroting wordt vastgesteld.

3.6 STAND EN VERLOOP RESERVES

Hieronder volgt een overzicht van het geprognosticeerde verloop van alle reserves en geeft inzicht in de beginstand, mutaties en de eindstanden voor de periode 2018-2023. Voor wat betreft de mutaties wordt verwezen naar de programmatoelichtingen.

Reserves (x € 1.000)	rekening 2018	begroting 2019	begroting 2020	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023
Algemene reserve						
Stand per 1 januari	4.089	4.081	4.264	4.456	4.439	4.444
Toevoegingen/onttrekkingen	-8	183	192	-17	5	0
Stand per 31 december	4.081	4.264	4.456	4.439	4.444	4.444
Beklemdes reserves						
Stand per 1 januari	9.398	12.653	12.013	12.504	13.017	13.435
Toevoegingen/onttrekkingen	3.255	-640	491	513	418	-1.983
Stand per 31 december	12.653	12.013	12.504	13.017	13.435	11.451
Overige bestemmingsreserves						
Stand per 1 januari	22.228	24.808	17.541	17.411	17.239	17.074
Toevoegingen/onttrekkingen	1.770	-7.266	-130	-172	-166	-103
Stand per 31 december	23.998	17.541	17.411	17.239	17.074	16.971
	810	0	0	0	0	0
Totaal reserves						
Stand per 1 januari	35.715	41.542	33.819	34.371	34.696	34.953
Toevoegingen/onttrekkingen	5.827	-7.724	552	325	257	-2.086
Stand per 31 december	41.542	33.819	34.371	34.696	34.953	32.866

De beklemdes reserves betreffen die reserves, welke bij andere aanwending budgettaire gevolgen hebben. De mutaties op de reserves zijn gebaseerd op besluitvorming van uw raad (begrotingswijzigingen). Hierbij is er van uitgegaan dat volledige realisatie van de onttrekkingen zal plaatsvinden.

Blauw: de toevoeging aan de reserves is groter dan de onttrekking van de reserves

Rood: de toevoeging aan de reserves is kleiner dan de onttrekking van de reserves

3.7 STAND EN VERLOOP VOORZIENINGEN

Hieronder volgt een overzicht van het geprognosticeerde verloop van de voorzieningen per programma weergegeven. Het overzicht geeft inzicht in de beginstand, mutaties en de eindstanden.

Voorzieningen (x € 1.000)	rekening 2018	begroting 2019	begroting 2020	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023
Stand per 1 januari	12.149	8.667	7.784	7.341	7.624	8.191
Toevoegingen	-1.827	-1.172	-368	-788	-983	-54
Onttrekkingen	6.117	2.882	1.055	581	509	175
Mutaties boekjaar	-4.290	-1.709	-687	207	474	-120
Stand per 31 december	7.858	6.958	7.097	7.549	8.098	8.071

Blauw: de toevoeging aan de voorzieningen is groter dan de onttrekking van de voorzieningen

Rood: de toevoeging aan de voorzieningen is kleiner dan de onttrekking van de voorzieningen

INVESTERINGSPLAN

3.8

Het beleid is dat voor iedere nieuwe investering een afzonderlijk krediet bij uw raad wordt gevraagd en in de structurele dekking van de daarbij behorende lasten voorzien moet zijn of worden. Ten aanzien van vervangingsinvesteringen is het beleid dat de investeringslasten bij het desbetreffende programma worden geraamd. Vaststelling door de raad impliceert dat geen afzonderlijk raadsbesluit tot beschikbaarstelling van deze kredieten behoeft te worden genomen. Of in enig jaar tot daadwerkelijke vervanging wordt overgegaan is ter beoordeling van ons college. In bijlage 3 is het gedetailleerde overzicht opgenomen ter vaststelling.

Hierna volgt een overzicht van de investeringsmutaties tot nu en de begrote boekwaarde per 1 januari van het begrotingsjaar.

Omschrijving	rekening 2018	begroting 2019	begroting 2020	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023
Immateriële vaste activa						
Stand per 1 januari	0	34	0	0	0	0
Vermeerdering/vermindering	471	0	0	0	0	0
Afschrijvingen	437	34	0	0	0	0
Stand per 31 december	34	0	0	0	0	0
Materiële vaste activa						
Stand per 1 januari	57.681	58.801	58.553	59.053	63.453	63.953
Investeringsen	5.247	1.422	2.264	6.197	2.298	2.298
(Des-)investeringsen	2.849	0	0	0	0	0
Afschrijvingen	1.278	1.670	1.764	1.797	1.798	1.798
Stand per 31 december	58.801	58.553	59.053	63.453	63.953	64.453
Financiële vaste activa						
Stand per 1 januari	9.965	8.601	8.322	8.044	7.765	7.532
(Des-)investeringsen	-88	0	0	0	0	0
Verminderingsen/aflossingsen	1.276	279	279	279	233	179
Stand per 31 december	8.601	8.322	8.044	7.765	7.532	7.353
Voorradsen						
Stand per 1 januari	22.127	24.263	32.048	44.310	57.038	55.897
Mutaties	2.118	7.784	12.263	12.728	-1.141	-5.925
Stand per 31 december	24.245	32.048	44.310	57.038	55.897	49.972
Totaal						
Stand per 1 januari	89.773	91.699	98.923	111.407	128.256	127.382
Vermeerdering/vermindering	4.075	7.506	11.984	12.449	-1.374	-6.104
Afschrijvingen	1.715	1.704	1.764	1.797	1.798	1.798
Stand per 31 december	92.132	97.500	109.143	122.058	125.084	119.480

De immateriële activa betreffen met name geactiveerde ontwikkelingskosten van ophanden zijnde projecten. De materiële activa betreffen geactiveerde investeringen met economisch en maatschappelijk nut. De financiële activa betreffen met name doorverstrekte geldleningsen aan deelnemingsen. Met de voorraden wordt gedoeld op de complexen die op dit moment in exploitatie zijn.

De investeringens (en de mutaties daarop) zijn gebaseerd op besluitvorming van uw raad (de investeringsplanning en begrotingswijzigsen). Bij deze besluitvorming wordt, in de daarbij behorende planning, voor de begroting een inschatting gemaakt van het jaar van ingebruikname van de investering. De structurele lasten worden opgenomen in de begroting van het gebruiksjaar van de investering. Verder wordt er aangenomen dat de investering volledig is gerealiseerd. Bij (grote) investeringens kunnen door deze aanname afwijkingens optreden tussen de geplande en werkelijke realisatie. Deze afwijkingens en de eventuele invloed daarvan op het jaarbudget worden geanalyseerd en toegelicht bij de tussenrapportages en de jaarrekening. Dit staat dus los van het beeld dat wordt gegeven in de meerjarsbegroting. Hierin wordt het structurele begrotingsbeeld weergegeven.

3.9 INCIDENTELE BATEN EN LASTEN

Omschrijving	2020	2021	2022	2023
Progr. 1 Urk mit eenkanger				
<u>Lasten en baten</u>				
<i>Baten</i>				
190514 Uitvoering Sociaal Domein Algemeen				
1670990 Transitie WMO algemeen	-142.500	0	0	0
Totaal	-142.500	0	0	0
<u>Incidentele reservemutaties</u>				
<i>Baten</i>				
190514 Uitvoering Sociaal Domein Algemeen; beleidsmedewerker Jeugd t/m 2022. Vanaf 2023 t.l.v. algemene middelen				
9163022 Sociaal Domein	-78.000	-78.000	-78.000	0
190516 Zorgverlening/-verstrekkingen Sociaal Domein; Uitbreiding taken Waypoint (dekking t/m 2020; vanaf 2021 structurele dekking binnen bestaande budgetten; BW18/100 T1)				
9163022 Sociaal Domein	-27.000	0	0	0
Totaal aan baten reserves	-105.000	-78.000	-78.000	0
Progr. 2 Urk leert				
<u>Lasten en baten</u>				
Totaal	0	0	0	0
Progr. 3 Urk werkt				
<u>Lasten en baten</u>				
<u>Incidentele reservemutaties</u>				
<i>Baten</i>				
390909 Deelnemingen nutsbedrijven; Toevoeging aan exploitatie, afnemend jaarlijks met € 5.000. (2007/000; 1-10-2006)				
9091402 Vitens aandelen (beklemd) 06/01	-6.000	0	0	0
Totaal aan baten reserves	-6.000	0	0	0

Progr. 4 Urk leeft					
<u>Lasten en baten</u>					
-					
<u>Incidentele reservemutaties</u>					
<u>Lasten</u>					
490207	Speeltuinen en weiden; Reservering t.b.v. verplaatsing speelbos				
9158020	Speeltuinwerk	124.511	0	0	0
	Totaal aan lasten reserves	124.511	0	0	0
<u>Baten</u>					
490607	Monumenten; Bijstorting van € 300.000 op de SVN deelneming Stads en Dorpsvernieuwing/Monumenten. Jaarlijkse lasten van € 2.000 in 2013 en € 4.000 in 2014 en verder t/m 2021 € 6.000 te dekken uit de reserve				
9154118	Monumenten en beeldbepalende panden	-6.000	-6.000	0	0
	Totaal aan baten reserves	-6.000	-6.000	0	0

Progr. 5 Urk verbindt					
<u>Lasten en baten</u>					
<u>Lasten</u>					
590903	Apparaatskosten				
1999191	Meubilair & Machines vervanging	14.203	0	0	0
	Totaal aan lasten reserves	14.203	0	0	0
<u>Incidentele reservemutaties</u>					
<u>Lasten</u>					
591004	Overige baten en lasten; Algemene reserve: egalisatie begrotingssaldi (lastenraming)				
9091401	Algemene reserve	7.194	0	0	0
	Totaal aan lasten reserves	7.194	0	0	0
<u>Baten</u>					
590903	Apparaat kosten; Raming stelpost vergoeding woonwerkverkeer o.b.v. 19 cent; B&W6dec2018.08226				
9100209	Friciekosten personeel	-56.000	0	0	0
590903	Apparaat kosten; Aanvulling planbudget				
9100207	Kantoormeubilair vervanging	-14.203	0	0	0
591004	Overige baten en lasten; Algemene reserve: egalisatie begrotingssaldi (2019 en 2020 negatieve raming van onttrekking)				
9091401	Algemene reserve	179.449	-21.544	0	0
	Totaal aan baten reserves	109.246	-21.544	0	0
Totaal aan lasten		14.203	0	0	0
Totaal aan baten		-142.500	0	0	0
Totaal aan reservetoevoeging		131.705	0	0	0
Totaal aan reserve onttrekking		-7.754	-105.544	-78.000	0
Per saldo		-4.346	-105.544	-78.000	0

Blauw: de baten zijn groter dan de lasten of de toevoeging aan de reserves is groter dan de onttrekking van de reserves

Rood: de baten zijn kleiner dan de lasten of de toevoeging aan de reserves is kleiner dan de onttrekking van de reserves

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN**3.10**

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Rekening	Begr Act	Begr Prim	MJB		
Treasury	229.478	158.698	151.994	151.994	151.994	151.994
OZB woningen	2.470.948	2.548.911	2.579.841	2.618.271	2.656.701	2.695.131
OZB niet-woningen	1.821.692	2.051.846	2.124.346	2.141.846	2.159.346	2.176.846
<i>Belastingen overig</i>						
* Toeristenbelasting	57.025	42.024	42.024	42.024	42.024	42.024
* Hondenbelasting	63.559	62.000	62.000	62.000	62.000	62.000
* Precariorechten	19.069	18.000	18.000	18.000	18.000	18.000
<i>Algemene uitkering</i>						
* Algemeen (vanaf 2019, incl. SD)	15.014.610	22.447.779	23.677.014	24.619.106	24.975.123	25.790.383
* Sociaal Domein (vanaf 2019 Participatie en Voogdij 18+)	10.072.022	4.301.228	3.900.243	3.865.510	3.850.349	3.813.504
Stelpost beleidsmaatregelen	0	261.151	159.026	130.508	123.959	100.009
Onvoorziene uitgaven	0	138.168	159.000	159.000	159.000	159.000
Totaal	29.748.403	32.029.805	32.873.487	33.808.258	34.198.495	35.008.891

3.11 STRUCTURELE RESERVEMUTATIES

STRUCTURELE RESERVEMUTATIES Per Programma

		2020	2021	2022	2023
Progr. 1 Urk mit eenkanger					
<i>Lasten</i>					
	Totaal toevoeging reserves	0	0	0	0
<i>Baten</i>					
9163022	Sociaal Domein <i>Toepassing IJslands preventiemodel (tijdelijk project)</i>	-75.000	-75.000	-75.000	-75.000
	Totaal onttrekking reserves	-75.000	-75.000	-75.000	-75.000

Progr. 2 Urk leert					
<i>Lasten</i>					
	Totaal toevoeging reserves	0	0	0	0
<i>Baten</i>					
9142100	Planv.Onderw.&bew.onderw. Schokkerhoek <i>Bijzonder basis onderwijs; Kadernota 2018: Planvorming Onderwijs - en bewegingsonderwijs Schokkerhoek. Gedeeltelijke dekking uit gevormde kapitaallastenreserve tlv SD (€2.5miljn/50jr/3%)</i>	0	0	-97.164	-97.164
	Totaal onttrekking reserves	0	0	-97.164	-97.164

Progr. 3 Urk werkt					
<i>Lasten</i>					
9131016	Aanjaagfonds detailhandel <i>Bedrijfsacquisitie; Ka2016 detailhandelsvisie 2015-2025 (raad 26 mei2016)</i>	50.000	50.000	50.000	50.000
9122138	Uitdiepen havens <i>Bijdrage tlv exploitatie</i>	25.552	25.552	25.552	25.552
	Totaal toevoeging reserves	75.552	75.552	75.552	75.552

Baten					
9183032	Grondzaken				
	<i>Locatie Wilhelminaschool</i>	-15.902	-15.902	-15.902	-15.902
	<i>Bedrijfspanen Oost</i>	-4.637	-4.637	-4.637	-4.637
	<i>Ruiling Fa. Meijer Westgat 2a</i>	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500
	<i>Panden Westgat Pul 16/101</i>	-6.023	-6.023	-6.023	-6.023
9131016	Aanjaagfonds detailhandel				
	<i>Bijdrage Bedrijven Investerings Zone 2019-2023</i>	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
9156070	Dekk.fonds Parel van Flevoland (beklemd)				
	<i>Bijdrage Historische steiger met havenvuur westelijke havendam</i>				
	<i>Bijdrage Oude Dorp autoluw t.b.v. toerisme, strandkiosk</i>	-93.676	-93.676	-93.676	-93.676
	<i>Parel\Flevoland, Toeristische routes Haven – Oude Dorp,</i>				
	<i>Touristeninfopunt en havenvoorzieningen Dormakade</i>				
	<i>Parel\Flevoland</i>				
	Totaal onttrekking reserves	-209.881	-209.881	-209.881	-209.881

Progr. 4 Urk leeft					
Lasten					
9158020	Speeltuinwerk				
	<i>Speeltuinen en weiden. Eén van de raadswensen (motie nr. 6) was verplaatsing van het speelbos. Het resterende incidentele sado vanuit de begroting 2018 biedt ruimte om over 2019 en 2018 hiervoor € 155.771 te reserveren. Onderzoek naar met name structurele (beheers) kosten, zal haalbaarheid moeten uitwijzen.</i>	2.946	2.946	2.946	2.946
9121009	Vervanging activa IBOR				
	<i>Onderhoud wegen, straten en pleinen; Bijdrage wegbeheer inzake rehabilitatie o.b.v. beheerplan, verminderd met kapitaallasten rehabilitatie wegdeel Hooiland/ Achterland en Omvorming Vlaak</i>	551.531	551.531	551.531	551.531
	<i>Kunstwerken; Bijdrage inzake rehabilitatie o.b.v. beheerplan</i>	70.365	70.365	70.365	70.365
9091401	Algemene reserve				
	<i>Bibliotheek; terugstorten bibliotheek middels korting op subsidie van éénmalige bijdrage 2012, in 10 jaarlijkse termijnen t/m 2022</i>	5.000	5.000	5.000	0
9153017	Binnensportaccommodaties				
	<i>Gymnastiekgebouwen en sportz.; voeding tlv exploitatie</i>	25.517	25.517	25.517	25.517
	Totaal toevoeging reserves	655.359	655.359	655.359	650.359

Baten					
9121013	Afschr.rotonde Rotholm-Vlaak (beklemd) <i>Onderhoud wegen, straten en pleinen; dekking kapitaallasten VA240108 Rotonde Vlaak-Rotholm</i>	-33.017	-30.837	-30.837	-30.837
9121016	Fietspad Urkerveld <i>Onderhoud wegen, straten en pleinen; dekking kapitaallasten VA333103, bijdrage Fietspad Nw Natuur</i>	-15.821	-15.821	-15.821	-15.821
9121014	Afschr.Dijkovergang waterval (beklemd) <i>Onderhoud wegen, straten en pleinen; dekking kapitaallasten dijkovergang VA 240113</i>	-6.097	-6.097	-6.097	-6.097
9121037	IBOR egalisatiefonds exploitatie <i>Kunstwerken; investeringslasten kredieten IO (VA240111) en (VA240112) renovatie A. de Wit en Zwolse brug bouwkundig(40jr) en installatietechnisch (20jr). Naar alle waarschijnlijkheid zal investering niet eerder dan 2021/2022 plaatsvinden. Uitvoering ligt bij provincie</i>	0	-68.960	-68.960	-68.960
	Totaal onttrekking reserves	-54.935	-121.714	-121.714	-121.714

Progr. 5 Urk verbindt					
Lasten					
9100207	Kantoormeubilair vervanging <i>Apparaatskosten; voeding uit exploitatie en vrijval kapitaallasten meubilair 2003</i>	10.990	10.992	12.992	14.992
	<i>Huisvesting Noorderzand; voeding uit exploitatie</i>	2.901	2.901	2.901	2.901
9100209	Frictiekosten personeel <i>Vaste jaarlijkse voeding</i>	65.000	65.000	65.000	65.000
9100204	Huisvesting gemeentehuis en bibliotheek (beklemd) <i>Interne financiering; bespaarde rente</i>	90.000	89.835	83.590	83.590
9121013	Afschr.rotonde Rotholm-Vlaak (beklemd) <i>591001 Interne financiering; bespaarde rente</i>	2.888	2.888	2.888	2.888
9121014	Afschr.Dijkovergang waterval (beklemd) <i>Interne financiering; bespaarde rente</i>	2.888	2.888	2.888	2.888
	Totaal toevoeging reserves	171.778	171.615	167.370	169.370
Baten					
9100209	Frictiekosten personeel <i>Apparaatskosten: frictiekosten gewezen personeel</i>	-2.904	-1.452	-1.452	-1.452
9100204	Huisvesting gemeentehuis en bibliotheek (beklemd) <i>Interne financiering; bespaarde rente</i>	-25.837	-25.837	-25.837	-25.837
	Totaal onttrekking reserves	-28.741	-27.289	-27.289	-27.289
	Totaal aan reservetoevoeging	902.689	902.526	898.281	895.281
	Totaal aan reserve onttrekking	-368.557	-433.884	-531.048	-531.048
	Per saldo	534.132	468.642	367.233	364.233

Blauw: de toevoeging aan de reserves is groter dan de onttrekking van de reserves

Rood: de toevoeging aan de reserves is kleiner dan de onttrekking van de reserves

RAADSBSLUIT

R

Dossiernummer: 2019-

De Raad van de gemeente Urk;

op voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Urk
d.d. 8 oktober 2019

gezien het advies van de commissie I, d.d. 15 oktober 2019

b e s l u i t:

de programmabegroting 2020 en de meerjarenbegroting 2021 - 2023 als volgt vast te stellen:

RECAPITULATIE	Rekening	Begr.actueel	Begr.Nieuw	Meerjarenbegroting		
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Lasten en baten voor bestemming						
Totaal van de lasten	40.267.290	51.133.655	49.471.085	54.255.162	56.110.828	55.318.924
Totaal van de baten	-47.776.952	-51.008.009	-50.128.567	-54.617.659	-56.399.461	-55.682.557
Resultaat voor bestemming	-7.509.662	125.646	-657.483	-362.497	-288.633	-363.633
Resultaatbestemming						
Bijdragen aan reserves	8.531.668	5.454.862	1.034.394	902.526	898.280	895.280
Bijdragen van reserves	-2.270.282	-5.580.508	-376.912	-540.028	-609.648	-531.648
Saldo reservemutaties	6.261.386	-125.646	657.483	362.497	288.633	363.633
Lasten en baten na bestemming						
Totaal van de lasten	65.478.401	56.588.517	50.505.479	55.157.687	57.009.109	56.214.205
Totaal van de baten	-66.288.378	-56.588.517	-50.505.479	-55.157.687	-57.009.109	-56.214.205
Resultaat na bestemming	-809.977	0		0	0	0

Aldus besloten in de openbare vergadering van de Raad van de gemeente Urk van
7 november 2019

de griffier,

de voorzitter,

BIJLAGEN

B

1. EMU-saldo
2. Investerings- en vervangingsplanning
3. Investeringsfonds en ZZL-gelden
4. Toezeggingen en moties
5. Strategische agenda colleges DUN

B-1 EMU-SALDO

Het EMU-saldo is een in Europees verband gedefinieerd begrip waaruit het vorderingssaldo van de totale overheid blijkt. Dit is het saldo van middelen en bestedingen van transacties op lopende en kapitaalrekening. Op basis van afspraken tussen kabinet en lokale overheden is het voorschrift om het gemeentelijk EMU-saldo in de begroting op te nemen volgens hierna weergegeven tabel.

Omschrijving	rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	x € 1000,-	x € 1000,-	x € 1000,-	x € 1000,-	x € 1000,-	x € 1000,-
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	5.827	-127	658	363	289	364
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	1.120	-248	500	4.400	500	500
3. Mutatie voorzieningen	-2.013	-883	-443	283	567	-27
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	47	7.784	12.263	12.728	-1.141	-5.925
5. Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa						
Berekend EMU-saldo	2.647	-8.546	-12.548	-16.482	1.497	5.763
EMU-referentiewaarde (max. toegestaan tekort)	-2.275	-1.933	-1.899	-2.069	-2.137	-2.110
Tekort (-); Overschot (+)	4.922	-6.613	-10.648	-14.412	3.634	7.873

Blaauw: er is sprake van een EMU-overschot

Rood: er is sprake van een EMU-tekort

B-2 INVESTERINGS- EN VERVANGINGSPLANNING

Naast vervangingsinvesteringen, staan ook op basis van de diverse beheerplannen onderhoudsinvesteringen in planning. Bij vaststelling van de begroting worden ook de betreffende kredieten gevoteerd, zodat binnen de gestelde richtlijnen tot vervanging kan worden overgegaan. Dekking van de kapitaallasten is voorzien in het beheerplan, dan wel uit vrijval van kapitaallasten. Op basis van collegebesluit 14nov2017 (wijziging nota Waardering en Afschrijving), worden investering lager dan € 25.000 niet geactiveerd.

Investerings- / vervangingsplanning	jaar	Investering	lpt	2019	2020	2021	2022	2023	Opmerkingen
Rentepercentage omslagrente				2,5%	2,25%	2,25%	2,25%	2,25%	

1. Urk mit eenkanger

190515 Dagverblijven gehandicapten
 1641500 Dagverblijven gehandicapten
 (<1661500)

474.800

3. Urk werkt

390401 Haven bedrijfsmatig

Vervanging drijvende steiger Nwh-0020-DS (uitgevoerd)

2019 132.000 30 6.307

beheerplan havens

Heftruck (uitgevoerd)

2019 45.000 20 2.887

beheerplan havens

390402 Havens recreatief

Verv Slijtlaag houten dek Hist Steiger

2021 65.000 5 13.891

beheerplan havens

4. Urk leeft

490306 Openbaar Groen

Houtversnipperaar 07/00 InvPI06

2019 27.711 11 2.913

beheerplan mach & voertuigen

490308 Kunstwerken

Ing. A de Witbrug; oeverbruggingsdeel vervangen conserveren

2021 60.000 30 2.772

Rahab Wegen & Vervanging Bruggen

Renovatie A.de Wit en Zwolse brug (Begr.wijz. 2018/100; uitvoeringsjaar nog niet definitief)

2022 449.009 40 17.142

Rahab Wegen & Vervanging Bruggen

Renovatie A.de Wit en Zwolse brug (Begr.wijz. 2018/100; uitvoeringsjaar nog niet definitief)

2022 736.947 20 46.164

Rahab Wegen & Vervanging Bruggen

490601 Sportvelden

Veld 7, 8 en 9 renovatieonderhoud (wordt momenteel uitgevoerd)

2019 180.000 19 12.017

voorzien in beheerplan sportvelden

Veld 6 renovatieonderhoud

2023 60.000 19

3.916
voorzien in beheerplan sportvelden

490602 Zwembad

Dakaanpassing recreatiebad

2019 100.000 25 5.428

voorzien in beheerplan zwembad

Investerings- / vervangingsplanning	jaar	Inves tering	lpt	2019	2020	2021	2022	2023	Opmerkingen
Luchtbehandelingskasten Menerga ventilatoren	2021	30.236	6			5.444			voorzien in beheerplan zwembad
Vervanging glijbaan rood	2022	110.000	25				5.801		voorzien in beheerplan zwembad
<u>490603 Gymnastiekgebouwen en sportz.</u>									
1530301 Gymnastiekgebouw de Nagel	474800			1.779	1.779	1.779	1.779	1.779	
1530302 Sportzaal Waaiershoek	474800			4.562	4.562	4.562	4.562	4.562	
Sportvloer Nagel 230022/0302	2019	7.162	10	818					uit stelpost kapitaallasten
Sportvloer Waaiershoek	2019	37.028	10	4.231					uit stelpost kapitaallasten
<u>490802 Riolering en gemalen</u>									
1722200 Rioleringen	474800			3.581	3.581	3.581	3.581	3.581	
Rioolreinigingsapparaat	2019	30.750	10	3.513					
<u>490700 Gemeentelijke Brandweer</u>									
Brandweer;Bedrijfsdeuren vervangen	2020	40.170	30		1.856				beheerplan gebouwen; Uitvoering afhankelijk van besluitvorming kazerne
Buitenwandafwerkingen;Gevelbekleding, aluminium;vervangen	2021	55.074	50			1.846			beheerplan gebouwen; Uitvoering afhankelijk van besluitvorming kazerne
<u>490805 Milieutoezicht</u>									
1723501 Bodem en waterbodem	474.800			7.989	7.989	7.989	7.989	7.989	
Bodemkwaliteitskaart (BW2010/100)	2020	35.000	5		7.480				uit stelpost kapitaallasten
5 Urk verbindt									
<u>590903 Apparaatskosten</u>									
Meubilair (VA 260099)	2021	36.302	20			2.274			beheerplan meubilair
Meubilair 2003 (VA 260095)	2023	34.709	20					2.174	beheerplan meubilair
<u>590930 Huisv Singel (overhead)</u>									
Vloerafwerking; vloerbedekking vervangen	2021	36.213	14			3.044			beheerplan gebouwen
Renovatie liftsinstallatie	2021	45.000	16			3.380			beheerplan gebouwen
Vervanging diverse inventaris (VA260136)	2023	221.133	15					17.533	beheerplan gebouwen

B-3 INVESTERINGSFONDS EN ZZL-GELDEN

Overzicht investeringskrediet

Deelgebied Investeringsfonds	Grondslag	naar afzonderlijk kredieten en beklemd	Blijft beschik- baar	Boekingen t/m 2019	Rest nog te besteden per 31dec2019
	1	2	3	5	6 (2-5)
Bedrijvengebied	534.173	514.000	20.173	351.547	182.626
Centrumgebied	1.012.500	842.697	169.803	174.818	837.682
Randzones	125.000	82.108	42.892	79.667	45.333
Urk als geheel	826.992	561.361	265.631	286.428	540.564
Totaal	2.498.665	2.000.166	498.499	892.460	1.606.205

Overzicht ZZL-gelden

Co-financiering (4310012)	Grondslag	naar afzonderlijk krediet	Blijft tlv ZZL krediet	Boekingen t/m 2019	Rest nog te besteden per 31dec2019
	1	2	3	5	6 (2-5)
* De Parel Oppoetsen	190.000		190.000	120.000	70.000
* Masterplan Duurzame Visserij	500.000		500.000	122.190	377.810
* Buitendijkse Haven	700.000		700.000	50.000	650.000
* Overig	110.000		110.000	16.026	93.974
Totaal	1.500.000	0	1.500.000	308.216	1.191.784

N50

Bijdrage verbreding N50	Grondslag	naar afzonderlijk krediet	Blijft tlv ZZL krediet	Boekingen t/m 2019	Rest nog te besteden per 31dec2019
	1	2	3	5	6 (2-5)
Krediet 4310011	500.000		500.000	345.109	154.891

Nr.	Onderwerp	Toezegging/besluit	Portefeuillehouder	Stand van zaken
1.	Huisvesting arbeidsmigranten	Er wordt een beleidsregel huisvesting arbeidsmigranten opgesteld. Ook wordt de mogelijkheid onderzocht om in samenspraak met het bedrijfsleven en uitzendbureaus een convenant op te stellen, waarin bestaande en nieuwe afspraken worden vastgelegd over huisvesting en welzijn van de arbeidsmigranten.	Wethouder G. Post jr.	In behandeling
2.	Strategische raadsagenda	In overleg met directie, griffie en presidium wordt gekomen tot een voortschrijdende strategische raadsagenda voor het resterende gedeelte van deze raadsperiode.	Burgemeester Bakker	In behandeling
3.	Regulering toerisme	In samenspraak met SUP en Tourist Info Urk worden ongewenste ontwikkelingen rondom toerisme en recreatie gesignaleerd en waar mogelijk gereguleerd. De nota Toerisme en recreatie wordt geactualiseerd in het licht van gewenste en ongewenste ontwikkelingen..	Wethouder F. Brouwer	In behandeling
4.	Ontwikkelen ruimtelijke visie voor gebied rond de grote singel	Voor het gebied rond de grote singel wordt een ruimtelijke visie ontwikkeld.	Wethouder G. Post jr.	In behandeling.
5.	Stijging afvalstoffenheffing	Bij het opstellen van de begroting voor 2020 wordt bewerkstelligd dat de tarieven afvalstoffenheffing voor het jaar 2020 op het peil blijven van 2019. De burger wordt er op gewezen dat hij daarna zelf aan zet is als het gaat om lastenverlichting door betere scheiding van het afval.	Wethouder G. Post	In behandeling

De colleges van Burgemeester en Wethouders van gemeenten Dronten, Urk en Noordoostpolder (DUN) hebben gezamenlijk een strategisch agenda voor Noordoostelijk Flevoland opgesteld. Hierin zijn voor eerst gezamenlijke ambities uitgesproken op gebied van Ruimte, Economie, Mobiliteit en Zorg.

Met de buurgemeenten wordt samen opgetrokken waar het gaat om onderwerpen als bijvoorbeeld Verbreding N50, Lelystad Airport, Openbaar vervoer, Lelylijn, Acute Ziekenhuiszorg, Regionale economische ontwikkeling, etcetera. Ook in regionale overleggrema willen we als colleges vaker vanuit ons gezamenlijk belang optreden.

Eén keer per kwartaal komen de drie colleges bij elkaar om agenda, actualiteit en voortgang te bespreken. Tussendoor is er een intensiever contact en afstemming tussen de portefeuillehouders v.w.b. de dagelijkse actualiteit.